

Deel 3 - Finansiële Jaarstate

Verslag deur die Ouditkomitee	96
Verslag deur die Rekenpligtige Beampte	98
Verslag deur die Ouditeur-generaal	109
Begrotingstaat	116
Aantekeninge by die Begrotingstaat	126
Staat van Finansiële Prestasie	128
Staat van Finansiële Stand	129
Staat van veranderinge in Netto Bates	130
Kontantvloeistaat	131
Staat van Rekeningkundige Beleide	132
Aantekeninge by die Finansiële Jaarstate	141
Openbaarmakingsaantekeninge by die Finansiële Jaarstate	150
Aanhangsels (Ongeouditeerde aanvullende skedules)	166

VRYWARING

Hierdie verslag is 'n vertaalde weergawe van die Ouditkomitee verslag wat goedgekeur en onderteken is. Die gedeelde Ouditkomitee aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

1. Verslag deur die Ouditkomitee

Die Ouditkomitee (hierna: die Komitee) is genoeë om sy verslag vir die finansiële jaar geëindig 31 Maart 2012 voor te lê.

2. Ouditkomiteelede en bywoning

Die Komitee bestaan uit die volgende onafhanklike lede waaruit die voorsitter aangestel is. Alle lede is paslik bekwaam en ervare en beskik gesamentlik oor voldoende kwalifikasies en ondervinding om hul pligte na te kom.

Daar word van die Komitee vereis om 'n minimum van vier keer per jaar bymekaar te kom in kragtens bepaling. Ses vergaderings is gedurende die jaar gehou.

Lid	Kommentaar	Aantal vergaderings bygewoon
Me. Z Abrams	Lid vir drie-jaar-termyn aangestel met ingang vanaf 1 Januarie 2011	6
Prof. E Calitz	Lid vir drie-jaar-termyn aangestel met ingang vanaf 1 Januarie 2010; Voorsitter	6
Mnr. RI Kingwill	Lid vir drie-jaar-termyn aangestel met ingang vanaf 1 Januarie 2011	6
Mnr. L Mdunyelwa	Lid heraangestell vir die tweede termyn van drie jaar met ingang van 1 Oktober 2011.	5
Mnr. L Nene	Lid vir drie-jaar-termyn aangestel met ingang vanaf 01 April 2011.	5

Verskonings is aangebied en aanvaar vir vergaderings nie bygewoon word nie. 'N kworum van lede teenwoordig was by alle vergaderings.

3. Ouditkomiteeverantwoordelikhede

Die Ouditkomitee rapporteer dat dit voldoen het aan sy verantwoordelikhede wat spruit uit artikel 38 (1) (a) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en Tesourieregulasie 3.1.

Die Komitee rapporteer ook dat hy toepaslike formele opdrag aanvaar het as sy ouditkomitee-handves, hul sake gereguleer het in ooreenstemming met hierdie handves en al hulle verantwoordelikhede soos daarin vervat, afgehandel het.

4. Die Doeltreffendheid van Interne Beheer

In ooreenstemming met die WOFB en die King III-verslag oor korporatiewe bestuursvereistes, bied Interne Oudit die Komitee en Bestuur die versekering dat die interne beheermaatreëls voldoende en doeltreffend is. Dit word moontlik gemaak deur 'n risiko-gebaseerde Interne Ouditplan, Interne Oudit beoordeel die toereikendheid van die kontrole wat die risiko's verminder en die Komitee monitor implementering van regstellende aksie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Die Komitee het die verslae van die Interne Ouditeure, die Ouditeur-generaal se verslag oor die finansiële jaarstate en die bestuursverslag nagegaan. Die Komitee het kennis geneem van die tekortkominge in die stelsel van interne beheer wat deur hierdie verslae te berde gebring is en gaan voort om die implementering van korrektiewe aksies te monitor.

4.1 Areas wat deur Interne Audit vir verbetering uitgelig is

Gedurende die jaar, is die kern-beheertekortkominge deur die Interne Audit in die volgende areas opgemerk:

- Gebeurlikheidsbeplanning rakende arbeidsonrus
- Eksamens-administrasie
- Oordrag van betalings
- Tussentydse Finansiële State
- Debiteure.

Korrektiewe aksies is ooreengekom deur die bestuur en word deur die Komitee gemonitor.

4.2 Die kwaliteit van in-jaar-monitering en maandelikse/kwartaallikse vorderingsverslae ingedien in terme van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en die Wet op Verdeling van Inkomste

Die komitee het die Departement se in-jaar-monitering- (IJM) en kwartaallikse prestasieverslag-voorleggings (KPV) hersien en dit voldoen aan die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en Wet op Verdeling van Inkomste, soos van toepassing. Aanbevelings wat aan die Departement gemaak is, word in latere hersienings opgevolg. Die kwartaallikse verslae vir die eerste drie kwartale by Komiteevergaderings gedurende die jaar ter tafel gelê. Areas vir verbetering met betrekking tot voorafbepaalde doelwitte deur die Ouditeur-generaal aanbeveel, sal op 'n kwartaallikse basis gemonitor word.

4.3 Ondernemingsrisikobestuur (ORB)

Gedurende die jaar is verdere vordering gemaak met die uitrol van **Ondernemingsrisikobestuur (ORB)** en die aanpassing by die belangrikste risiko's van die Departement. Die Komitee sal verdere vordering op 'n kwartaallikse basis monitor in die uitoefening van 'n gekombineerde gerusstellingsbenadering.

5. Evaluering van finansiële state

Die Komitee het:

- die geouditeerde Finansiële Jaarstate wat in die Jaarverslag ingesluit moet word, met die Ouditeur-generaal en die Rekeningpligtige Beampete hersien en bespreek;
- die Ouditeur-generaal se Bestuursverslag en Bestuur se reaksie daarop hersien;
- veranderinge aan die rekeningkundige beleid en praktyke soos in die Finansiële Jaarstate gerapporteer, hersien
- die Departement se prosesse vir voldoening aan regs-en regulatoriese bepalings hersien;
- die inligting oor voorafbepaalde doelwitte soos in die jaarverslag gerapporteer, hersien;
- aanpassings voortspruitend uit die audit hersien, en
- waar toepaslik aanbevole veranderings aan die tussentydse finansiële state soos aangebied deur die Departement vir die ses maande geëindig 30 September 2011 hersien.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Die Ouditkomitee stem saam met en aanvaar die Ouditeur-generaal se gevolgtrekkings oor die Finansiële Jaarstate. Die Komitee aanvaar die bevinding van die nie-nakoming van die bate-register rakende Tesourie-veriestes oor die veranderde rekeningkundige beleid ten opsigte van mobiele klaskamers, maar dui ook daarop dat die Departement nie enige ouditbevinding van nie-nakoming met die toepassing van die vorige rekeningkundige beleid ontvang het nie, wat volle kosteaanduiding van sodanige bates gedurende die jaar van verkryging vereis het. Die Komitee neem kennis van die Ouditeur-generaal se kommentaar oor die effektiwiteit van die Komitee se toesighoudende rol en is tans in gesprek om 'n beter begrip te kry van die Ouditeur-generaal se verwagtinge. Daarbenewens stel die Komitee voor dat die geouditeerde Finansiële Jaarstate aanvaar en saam met die verslag van die Ouditeur-generaal gelees word.

Gebaseer op die hersiening en besprekings in die voorgaande paragrawe, het die Komitee aanbeveel dat die geouditeerde finansiële state ingesluit word in die Departement se Jaarverslag vir die fiskale jaar geëindig 31 Maart 2012.

Die Departement het 'n aksieplan voorgelê om die tekortkominge onderliggend aan die gekwalifiseerde oudit te hanteer en die Komitee sal nou die implementering daarvan noukeurig monitor.

6. Interne audit

Die Ouditkomitee rapporteer dat vier van die sewe beplande gebiede/gedeeltes van die goedgekeurde Interne Auditplan soos op 31 Maart 2012 ter tafel gelê is. Van die oorblywende verslae, is twee na die einde van die jaar ter tafel gelê en die balans is oorgedra na die volgende verslagsiklus.

Soos berig in die vorige jaar, is die Komitee van mening dat verdere auditdekking nodig is en dat daar 'n behoefte aan addisionele kapasiteit om die verhoogde dekking van verdere hoë-risiko-areas te ondersteun.

7. Ouditeur-generaal van Suid-Afrika

Die Ouditkomitee het met die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika bymekaar gekom om te verseker dat daar geen onopgeloste kwessies wat uit die regulerende audit spruit, is nie. Korrektiewe aksies op die gedetailleerde bevindinge wat voortspruit uit die huidige regulatoriese audit sal op 'n kwartaallikse basis deur die Komitee gemonitor word.

8. Waardeing

Die Komitee wil sy waardering uitspreek vir die beampies van die Departement, die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika en die Interne Audit-eenheid vir die samewerking en inligting wat hulle verskaf het om ons in staat te stel om hierdie verslag op te stel.

Estian Calitz
Voorsitter
Ouditkomitee
Wes-Kaap Onderwysdepartement
14 Augustus 2012

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Verslag deur die Rekeningpligtige Beampte aan die Uitvoerende Gesag en Proviniale Wetgewer van die Republiek van Suid-Afrika.

1. Algemene oorsig van die stand van finansiële sake

Die WKOD moes in die tydperk onder oorsig finansiële druk die hoof bied, hoofsaaklik as gevolg van die verhoging van die salarisrekening/betaalrol weens inflasie-aanpassings. Dit het geleid tot 'n noukeurige hersiening van prioriteite. Deur die uitreiking van vyf vakaturelyste en die vermindering van die agterstand op gevalle onder die Beleid op Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid (BOVASG), is groter doeltreffendheid bereik. Die departement het ook die projekte wat dit bestuur en hul impak op onderwysuitkomste hersien. Dit is alles gedoen met die oog op die verbetering van leer en onderrig.

Die begin van die 2012-skooljaar het 'n toename in leerdergetalle ondervind. Dit het 'n bykomende finansiële las op die departement se hulpbronne/geldmiddele geplaas.

Die Departement sal voortgaan met die toekenning van fondse aan prioriteitsitems, naamlik infrastruktur, handboeke en personeel en inlyn met die strategiese doelwitte wat drie jaar gelede deur die departement ingestel is.

Weens die algemene toestand van die ekonomie, is die Wes-Kaap se skole in nasionale kwintiel 4 en 5 steeds onder finansiële druk as gevolg van inflasie en ander ekonomiese toestande. Die Departement het sekere skuld van geselekteerde skole afgeskryf om hulle in staat te stel om hulle korttermynverpligte na te kom. Die beleid vir die vergoeding van die fooivrystelling is ook geïmplementeer, wat skole in kwintiel 4 en 5 in staat gestel het om sommige van hulle onkoste te verhaal. Die aankoop in grootmaat van handboeke vir sommige grade het ook gehelp om van die kostedruk van skole te verminder.

Die Departement het 99,9% van die aangepaste begroting spandeer. Die teiken wat deur die Proviniale Tesourie gestel is, is dat departemente nie met meer as 1% moet onder- of oorbestee nie. Die onderbesteding beloop R15,9 miljoen.

Redes vir onderbesteding is soos volg:

- R804 000 vir die Nasionale Skoolvoedingsprogram se voorwaardelike toekenning. Die bedrag was vir vars vrugte en groente wat gedurende die maand van Maart 2012 voorsien is, maar fakture is nie in die tyd voorgelê vir betaling nie.
- 'n Bedrag van R6.914 miljoen vir kapitale projekte wat nie voor die einde van die finansiële jaar kon voltooi word nie. Hierdie fondse is verbind aan die bestaande projek vir kantoorakkommodasie van die Sentrale Onderwysdistrik.
- R2.292 miljoen vir LOOM (handboeke) as gevolg van uitstaande fakture wat laat ontvang is en nie op die BRS vasgelê is voor 31 Maart 2012 nie.
- Daar moet op gelet word dat hierdie almal bestaande projekte is en 'n versoek vir die oordra van die fondse is aan die Proviniale Tesourie voorgelê.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Fondsverskuiwing:

Die Provinciale Tesourie het die volgende fondsverskuiwings tussen hoofafdelings in die Begrotingspos goedgekeur:

Verskuiwing van R25 099 000 vanaf program 1 na program 2 vir dringende instandhouding en LOOM-behoeftes by openbare skole.

Verskuiwing van R13 718 000 vanaf program 4 na program 2 vir die uitbreiding van klaskamers en dringende skoolmeublement en toerusting by openbare skole.

Verskuiwing van R821 000 vanaf program 6 na program 2 vir dringende instandhouding by openbare skole.

Verskuiwing van R7 680 000 vanaf program 7 na program 2 vir die uitbreiding van klaskamers by openbare skole.

Verskuiwing van R922 000 vanaf program 8 na program 2 vir dringende instandhouding by openbare skole.

2. Diens deur die departement gelewer

2.1 Tariefbeleid

Die departement hef fooie vir eksamenverwante dienste soos die nasien van skrifte, kopieerversoek van senior sertifikate ens, welke tariewe deur die Departement van Basiese Onderwys bepaal word.

2.2 Gratis Dienste

Die departement lewer geen diens wat beduidende inkomste kon gelewer het nie.

2.3 Inventarisse

Die inventaris teen die einde van die jaar het bestaan uit werk-in-proses (WIP) ten oopsigte van konstruksiekontrakte. Werk-in-proses word gedefinieer as daardie konstruksiekontrakte waarvoor dienste gelewer is, en bindgeld nog betaal moet word, soos ooreengetrek in terme van kontraktuele verpligtinge aan die verskaffer. Die bedrag vir WIP is R555, 9 miljoen vir die jaar onder oorsig.

3. Kapasiteitsbeperkinge

Skole het uitdagings ten opsigte van die vind van personeel met gepaste vaardighede en wat behoorlik gekwalificeerd is vir sekere vakke. Vakke soos wiskunde en wetenskap staar kritieke tekorte in die gesig. Die Departement het 'n beursskema wat die uitdaging gedeeltelik aanspreek. Die Departement van Basiese Onderwys is egter ook besig om moontlike oplossings te ondersoek. Die departement het 'n telematicauitsendingsprogram om Graad 12-leerders in kritieke vakke te help. Die plasing van Fundza Lushaka-beurshouers wat oor daardie vaardighede beskik, geniet hervormde aandag. Die departement het 'n Wiskunde- en Wetenskap-strategie wat kan help, ontwikkel.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

4. Benutting van skenkerfondse

Die Departement het nie enige beduidende donateursfondse ontvang nie.

5. Handel- en openbare entiteite

Die departement het nie enige sodanige entiteite nie.

6. Organisasies aan wie oordragbetalings gemaak is

'n Lys van entiteite aan wie oordragbetalings gemaak is, is gerapporteer/aangedui in Bylae 1A - D van die Finansiële Jaarstate.

Oordragbetalings word aan opvoedkundige instellings gemaak in terme van die betrokke wette van die Parlement wat vir hulle geld. Oordragbetalings word byvoorbeeld aan openbare gewone skole vir norme en standaarde gemaak soos in terme van die Suid-Afrikaanse Skolewet uiteengesit. Verwys na bylae 1B van die jaarlikse finansiële state vir 'n meer gedetailleerde verduideliking vir elke tipe entiteit.

Die departement pas Artikel 38 (1) (j) van die WOFB streng toe waaronder entiteite wat oordragbetalings ontvang het, moet bewys dat hulle die fondse vir die beoogde doel spandeer. Daarvoor moet die betrokke entiteite 'n sertifikaat verklaar en onderteken voordat die volgende oordragbetalings gedoen word. Dan, in ooreenstemming met die betrokke Wet wat betrekking het op daardie entiteit, is hulle ook verantwoordelik daarvoor om hulle geouditeerde finansiële state teen 'n sperdatum in te dien vir oorsig en nakoming. Die Onderwysdistrikskantore skenk veral aandag aan kapasiteitsbou op skoolvlak en lewer deurlopend ondersteuning. Hierdie proses word op 'n deurlopende basis gemonitor.

7. Openbare private vennootskappe (OPV)

Die Departement het nie enige dergelike reëlings nie.

8. Reëlings vir korporatiewe beheer

In ooreenstemming met die King III-verslag, volg die interne ouditeenheid 'n risiko-gebaseerde benadering om bestuur by te staan in die bereiking van departementele doelwitte.

'n Risiko-gebaseerde benadering vereis dekking van alle beduidende risiko's, maar is nie beperk tot die fokus op operasionele en strategiese risiko's nie.

Die strategiese risiko-assessering/bepaling is afgehandel en die bestuur het aandag daaraan gegee. 'n Operasionele Risikobepaling is afgehandel.

Die Departement het 'n Auditkomitee wat uit onafhanklike lede bestaan. Dit is tans in sy agtste jaar. Die Auditkomitee vergader gereeld en skakel voortdurend met die topbestuur en die Uitvoerende Owerheid.

Die interne oudifunksie, die kantoor van die Ouditeur-generaal en die Forensiese Ondersoekeeenheid doen direk verslag aan die Auditkomitee as verskaffers/bron van geïntegreerde gerusstelling.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Die Departement het 'n Ondernemingrisikobepalingseenheid. Die Departement het 'n Ondernemingrisikobestuurkomitee wat uit die Hoof van die Departement en adjunk-direkteur-generals bestaan. Hulle kom ten minste een keer per kwartaal bymekaar om die risiko's wat die departement in die gesig staar in ag te neem en versagtende strategieë te bedink. Operasionele risiko's word ook op dieselfde tyd hersien. Die Departement het 'n Risiko-beleidsraamwerk in samewerking met die Provinciale Tesourie ontwikkel. Die risiko-beleid sal 'n bedrogrisiko-assesseringsbeleid tot gevolg hê. Die departement het 'n bedrogvoorkomingsplan.

Senior bestuur moet jaarliks 'n verklaring van 'Geen Konflik van Belange' voltooi, of na gelang van omstandighede. Daar word van alle bodkomiteelede en personeel in die Voorsieningskettingbestuur vereis om enige konflik van belangte verklaar. Die Departement vereis dat alle bieërs potensiële verhoudings met die werkgewer of werknemers verklaar. Die lede van die Ouditkomitee moet ook 'n verklaring van 'Geen Konflik van Belange' indien.

Die veiligheid van leerders en onderwysers by skole is 'n groot uitdaging en die departement het vennootskappe met ander relevante provinsiale departemente gevorm om die kwessie te hanteer. Betrokkenheid by die gemeenskap bly 'n belangrike aspek in die stryd teen geweld wat sommige van ons 'n hoë-risiko-skole affekteer. Die Departement het ook CCTV-kameras/Geslotebaankameras in sekere skole geïnstalleer om skoolhoofde te help om aktiwiteite te monitor.

9. Gestaakte aktiwiteite / aktiwiteite wat gestaak gaan word

Geen

10. Nuwe / voorgestelde aktiwiteite

Geen

11. Batebestuur

Die Departement het al die mylpale soos uiteengesit in die Batesbestuurshervormings bereik. Die bate-verifikasieproses word tweemaal per jaar onderneem om deurlopende verbetering te verseker. Alle bates is in die bateregister vasgelê en die kondisie van elke bate is aangeteken.

12. Gebeure na die verslagdatum

Geen

13. Prestasieinligting

Prestasie-inligting word op 'n kwartaallikse basis opgeteken en by die Provinciale Tesourie ingedien. Om verantwoordingspligtigheid/aanspreeklikheid en deursigtigheid te verbeter, het die Departement sy eie aanwysers ontwikkel bykomend tot dié wat deur die Nasionale Tesourie vereis word. Dit word gereeld gemonitor. Die meerderheid is egter jaarteikens.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Die bestaande stelsels is hoofsaaklik die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS) wat leerderdata voorsien, en PERSAL om personeelgetalle en uitgawes aan te dui. Die Basiese Rekeningkundige Stelsel (BRS) word gebruik om uitgawe- en inkomste-data te voorsien

14. SCOPA-besluite (Staande Komitee op Openbare Rekeninge SKOOR)

SKOOR-resolusies vir die finansiële jaar ter tafel gelê.

Verwysing na vorige auditverslag en SKOOR-resolusies	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
SKOOR-verslag gedateer 25 Maart 2010	Die Departement mag verantwoording moet doen vir afskrywings in terme van beweerde vrugtelose en verkwestende uitgawes met betrekking tot infrastruktuur-projekte. Die uiteindelike uitkoms van die saak kan nie tans bepaal word nie, en geen voorsiening vir moontlike vrugtelose en verkwestende uitgawes is in die finansiële state gemaak nie. Die verlies as gevolg van die kanselliasie van kontrakte word as vrugtelose en verkwestende uitgawes beskou.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die Departement het 'n nota in die finansiële state ingesluit tot die effek dat 'n bedrag van R1, 75 miljoen as moontlike vrugtelose en verkwestende uitgawes geïdentifiseer is. Dit is onderhewig aan finalisering.
	Probleme is ervaar gedurende die audit met betrekking tot vertragings of die onbesikbaarheid van aangevraagde inligting. Dit is 'n aanduiding van 'n gebrek aan deurlopende monitering en toesig, sowel as 'n gebrek aan doeltreffende beheer rondom die besikbaarheid van verwagte inligting. Kontrak- of tender-dokumentasie kon misplaas word en 'n betaling kan gemaak word wat nie in ooreenstemming met die vereistes van die kontrak of bodinligting of tender-dokumentasie is nie.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die Departement het beheermaatreëls rondom die versameling van brondokumente geïmplementeer wat ook op 'n maandelikse basis gemonitor word.
	SKOOR-resolusies is nie voldoende geïmplementeer nie. Indien korrektiewe stappe nie in terme van SKOOR-resolusies geneem word nie, is 'n herhaling van die foute en prakteke van die verlede meer waarskynlik.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die Departement het beduidende vordering in hierdie verband gemaak.
SKOOR-verslag gedateer 30 Junie 2011	Die vertragings in die levering van infrastruktuur moet so gou moontlik ondersoek en aangespreek word.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die departement het sy prosesse rakende infrastruktuurbeplassing verbeter om vertragings te vermy.
	Aangeleenthed van werknemers wat sake doen met die Wes-Kaapse regering moet aangespreek word en dringend afgehandel word om 'n herhaling daarvan te vermy in die toekoms.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Verwysing na vorige ouditverslag en SKOOR-resolusies	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
	Toegang tot die bedienerkamer moet beperk word, byvoorbeeld deur die installering van 'n swipe-kaartfasiliteit. Magnetiese kaartslotte moet ook geïnstalleer word in die datasentrumdeure om toegang te beperk, asook kamaras om personeeltoegang tot die bedienerkamer te monitor. Alle data moet gerugsteun word op 'n daagliks, weeklikse en maandelikse basis. Rugsteunkopieé/backups moet gereeld getoets word om te bepaal of die data funksioneel is.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Gebruikervorms vir die toevoeging van gebruikers moet die vereiste en goed-gekeurde gebruikerregte spesifiseer	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. The department did strengthen some of the controls.
	Gestandaardiseerde logiese sekuriteit-instellings moet op die netwerk en ander relevante programme geïmplementeer word.	
	Gestandaardiseerde logiese sekuriteit-instellings geïmplementeer moet word op die netwerk en ander toepassings.	
SKOOR-verslag gedateer 9 Maart 2012	Die interne beheerstelsels en projek-bestuur van die Departement moet verbeter;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Komitee is tevreden met die afname in die algehele vakaturekoers, dit het egter kommer uitgespreek oor die vakante poste in senior bestuur, byvoorbeeld die ADG: Korporatiewe Dienste, wat eers in November 2011 geëvalueer is. Daar is ook vakatures en gebrek aan vaardighede in die Departement van Finansies. Die Departement moet die vul van vakatures baie ernstig opneem aangesien dit 'n impak op dienslewering het;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	As gevolg van die ondoeltreffendheid van die monitering van verlofadministrasie, het die Komitee besluit dat daar 'n betroubare stelsel ingestel word wat verlof wat geneem is en/of uitbetaal is, monitor om te verhoed dat werknemers die neem van enige vorm van verlof, (jaarlikse verlof, siekterverlof, familieverlof, ens) neem sonder om beleidsprosedures te volg;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Verwysing na vorige ouditverslag en SKOOR-resolusies	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
	Die Departement kry die inligting van die Ouditeur-Generaal oor die ondersoek van die Adviserende Diens aan die Minister van Onderwys en dat die inligting wat aan die Komitee verskaf moet word;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Die Departement moet streng procedures wat verband hou met die Voor-sieningskanaalbestuur implementeer;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Die vereistes van die Wet op die Raamwerk vir die Voorkeurverkrygingsbeleid (WRVVB) moet toegepas word;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	As gevolg van die feit dat die Finansiële Bestuurverbeteringsplan nie die kernoorzaak van die interne-beheer-tekortkominge wat in die 2009/2010 finansiële jaar geïdentifiseer is, aangespreek het nie, doen die Komitee 'n beroep op die Departement om die Finansiële Bestuurverbeteringsplan dringend te hersien;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Die Departement voldoen aan die Komitee se versoek en voorsien die Komitee sonder versuim van die vyf interne ouditverslae, veral die Leerervervoerverslag	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Vier wesenlike wanvoorstellings is tydens die audit proses reggestel.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	<ul style="list-style-type: none"> • Die Departement het versuim het om die onreëlmatige uitgawes van R14,6 miljoen, weens onvoldoende prosesse, te identifiseer. Hierdie fout is slegs tydens die auditproses ontdek. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Die kapitaalbesteding van R38 338 000 was te wyte aan die herklassifikasie van die inligting wat in die finansiële state ingesluit is; 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Die Kapitaalverpligte van R1,6 miljard as gevolg van onvoldoende procedures om inligting in die finansiële state te hersien, is tydens die auditproses ontdek. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Die Departement moet die prosesse in plek hê te verhoed dat die bogenoemde weer in die toekoms voorkom. 	

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Verwysing na vorige ouditverslag en SKOOR-resolusies	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
	Toekennings wat aan verskaffers gemaak is, was nie gebaseer op voorkeurpunte wat toegeken en bereken is in ooreenstemming met die vereistes van die Wet op die Raamwerk vir Voorkeurverkrygingsbeleid, 2000 (Wet No. 5 van 2000) en sy regulasies en die Nasionale Tesourie se Instruksienota van 15 September 2010 nie. Die Komitee het besluit dat daar 'n proses in plek moet wees om die toegang van verskaffers wat nie aan die vereistes van die WRVVB voldoen nie, te beheer.	
	Die vertragings in die bou van klaskamers;	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Die onkoste verbonde aan rekenaardienste wat in die tydperk van 'n jaar dramaties gestyg het.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.

15. Voorafwysigings aan ouditverslae

Die departement het suksesvol 'n stelsel geïmplementeer wat die bekommernisse en bevindinge van die Ouditeur-Generaal aanspreek. Daar word van die verantwoordelike bestuurders vereis om 'n plan van aksie te ontwikkel, wat deur 'n komitee geëvalueer word. Sodra die proses van gehalteverzekering voltooi is, word implementering daarvan gemonitor. Die vordering in hierdie verband word ook aan die Ouditkomitee gerapporteer.

Aard van nie-nakoming	Finansiële jaar waarin dit die eerste keer ontstaan he	Die vordering wat gemaak is in die oplos/aanpsreek van die saak
Monitering van ander besoldigde werk deur werknemers	2010/11	Alle tenders bo R500 000 is nagegaan om te verseker dat geen werknemers betrokke is nie. Die Departement het ook 'n beleid opgestel.
Aanskaffing en kontrakbestuur	2010/11	Die Departement het die elektroniese Sourcelink-verkrygingstelsel geïmplementeer om nakoming te verseker.

16. Vrystellings en afwykings ontvang van die Nasionale Tesourie

In terme van artikel 79 van die WOFB, het die Nasionale Tesourie 'n afwyking van die openbaarmaking van amortisasietafel vir Finansieringshuuruitgawes ten opsigte van GG-voertuie soos vereis in terme van die Departementele Rapportersraamwerksgids, goedgekeur. Stappe word gedoen om volle openbaarmaking van GG-voertuig-uitgawes as bruikbaar te implementeer, insluitend amortisasietafel, vir die 2012/13 finansiële jaar.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

In terme van artikel 66 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB), tesame met die Nasionale Tesouriepraktyknota 5 van 2006/07, het die Minister van Finansies, Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme in die Wes-Kaap goedkeuring verleen vir alle bruikhuurverpligte ten opsigte van GG-voertuiguitgawes wat aangegaan is of wat aangegaan sal word vir langer as 60 maande.

17. Tussentydse finansiële state

Die Departement het tussentydse finansiële state voorberei soos deur die Provinciale Tesourie vereis. Hierdie tussentydse state is deur die Provinciale Tesourie hersien en die WKOD het aanpassings gemaak waar dit toepaslik geag is.

18. Ander

Geen

19. Infrastruktuuraangeleenthede: Magqwaka-geval

Die Departement is steeds in gesprek met die Departement van Vervoer en Openbare Werke oor die Magqwaka-geval. Die WKOD wag vir die finale resultate van die regsproses om verantwoording te kan doen vir enige uitgawes wat daaruit mag voortspruit.

20. Reaksie op Ouditmening

Die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) het 'n negatiewe oudituitkoms ontvang ná vyf jaar van ongekwalifiseerde oudits. Die WKOD erken die uitkomste van die audit en sal die gepaste plan van aksie neem om ons stelsels te versterk.

Die kwalifikasie in die auditbevinding is omdat die WKOD 'n onvolledige bateregister vir mobiele klaskamers het. Dit is die eerste keer dat die departement rekenskap moet gee van so 'n bateregister. In ideale omstandighede, moet die departement 'n bateregister van mobiele klaskamers hê wat die definisies van wat as 'n mobiele klaskamer tel, duidelik uitspel en ook stelsels in plek hê vir identifikasie en beheer van die beweging van die eenhede. Dit moet ook deur interne audit geouudit word om te verseker dat al die nodige kontroles voldoende is.

Die audit het ook voorbeeld van nie-nakoming met betrekking tot VKB-reëls en -regulasies gevind.

Planne om auditbevindings aan te spreek

Mobiele klaskamers

Gedurende Julie 2012 het die WKOD 'n omvattende telling van mobiele eenhede met behulp van 'n ooreengekome definisie gedoen. In die volgende twee maande sal die volgende stappe geneem word:

- 1) Kriteria sal ontwikkel word om te definieer wanneer 'n eenheid as permanente of 'n mobiele klaskamer beskou word. 'n Stelsel sal ontwerp word om mobiele Graad R-klaskamers, kombuis-eenhede en biblioteek-eenhede te skei.

BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

- 2) Voorraadbatebestuur sal 'n projekplan opstel wat die omvang en lengte van 'n projek sal definieer om eenhede te tel en te verifieer. Dit sou die aanbring van strepieskodes op die eenhede kon insluit. Die projekplan sal teen 10 Augustus en die plan teen die einde van September 2012 voltooi wees.
- 3) Die WKOD sal 'n opsporingstelsel ontwerp vir wanneer 'n eenheid beweeg word.
- 4) Die WKOD sal ook verantwoordelik wees vir die eenhede wat deur DVOW gekoop word en hulle volgens NT-riglyne behandel.
- 5) Dié eenhede wat deur SBL's gekoop is, sal op skole se bateregisters weerspieël moet word en die distrikskantore sal gevra word om te help in hierdie verband.
- 6) Gedetailleerde brondokumente van elke transaksie in die bateregister sal deel vorm van die rekonsiliasie wat uitgevoer moet word.
- 7) Ooreenkoms moet met DVOW bereik word oor watter eenhede as permanent beskou word en ook watter rol WKOD sal speel. Dit sal ingesluit word in die diensleveringsooreenkoms met DVOW.
- 8) Interne audit sal in die proses oorweeg word om te kan afteken ten opsigte van die proses en procedures wat gevolg is deur die departement sowel as die OGSA.
- 9) Die WKOD sal ook versoek dat OGSA 'n tussentydse audit doen om te verseker dat die probleme wat mag opduik, betyds hanteer word.
- 10) Die bogenoemde proses sal teen 30 Oktober 2012 voltooi wees.

VKB - nie-nakoming

Die OGSA het nie-nakoming met betrekking tot VKB-reëls en -regulasies geïdentifiseer. Die OGSA het die tydperk van nie-nakoming as voor die implementering van Source-link in Desember 2011 geïdentifiseer. Daar is geen geïdentifiseerde kwessies sedert die implementering van Source-link nie.

Daarom word die volgende aksies voorgestel vir die regstelling van die:

- 1) Ontwikkeling van 'n beleid oor onreëlmataige uitgawes gebaseer op die onlangs uitgereikte lys van die Nasionale Tesourie van tipes onreëlmataige uitgawes.
- 2) 'n Omsendbrief aan alle personeellede met die lys van onreëlmataige uitgawes.
- 3) Elke direkteur moet 'n personeellid identifiseer om verantwoordelikheid te neem vir VKB en 'n werkswinkel by te woon oor die jongste VKB-vereistes. Hierdie persoon sal die enigste een verantwoordelik wees vir aanskaffing vir die betrokke direktoraat.
- 4) Hersien die VKB-struktuur van direktoraat-infrastruktuur en distrikte om te verseker dat hulle behoorlike rekordhouding van transaksies volg.
- 5) Opleiding deur VKB sou 'n belangrike element in die voorkoming van onreëlmataige en vrugtelose verkwisting kon wees.
- 6) Die VKB moet 'n gestandardiseerde formaat oorweeg om personeel te help, aangesien VKB-regulasies al hoe meer kompleks raak. PT het reeds VKB-templates uitgereik en die implementeringsdatum vir die einde van September 2012 geskeduleer.
- 7) Die gebruik van skole om VKB-regulasies te omseil, sal gestop word.

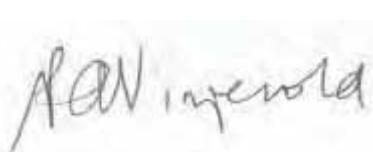
BEGROTINGSPOS 05
VERSLAG VAN DIE REKENINGPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

- 8) Daar moet ook 'n werkswinkel deur VKB of PT-amptenare oor huishoudelike aangeleenthede gehou word aangesien die OGSA-ondersoek op brondokumente fokus.
- 9) Interne audit het reeds onreëlmataige uitgawes in die auditplan vir 2012/13 ingesluit, dus moet die rapporteringsmeganismes in daardie areas wat nie hierbo gedek is nie, versterk word. Die aanbevelings wat uit so 'n verslag volg, sal onmiddellik geïmplementeer word.
- 10) Aan die einde van die jaar moet alle SBD-lede sertifikate teken om onreëlmataige, vrugtelose en verkwistende uitgawes in hul begroting aan te meld.
- 11) Die WKOD sal op 'n hoë-vlak 'n Interne Beheereenhed teen die einde van Augustus 2012 instel. Die Beheereenhed sal opleiding en ondersteuning aan die VKB-amptenaar van elke direktoraat bied.
- 12) Alle dokumentasie ten opsigte van Source-link sal deur die Interne Beheer-eenheid geverifieer word.
- 13) Die WKOD sal dit oorweeg om 'n tussentydse OGSA-ondersoek/-toetsing rakende onreëlmataige uitgawes aan te vra om uitdagings aan die einde van die jaar te verhoed.

Gereelde terugvoering sal aan die Minister en die Ouditkomitee gegee word oor vordering ten opsigte van hierdie plan van aksie.

21. Goedkeuring

Die Finansiële Jaarstate soos uiteengesit op bladsye 118 tot 174 is deur die Rekeningpligtige Beampte goedgekeur.

PA Vinjevold
Superintendent-General
Datum: 31 Augustus 2012

VRYWARING

Hierdie ouditverslag is 'n vertaalde weergawe van die ouditverslag wat goedgekeur en onderteken is. Die Kantoor van die Ouditeur-generaal aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL AAN DIE WES-KAAPSE PROVINSIALE PARLEMENT OOR
BEGROTINGSPOS No.5: WES-KAAP ONDERWYSDEPARTEMENT**

VERSLAG OOR DIE FINANSIEËLE STATE

Inleiding

1. Ek het die finansiële state van die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) geoudit soos uiteengesit op bladsye 118-174 wat bestaan uit die begrotingstaat, die staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2012, die staat van finansiële prestasie, staat van veranderinge in netto bates, die kontantvloeistaat vir die jaar wat op daardie datum geëindig het, en die aantekeninge, wat bestaan uit 'n opsomming van beduidende rekeningkundige beleid en ander verduidelikende inligting.

Rekeningpligtige beampte se verantwoordelikheid vir die finansiële

2. Die rekeningpligtige beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding van hierdie finansiële state in ooreenstemming met die *Departementele raamwerk vir finansiële verslagdoening* soos voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur van Suid-Afrika, 1999 (Wet No 1 van 1999) (WOFB) en die Wet op Verdeling van Inkomste van Suid-Afrika, 2011 (Wet No 6 van 2011) (WoVI), en vir sodanige interne beheer as wat die rekeningpligtige beampte bepaal om nodig te wees vir die voorbereiding van finansiële state wat vry is van wesenlike wanvoorstelling, hetsy as gevolg van bedrog of foute, moontlik te maak.

Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid

3. My verantwoordelikheid is om 'n mening uit te spreek oor hierdie finansiële state gebaseer op my audit. Ek het my audit uitgevoer in ooreenstemming met die Wet op Openbare Oudit van Suid-Afrika, 2004 (Wet No 25 van 2004) (WOO), die Algemene Kennisgewing uitgereik in terme daarvan en Internasionale Standaard vir Ouditering. Hierdie standarde vereis dat ek voldoen aan etiese vereistes en die audit op so 'n manier moet beplan en uitvoer daar redelike gerusstelling sal wees dat die finansiële state vry is van wesenlike wanvoorstelling.
4. 'n Oudit behels die uitvoer van prosedures om ouditbewyse te verkry oor die bedrae en openbaarmaking in die finansiële state. Die prosedures wat gebruik word, is gebaseer op die ouditeur se oordeel, insluitend die beoordeling van die risiko's van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute. In die maak van hierdie risikobeoordeling, beskou die ouditeur interne beheermaatreëls van toepassing op die entiteit se voorbereiding van die finansiële state ten einde auditprosedures te ontwerp wat van toepassing in die omstandighede is, maar nie om 'n mening te lug oor die effektiwiteit van die entiteit se interne beheer nie. 'n Oudit sluit ook 'n evaluering van die toepaslikheid van rekeningkundige beleid wat gebruik is in en die redelikheid van rekeningkundige ramings wat deur bestuur gemaak is, asook 'n evaluering van die algehele aanbieding van die finansiële state.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

5. Ek glo dat die ouditbewyse wat ek verkry het, toereikend en toepaslik is om 'n basis vir my gekwalifiseerde auditmening te bied.

Basis vir gekwalifiseerde opinie

Tasbare roerende bates

6. Die departement het nie die nodige stelsel vir rekordhouding van mobiele eenhede, soos weerspieël in aantekening 29 by die finansiële state, gehad waarop ek kon staatmaak nie. Die Departement se rekords het nie die toepassing van voldoende alternatiewe procedures ten opsigte van mobiele eenhede toegelaat nie. Gevolglik was ek nie in staat om voldoende toepaslike bewyse aangaande bestaan, waardasie en volledigheid van mobiele eenhede ten bedrae van R56 miljoen te verkry om myself tevrede te stel nie.

Gekwalifiseerde mening

7. Na my mening, behalwe vir die moontlike uitwerking van die aangeleentheid beskryf in die paragraaf oor basis vir gekwalifiseerde opinie, is die finansiële state 'n redelike voorstelling, in alle wesenlike opsigte, die finansiële posisie van die Wes-Kaap Onderwysdepartement soos op 31 Maart 2012 en sy finansiële prestasie en kontantvloei vir die jaar wat op daardie datum geëindig het, in ooreenstemming met die *Departementele raamwerk vir finansiële verslagdoening* soos voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en Dora (WoVI).

Beklemtoning van aangeleentheid

8. Ek vestig die aandag op die aangeleenthede hieronder. My mening is nie aangepas ten opsigte van hierdie sake nie.

Beduidende onsekerhede

9. Met verwysing na aantekening 18 van die finansiële state, daarop te let dat die departement 'n verpligting het om munisipale rekeninge wat nie deur die skole vereffen is nie, te vereffen. Die departement is nie in staat om die presiese bedrag van die verpligting gedurende die jaar vereffen of wat nog vereffen moet word te bepaal nie, aangesien sommige rekeninge direk deur die skole betaal word. Elke geval word individueel ondersoek en geen voorsiening vir enige aanspreeklikheid wat mag volg, is in die finansiële state gemaak nie.

Herstatering van ooreenstemmende syfers/getalle

10. Soos aangedui in aantekening 29 by die finansiële state, is die ooreenstemmende syfers/getalle vir 31 Maart 2011 is hersaamgestel as gevolg van 'n fout wat gedurende die huidige finansiële jaar ontdek is wat verband hou met mobiele eenhede wat nie voorheen verantwoord is in die departement se finansiële state in die departement se bateregister wat nie voorheen verantwoord is in die finansiële state van die departement nie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Wesenlike beskadigings/benadelings

11. Die departement het debiteure/invorderbare skuld met betrekking tot personeel sowel as ander skulde van R71 miljoen in totaal op 31 Maart 2012 gehad, soos in aantekening 28 by die finansiële state, wat vir meer as drie jaar uitstaande is. Die verhaalbaarheid van hierdie bedrae word betwyfel.

Onreëlmatige uitgawes

12. Soos in aantekening 25 by die finansiële state, is die onreëlmatige uitgawes wat as R52 miljoen geïdentifiseer is 'n onderskatting omdat die volle omvang van die onreëlmatighede is nog steeds in die proses is om bepaal te word.

Bykomende aangeleenthede

13. Ek vestig die aandag op die aangeleenthede hieronder. My mening is nie aangepas ten opsigte van hierdie sake nie.

Ongeouditeerde aanvullende skedules

14. Die aanvullende inligting uiteengesit op bladsye 167 tot 174 vorm nie deel van die finansiële state nie en word as bykomende inligting aangebied. Ek het nie hierdie skedules geouditeer nie, en spreek dienooreenkomsdig nie 'n mening daaroor uit nie.

Finansiële verslaggewingsraamwerk/rapporteringsraamwerk

15. Die raamwerk vir finansiële verslaggewing/rapportering wat deur die departement voorgeskryf word en deur die Nasionale Tesourie toegepas is, is 'n nakomingsraamwerk. Die bewoording van my mening oor 'n nakomingsraamwerk moet wys dat die finansiële state opgestel is in ooreenstemming met hierdie raamwerk en nie dat hulle 'n "redelike voorstelling" is nie. Artikel 20 (2) (a) van die WOO vereis egter vir my om 'n mening oor die redelike voorstelling van die finansiële state uit te spreek. Die bewoording van my mening daarvoor weerspieël hierdie vereiste.

VERSLAG OOR ANDER REGS - EN REGULERENDE VEREISTES

16. In ooreenstemming met die WOO en die *Algemene Kennisgewing* wat ingevolge daarvan uitgereik is, rapporteer ek die volgende bevindings met betrekking tot prestasie teen voorafbepaalde doelwitte, die nakoming van wette en regulasies en interne beheer, maar nie vir die doel om 'n mening uit te spreek nie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Voorafbepaalde doelwitte

17. Ek het procedures uitgevoer om bewyse te verkry oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die inligting in die jaarlikse prestasie verslag, soos op bladsye 6 tot 93 van die jaarverslag uiteengesit.
18. Die berigte prestasie teenoor voorafbepaalde doelwitte is geëvalueer teen die algemene kriteria van bruikbaarheid en betroubaarheid. Die bruikbaarheid van die inligting in die verslag van die jaarlikse prestasie hou verband daarmee of dit aangebied word in ooreenstemming met die Nasionale Tesourie se jaarlikse verslagdoeningbeginsels en of die gerapporteerde prestasie in ooreenstemming is met die beplande doelwitte. Die bruikbaarheid van inligting het verder betrekking op aanwysers en teikens wat meetbaar (d.w.s. goed gedefinieer, verifieerbaar, spesifiek, meetbaar en tydgebонde) en relevant is, soos vereis deur die *Nasjonale Tesourie-raamwerk* vir die bestuur van programprestasie-inligting.
19. Die betroubaarheid van die inligting ten opsigte van die geselekteerde programme word geassesseer om te bepaal of dit 'n voldoende weerspieëeling van die feite is (d.w.s. of dit geldig, akkuraat en volledig is).
20. Daar was geen wesenlike bevindinge op die jaarlikse prestasieverslag met betrekking tot die bruikbaarheid en betroubaarheid van die inligting nie.

Addisionele saak

21. Hoewel daar geen wesenlike bevindings oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die prestasie-inligting in die jaarlikse prestasie-verslag geïdentifiseer is nie, vestig ek die aandag op die saak hieronder.

Bereiking van die beplande teikens

22. Van die totale aantal beplande teikens is slegs 42 behaal gedurende die jaar onder oorsig. Dit verteenwoordig 34% van die totale aantal beplande doelwitte wat nie bereik is gedurende die jaar onder oorsig nie.
23. Dit was hoofsaaklik te wyte aan die feit dat die aanwysers en teikens nie behoorlik ontwikkel is gedurende die strategiese beplanningsproses nie en as gevolg daarvan dat die departement nie relevante stelsels en bewysregtelike/praktiese vereistes tydens die jaarlikse strategiese beplanningsproses oorweeg het nie.

Voldoening aan wette en regulasies

24. Ek het procedures uitgevoer om te bewys dat die entiteit voldoen het aan die relevante wette en regulasies ten opsigte van finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante sake. My bevindinge op wesenlike nie-nakoming met spesifieke sake in sleutel relevante wette en regulasies soos uiteengesit in die Algemene Kennisgewing uitgereik in terme van die WOO, is soos volg:

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Jaarlikse finansiële state, prestasie en jaarverslae

25. Die finansiële state vir ouditering voorgelê, is nie in alle wesenlike opsigte in ooreenstemming met die vereistes van artikel 40 (1) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur voorberei nie. Wesenlike wanvoorstellings wat deur die ouditeure geïdentifiseer is, is nie voldoende reggestel nie, wat geleid daar toe dat die departement 'n gekwalifiseerde auditmening gekry het.

Bates en laste

26. Behoorlike beheerstelsels om bates te beskerm en in stand te hou, is nie geïmplementeer nie, soos vereis deur artikel 38 (1) (d) van die Wet op die Bestuur van die Openbare Finansies en Tesourieregulasie 10.1.1 (a).

Aanskaffing en kontrakbestuur

27. Goedere en dienste met 'n transaksiewaarde van minder as R500 000 is sonder die verkryging van die vereiste prys-kwotasies verkry, soos deur Tesourieregulasie 16A6.1 vereis.
28. Kontrakte en kwotasies is toegeken aan verskaffers wie se inkomstebelastingsake nie deur die Suid-Afrikaanse Inkomstediens verklaar is as in orde nie, soos vereis deur die Tesourieregulasies 16A9.1 (d) en die Voorkeurverkrygingsregulasies.
29. Die voorkeur-puntestelsel is nie toegepas in al die verkryging van goedere en dienste bo R30 000 nie, soos vereis deur artikel 2 (a) van die Wet op die Raamwerk vir Voorkeurverkrygingsbeleid en Tesourieregulasies 16A6.3 (b).
30. Kontrakte en kwotasies is toegeken aan tenderaars wat nie 'n verklaring oor die vraag of hulle deur die staat in diens geneem is of verbind is aan enige persoon in diens van die staat ingedien het nie, wat voorgeskry word ten einde te voldoen aan Tesourieregulasie 16A8.3.
31. Werknemers van die departement het besoldigde werk buite hul diens in die departement uitgevoer sonder die skriftelike toestemming van die tersaaklike owerheid, soos vereis deur artikel 30 van die Wet op die Staatsdiens en artikel 33 (1) van die Wet op Indiensneming van Opvoeders.
32. Persone in diens van die departement wat 'n privaat- of sakebelang in kontrakte wat toegeken is deur die departement gehad het, het versuum het om so 'n belang openbaar te maak, soos vereis deur Tesourieregulasie 16A8.4 en/of Openbare Diensregulasie 3C.
33. Persone in diens van die departement wie se nabye familielede, vennote of geassosieerde privaat- of sakebelang in kontrakte wat toegeken is deur die departement gehad het, het versuum om so 'n belang openbaar te maak, soos vereis deur Tesourieregulasie 16A8.4.
34. 'n Behoorlike evaluering van groot kapitaalprojekte is nie gedoen voordat 'n finale besluit oor die projek soos per artikel 38 (1) (a) van die WOFB geneem is nie.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Uitgawebestuur

35. Die rekeningpligtige beampte het nie effektiewe stappe geneem om onreëlmatige uitgawes te voorkom nie, soos vereis deur artikel 38 (1) (c) (ii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasie 9.1.1.
36. Toereikende en toepaslike auditbewyse kon nie verkry word dat effektiewe en toepaslike dissiplinêre stappe gedoen is teen amptenare wat onreëlmatige uitgawes gemaak en/of toegelaat het nie, veral met betrekking tot onreëlmatige uitgawes in die vorige finansiële jaar, soos vereis deur artikel 38 (h) (iii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasies 9.1.3

Inkomstebestuur

37. Die rekeningpligtige beampte het nie effektiewe en toepaslike stappe geneem om alle gelde verskuldig in te samel nie, soos vereis deur artikel 38 (1) (c) (i) van die Wet op Openbare Finansies en Tesourieregulasies 11.2.1 en 15.10.1.2 (a) & (e).

Dienslewering

Tegniese Sekondêre Skole Re-kapitalisasie-toekenning

38. Anders as tegniese skole wat bewys gelewer het van die vermoë, stelsels en kontroles om die aanskaffingsproses te bestuur, die aanskaffingsproses nie provinsiaal bestuur nie, soos vereis deur die Verdeling van Inkomstetoekenningraamwerk, Staatskoerant No. 34.280.

Interne beheer

39. Ek het interne beheer verwant aan my audit van die finansiële state, die verslag oor voorafbepaalde doelwitte en die nakoming van wette en regulasies in oënskou geneem. Die aangeleenthede wat hieronder gerapporteer is onder die grondbeginsels van interne beheer, is beperk tot beduidende tekortkominge wat geleei het tot die basis vir 'n gekwalifiseerde mening en die bevindings op die nakoming van wette en regulasies wat in hierdie verslag ingesluit is.

Leierskap

40. Die rekeningpligtige beampte het nie voldoende toesigverantwoordelikheid dwarsdeur die finansiële jaar uitgeoefen om akkurate en volledige finansiële state te verseker nie. Dit is duidelik deur die omvang van toereikende toepaslike auditbewyse met betrekking tot mobiele eenhede wat nie betyds vir auditdoeleindes voorgelê kon word nie, die wesentlike wanvoorstelling in die finansiële state, sowel as nie-nakoming van aanskaffing- en kontrakbestuurregulasies, uitgawes, inkomstebestuur en voorwaardelike toekennings.

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Finansiële en prestasiebestuur

41. Die finansiële bestuurverbeteringsplan wat deur die departement opgestel is gebaseer op die bevindings van die audit van die finansiële jaar 2010-11, moes op so 'n wyse voorberei gewees het dat dit verbetering kon verseker. Die verbeteringsplan blyk egter onvoldoende te wees vir die aansprek van die interne beheertekominge wat ondoeltreffende monitering en oorsig oor finansiële inligting en nie-voldoening aan wette en regulasies beteken het en sodoeende geleei het tot 'n wysiging van die auditmening en beduidende nie-nakoming van wette en regulasies.
42. Daar was 'n gebrek aan toesig en monitering deur bestuur by die distrikskantore om te verseker dat kontrole oor maandelikse rekonsiliasie van transaksies geïmplementeer word. Die risiko's wat voortgespruit het uit die rekeningkundige hantering van mobiele eenhede is nie voldoende en vroegtydig aangespreek om die samestelling van 'n akkurate en volledige bateregister te verseker nie.
43. Daar was ook 'n gebrek aan beheermaatreëls en voldoende opvolgaksies oor uitstaande debiet wat geleei het tot 'n onderskatting van voorsiening wat weer eens 'n wesenlike aanpassing van die finansiële state tot gevolg gehad het.

ANDER VERSLAE

Ondersoeke

44. Twee-en-twintig gevalle van beweerde finansiële ongerymdhede, korruksie en menslike hulpbron-onreëlmatighede is afgesluit gedurende die huidige finansiële jaar.
45. Negentien gevallen van nie-nakoming van voorsieningskettingregulasies is in die huidige finansiële jaar gerapporteer, dit word huidiglik ondersoek. Ses-en-twintig ander gevallen wat verband hou met beweerde finansiële ongerymdhede, korruksie en menslike hulpbron-onreëlmatighede is ook gerapporteer gedurende die huidige finansiële jaar en was steeds in die proses op die datum van hierdie verslag.

Prestasie-oudits

Gereedheid/Bereidwilligheid van regering om verslag te doen oor eie prestasie

46. Gedurende die jaar onder oorsig is 'n prestasie-oudit uitgevoer om die gereedheid/bereidwilligheid van die regering om verslag te doen oor sy eie prestasie te bepaal. Die fokus van die oudit is op hoe die regeringsinstellings geleei en gehelp word van hul eie prestasie verslag te doen, sowel as die stelsels en prosesse wat hulle in plek het/beskikbaar het daarvoor. Die oudit is tans in die rapporteringsfase en die bevindinge sal in 'n aparte verslag gerapporteer word

BEGROTINGSPOS 5
VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Prestasie-oudit op Vroeëkindontwikkeling - Graad R

47. Gedurende die jaar onder oorsig is 'n prestasie-oudit van die Vroeëkindontwikkelingprogram (VKO) uitgevoer. Die audit het gefokus op die ekonomiese, doeltreffende en effektiewe gebruik van hulpbronne in die VKO-program. Die audit is tans in die rapporteringsfase en die bevindinge sal in 'n aparte verslag gerapporteer word.

Auditor General

Kaapstad
31 Julie 2012

Auditing to build public confidence

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Programmes	Appropriation per programme								
	2011/12							2010/11	
	Adjusted Appropriation R'000	Shifting of Funds R'000	Virement R'000	Final Appropriation R'000	Actual Expenditure R'000	Variance R'000	Expenditure as % of final appropriation %	Final Appropriation R'000	Actual Expenditure R'000
1. Administration									
Current payment	431,447	(7,965)	(25,099)	398,383	398,383	-	100.0	382,242	368,096
Transfers and subsidies	68,542	28,499	-	97,041	97,041	-	100.0	118,761	118,653
Payment for capital assets	53,236	(18,664)	-	34,572	34,572	-	100.0	9,830	9,830
Payment for financial assets	3,912	(1,870)	-	2,042	2,042	-	100.0	995	995
	557,137	-	(25,099)	532,038	532,038	-	-	511,828	497,574
2. Public Ordinary School Education									
Current payment	9,750,389	(68,121)	3,318	9,685,586	9,682,428	3,158	100.0	8,848,337	8,844,794
Transfers and subsidies	571,756	56,250	29,226	657,232	657,188	44	100.0	531,258	531,258
Payment for capital assets	536,047	11,871	15,696	563,614	556,700	6,914	98.8	344,997	344,997
	10,858,192	-	48,240	10,906,432	10,896,316	10,116	-	9,724,592	9,721,049
3. Independent School Subsidies									
Transfers and subsidies	64,188	-	-	64,188	63,554	634	99.0	59,709	59,696
4. Public Special School Education									
Current payment	645,699	(17,611)	(5,593)	622,495	622,495	-	100.0	559,238	557,233
Transfers and subsidies	114,676	14,787	-	129,463	129,463	-	100.0	130,511	128,680
Payment for capital assets	44,684	2,824	(8,125)	39,383	39,383	-	100.0	41,733	41,733
	805,059	-	(13,718)	791,341	791,341	-	-	731,482	727,646
5. Further Education and Training									
Current payment	267,365	(7,800)	-	259,565	259,553	12	100.0	251,757	251,685
Transfers and subsidies	267,306	7,800	-	275,106	275,106	-	100.0	195,286	195,286
	534,671	-	-	534,671	534,659	12	-	447,043	446,971
6. Adult Basic Education and Training									
Current payment	9,003	(2,332)	(821)	5,850	5,850	-	100.0	7,165	7,165
Transfers and subsidies	24,916	2,332	-	27,248	27,248	-	100.0	24,987	24,987
	33,919	-	(821)	33,098	33,098	-	-	32,152	32,152
7. Early Childhood Development									
Current payment	121,785	-	(5,180)	116,605	114,203	2,402	97.9	106,553	98,749
Transfers and subsidies	227,864	-	(2,141)	225,723	225,390	333	99.9	196,479	196,479
Payment for capital assets	38,827	-	(359)	38,468	38,468	-	100.0	62,554	50,667
	388,476	-	(7,680)	380,796	378,061	2,735	-	365,586	345,895
8. Auxiliary and Associated Services									
Current payment	127,064	(42)	(866)	126,156	123,902	2,254	98.2	119,987	118,936
Transfers and subsidies	8,315	-	-	8,315	8,067	248	97.0	5,460	5,451
Payment for capital assets	131	42	(56)	117	117	-	100.0	373	373
	135,510	-	(922)	134,588	132,086	2,502	-	125,820	124,760
Subtotal	13,377,152	-	-	13,377,152	13,361,153	15,999	99.9	11,998,212	11,955,743
Total	13,377,152	-	-	13,377,152	13,361,153	15,999	99.9	11,998,212	11,955,743
Add: Departmental receipts				9,893				-	
Actual amounts per Statement of Financial Performance				13,387,045				11,998,212	
(Total Revenue)									
Actual amounts per Statement of Financial Performance									
Expenditure				13,361,153				11,955,743	

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Ekonomiese klassifikasie	Begroting per Ekonomiese klassifikasie								
	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting R'000	Verskuiwing van Fondse R'000	Fonds-verskuiwing R'000	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000	Verskille R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000
Lopende betaling									
Vergoeding van werknekmers	10,131,650	(122,704)	(9,461)	9,999,485	9,997,071	2,414	100.0	9,198,930	9,193,265
Goedere en dienste	1,221,102	18,833	(24,780)	1,215,155	1,209,743	5,412	99.6	1,075,241	1,052,296
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	5,256	-	-	5,256	5,256	-	100.0	4,926	4,926
Nie-wins-inrigtings	1,279,017	83,912	28,202	1,391,131	1,389,926	1,205	99.9	1,169,972	1,168,002
Huishoudings	63,290	25,746	(1,117)	87,919	87,865	54	99.9	87,564	87,562
Geskenke en donasies	-	10	-	10	10	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	615,439	(1,551)	5,493	619,381	612,467	6,914	98.9	437,693	425,806
Masjienerie en toerusting	55,486	(2,226)	1,663	54,923	54,923	-	100.0	18,708	18,708
Sageware en ander ontasbare bates	2,000	(150)	-	1,850	1,850	-	100.0	4,183	4,183
Betaling vir finansiële bates									
	3,912	(1,870)	-	2,042	2,042	-	100.0	995	995
Totaal	13,377,152	-	-	13,377,152	13,361,153	15,999	99.9	11,998,212	11,955,743

**BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

**Detail van program 1 - Administrasie
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

Besonderhede per Sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuwing van Fondse	Fonds-verskuwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1.1 Kantoor van die LUR									
Lopende betaling	5,104	88	-	5,192	5,192	-	100.0	4,658	4,658
Oordragte en subsidies	-	102	-	102	102	-	100.0	18	18
Betaling vir kapitaalbates	-	256	-	256	256	-	100.0	210	210
1.2 Korporatiewe dinste									
Lopende betaling	196,841	(1,406)	-	195,435	195,435	-	100.0	191,352	183,533
Oordragte en subsidies	8,462	1,173	-	9,635	9,635	-	100.0	13,995	13,994
Betaling vir kapitaalbates	733	2,390	-	3,123	3,123	-	100.0	3,554	3,554
Betaling vir finansiële bates	3,912	(1,870)	-	2,042	2,042	-	100.0	995	995
1.3 Onderwysbestuur									
Lopende betaling	214,229	(4,845)	(23,874)	185,510	185,510	-	100.0	168,896	162,569
Oordragte en subsidies	50,091	29,619	-	79,710	79,710	-	100.0	89,494	89,387
Betaling vir kapitaalbates	41,903	(21,655)	-	20,248	20,248	-	100.0	4,267	4,267
1.4 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Lopende betaling	6,666	(95)	(1,225)	5,346	5,346	-	100.0	9,856	9,856
Betaling vir kapitaalbates	-	95	-	95	95	-	100.0	20	20
1.5 Onderwysbestuur- en Inligtingstelsel (OBIS)									
Lopende betaling	8,607	(1,707)	-	6,900	6,900	-	100.0	7,480	7,480
Oordragte en subsidies	9,989	(2,395)	-	7,594	7,594	-	100.0	15,254	15,254
Betaling vir kapitaalbates	10,600	250	-	10,850	10,850	-	100.0	1,779	1,779
Totaal	557,137	-	(25,099)	532,038	532,038	-	100.0	511,828	497,574

Program 1 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste begroting	Verskuwing van Fondse	Fonds-verskuwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding van werknemers	262,735	(5,111)	(5,278)	252,346	252,346	-	100.0	253,371	250,450
Goedere en dienste	168,712	(2,854)	(19,821)	146,037	146,037	-	100.0	127,763	116,549
Oordragte en subsidies									
Nie-wins-inrigtings	66,930	23,700	-	90,630	90,630	-	100.0	110,375	110,257
Huishoudings	1,612	4,789	-	6,401	6,401	-	100.0	8,397	8,396
Geskenke en donasies	-	10	-	10	10	-	100.0	-	-
Betaling van kapitaalbates									
Masjienerie en toerusting	51,236	(18,514)	-	32,722	32,722	-	100.0	6,744	6,744
Software & other intangible assets	2,000	(150)	-	1,850	1,850	-	100.0	4,183	4,183
Betaling vir finansiële bates	3,912	(1,870)	-	2,042	2,042	-	100.0	995	995
Totaal	557,137	-	(25,099)	532,038	532,038	-	100.0	511,828	497,574

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Detail van program 2 - Openbare Gewone Skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
2.1 Openbare Primère Skole									
Lopende betaling	5,498,605	(35,081)	994	5,464,518	5,463,524	994	100.0	5,042,752	5,042,752
Oordragte en subsidies	312,852	35,081	3,133	351,066	351,066	-	100.0	291,491	291,491
Betaling van kapitaalbates	121,136	11,240	10,039	142,415	142,415	-	100.0	146,316	146,316
2.2 Openbare Sekondêre Skole									
Lopende betaling	3,494,527	(399)	2,324	3,496,452	3,495,154	1,298	100.0	3,139,915	3,139,915
Oordragte en subsidies	198,969	22,022	26,093	247,084	247,084	-	100.0	176,622	176,642
Betaling van kapitaalbates	85,877	(10,799)	587	75,665	75,665	-	100.0	25,261	25,261
2.3 Professionele Dienste									
Lopende betaling	458,973	(32,944)	-	426,029	426,029	-	100.0	420,648	420,648
Oordragte en subsidies	22,221	4,144	-	26,365	26,365	-	100.0	26,077	26,077
Betaling van kapitaalbates	15,635	10,292	-	25,927	19,013	6,914	73.3	7,491	7,491
2.4 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Lopende betaling	74,176	4,185	-	78,361	78,361	-	100.0	81,027	81,027
Oordragte en subsidies	15,377	(8,291)	-	7,086	7,086	-	100.0	5,597	5,597
Betaling van kapitaalbates	184	550	-	734	734	-	100.0	995	995
2.5 Voorwaardelike toekennings -									
Lopende betaling	224,108	(3,882)	-	220,226	219,360	866	99.6	163,995	160,452
Oordragte en subsidies	22,337	3,294	-	25,631	25,587	44	99.8	31,471	31,451
Betaling van kapitaalbates	313,215	588	5,070	318,873	318,873	-	100.0	164,934	164,934
Totaal	10,858,192	-	48,240	10,906,432	10,896,316	10,116	99.9	9,724,592	9,721,049

Program 2 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding van werknemers	8,830,888	(98,738)	-	8,732,150	8,732,150	-	100.0	7,995,553	7,994,876
Goedere en dienste	919,501	30,617	3,318	953,436	950,278	3,158	99.7	852,784	849,918
Oordragte en subsidies									
Nie-wins-inrigtings	545,161	33,880	29,226	608,267	608,223	44	100.0	484,656	484,656
Huishoudings	26,595	22,370	-	48,965	48,965	-	100.0	46,602	46,602
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	531,928	200	13,977	546,105	539,191	6,914	98.7	335,951	335,951
Masjienerie en toerusting	4,119	11,671	1,719	17,509	17,509	-	100.0	9,046	9,046
Totaal	10,858,192	-	48,240	10,906,432	10,896,316	10,116	99.9	9,724,592	9,721,049

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Detail van program 3 - Subsidies vir Onafhanklike Skole
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting R'000	Verskuwing van Fondse R'000	Fonds-verskuwing R'000	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000	Verskille R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000
3.1 Prim�re Fase Oordragte en subsidies	27,400	1,163	-	28,563	28,563	-	100.0	24,028	24,015
3.2 Sekondêre Fase Oordragte en subsidies	36,788	(1,163)	-	35,625	34,991	634	98.2	35,681	35,681
Totaal	64,188	-	-	64,188	63,554	634	99.0	59,709	59,696

Program 3 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting R'000	Verskuwing van Fondse R'000	Fonds-verskuwing R'000	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000	Verskille R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale Begroting R'000	Werklike Uitgawes R'000
Oordragte en subsidies Nie-wins-ingrings	64,188	-	-	64,188	63,554	634	99.0	59,709	59,696
Totaal	64,188	-	-	64,188	63,554	634	99.0	59,709	59,696

**BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

**Detail van program 4 - Openbare Spesiale Skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
4.1 Skole									
Lopende betaling	645,699	(17,611)	(5,593)	622,495	622,495	-	100.0	559,238	557,236
Oordragte en subsidies	114,674	13,038	-	127,712	127,712	-	100.0	118,129	116,298
Betaling van kapitaalbates	-	6,544	-	6,544	6,544	-	100.0	21,479	21,479
4.2 Professionele Dienste al Services									
Lopende betaling	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Menslike Hulbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
4.4 Voorwaardelike toekennings - PSSE									
Oordragte en subsidies	-	1,751	-	1,751	1,751	-	100.0	12,382	12,382
Betaling van kapitaalbates	44,684	(3,720)	(8,125)	32,839	32,839	-	100.0	20,254	20,254
Totaal	805,059	-	(13,718)	791,341	791,341	-	100.0	731,482	727,646

Program 4 PerEkonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding vir werknemers	617,671	(10,358)	-	607,313	607,313	-	100.0	553,264	551,269
Goedere en dienste	28,028	(7,253)	(5,593)	15,182	15,182	-	100.0	5,974	5,964
Oordragte en subsidies									
Nie-wins-inrigtings	113,419	14,927	-	128,346	128,346	-	100.0	128,755	126,924
Huishoudings	1,257	(140)	-	1,117	1,117	-	100.0	1,756	1,756
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	44,684	(1,751)	(8,125)	34,808	34,808	-	100.0	39,188	39,188
Masienerie en toerusting	-	4,575	-	4,575	4,575	-	100.0	2,545	2,545
Totaal	805,059	-	(13,718)	791,341	791,341	-	100.0	731,482	727,646

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Detail van program 5 - Verdere Onderwys en Opleiding
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
5.1 Openbare Inrigtings Lopende betaling Oordragte en subsidies	267,365	(7,800)	-	259,565	259,553	12	100.0	251,757	251,685
5.2 Professionele Dienste Oordragte en subsidies	267,304	7,802	-	275,106	275,106	-	100.0	195,286	195,286
5.3 Menslike Hulpbronontwikkeling Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	534,671	-	-	534,671	534,659	12	100.0	447,043	446,971

Program 5 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling Current payments									
Vergoeding van werknemers	267,365	(7,800)	-	259,565	259,553	12	100.0	251,757	251,685
Nie-wins-inrigting	234,855	9,073	-	243,928	243,928	-	100.0	165,042	165,042
Huishoudings	32,451	(1,273)	-	31,178	31,178	-	100.0	30,244	30,244
Totaal	534,671	-	-	534,671	534,659	12	100.0	447,043	446,971

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede van program 6 - Volwasse Basiese Onderwys en Opleiding
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
6.1 Subsidies vir privaatsentrus									
Lopende betaling	9,003	(2,332)	(821)	5,850	5,850	-	100.0	7,165	7,165
Oordragte en subsidies	24,914	2,334	-	27,248	27,248	-	100.0	24,987	24,987
6.2 Professionele Dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
6.3 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	33,919	-	(821)	33,098	33,098	-	100.0	32,152	32,152

Program 6 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Versjuiwing van Fondse	Fonds-versjuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding vir werknemers	7,700	(2,030)	-	5,670	5,670	-	100.0	6,098	6,098
Goedere en dienste	1,303	(302)	(821)	180	180	-	100.0	1,067	1,067
Oordregte en subsidies									
Nie-wins-inrigtings	24,916	2,332	-	27,248	27,248	-	100.0	24,987	24,987
Totaal	33,919	-	(821)	33,098	33,098	-	100.0	32,152	32,152

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede van program 7 - Vroeëkindontwikkeling
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
7.1 Grade R in Openbare Skole									
Lopende betaling	81,293	(1,133)	(5,180)	74,980	72,578	2,402	96.8	71,859	64,055
Oordragte en subsidies	129,457	(1,870)	(1,507)	126,080	126,080	-	100.0	105,857	105,857
Betaling vir kapitaalbates	11,887	-	(359)	11,528	11,528	-	100.0	27,902	16,015
7.2 Grade R in Gemeenskapsentrumse									
Lopende betaling	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Oordragte en subsidies	44,967	1,871	-	46,838	46,838	-	100.0	45,287	45,287
7.3 Professionele Dienste Services									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
7.4 Menslike Hulphbronontwikkeling									
Lopende betaling	40,492	1,133	-	41,625	41,625	-	100.0	34,693	34,693
Oordragte en subsidies	45,369	-	(634)	44,735	44,406	329	99.3	45,335	45,335
7.5 Voorwaardelike toekenningens - ECD									
Oordragte en subsidies	8,070	-	-	8,070	8,066	4	100.0	-	-
Betaling vir kapitaalbates	26,940	-	-	26,940	26,940	-	100.0	34,652	34,652
Totaal	388,476	-	(7,680)	380,796	378,061	2,735	99.3	365,586	345,895

Program 7 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finael begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding van werknemers	70,440	-	(4,183)	66,257	63,855	2,402	96.4	61,048	61,048
Goedere en dienste	51,345	-	(997)	50,348	50,348	-	100.0	45,505	37,701
Oordragte en subsidies									
Nie-wins-inrigtings	226,548	-	(1,024)	225,524	225,191	333	99.9	196,040	196,040
Huishoudings	1,316	-	(1,117)	199	199	-	100.0	439	439
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	38,827	-	(359)	38,468	38,468	-	100.0	62,554	50,667
Totaal	388,476	-	(7,680)	380,796	378,061	2,735	99.3	365,586	345,895

BEGROTINGSPOS 5
BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede van program 8 - Hulp- en Verwante Dienste
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Besonderhede per sub-program	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
8.1 Betalings vir S000 Oordragte en subsidies	5,256	-	-	5,256	5,256	-	100.0	4,926	4,926
8.2 Voorwaardelike Lopende betaling Oordragte en subsidies	13,388	(37)	-	13,351	11,245	2,106	84.2	14,774	13,822
Betaling vir kapitaalbates	3,000	-	-	3,000	2,806	194	93.5	408	408
8.3 Eksterne eksamsens Lopende betaling	-	37	-	37	37	-	100.0	210	210
Oordragte en subsidies	113,676	(5)	(866)	112,805	112,657	148	99.9	105,213	105,114
Betaling vir kapitaalbates	59	-	-	59	5	54	8.5	126	117
Totaal	131	5	(56)	80	80	-	100.0	163	163
	135,510	-	(922)	134,588	132,086	2,502	98.1	125,820	124,760

Program 8 Per Ekonomiese klassifikasie	2011/12							2010/11	
	Aangepaste Begroting	Verskuiwing van Fondse	Fonds-verskuiwing	Finale Begroting	Werklike Uitgawes	Verskille	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betaling									
Vergoeding vir werknelmers	74,851	1,333	-	76,184	76,184	-	100.0	77,839	77,839
Goedere en dienste Goods and services	52,213	(1,375)	(866)	49,972	47,718	2,254	95.5	42,148	41,097
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	5,256	-	-	5,256	5,256	-	100.0	4,926	4,926
Nie-wins-inrigtings	3,000	-	-	3,000	2,806	194	93.5	408	400
Huishoudings	59	-	-	59	5	54	8.5	126	125
Betaling vir kapitaalbates									
Masjienerie en toerusting	131	42	(56)	117	117	-	100.0	373	373
Totaal	135,510	-	(922)	134,588	132,086	2,502	98.1	125,820	124,760

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

1. Besonderhede van oordragte en subsidies soos per Begrotingswet (na Fondsverskuiwing):

Besonderhede van hierdie transaksies kan gesien word in die bylaag oor Oordragte en subsidies, onthullingsbylae en Bylae 1 (AC) by die Jaarlikse Finansiële State.

2. Besonderhede van spesifieke en uitsluitlik-bewilligde bedrae bewillig (na Fondsverskuiwing):

Besonderhede van hierdie transaksies kan gesien word in bylaag 1 (Jaarlikse Toewysing) by die Jaarlikse Finansiële State..

3. Besonderhede oor betalings vir finansiële bates

Besonderhede van hierdie transaksies per program kan gesien word in die bylaag by Finansiële transaksies vir bates en laste by die Jaarlikse Finansiële State.

4. Verduidelikings van wesenlike afwykings van bedrae bewillig (na Fondsverskuiwing):

4.1	Per programme	Final	Actual	Variance	Variance as a % of Final
		Appropriation	Expenditure	R'000	Approp.
		R'000	R'000	R'000	%
Programme name					
Administration		532,038	532,038	-	0%
Public ordinary school education		10,906,432	10,896,316	10,116	0%
Independent school subsidies		64,188	63,554	634	1%
Public special school education		791,341	791,341	-	0%
Further education and training		534,671	534,659	12	0%
Adult basic education and training		33,098	33,098	-	0%
Early childhood development		380,796	378,061	2,735	1%
Auxiliary and associated services		134,588	132,086	2,502	2%

Note: Explanation of variance: The under-expenditure on Auxiliary and associated services (Conditional grant HIV/AIDS) is mainly due to the HIV/AIDS KRAs that were infused into the work of district staff e.g. Social Workers and Curriculum Advisors. This resulted in less funding being required from the HIV/AIDS Conditional Grant, which also resulted in lower spending of the grant in certain areas.

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

4.2	Per ekonomiese klassifikasie	Finale	Begroting	Werklike	Verskille	Verskil as 'n %
		R'000	R'000	R'000	%	
Lopende uitgawes						
	Vergoeding vir werknemers	9,999,485	9,997,071	2,414	-	0%
	Goedere en dienste	1,215,155	1,209,743	5,412	-	0%
	Departementele agentskappe en rekening	5,256	5,256	-	-	0%
	Nie-wins-inrigtings	1,391,131	1,389,926	1,205	-	0%
	Huishoudings	87,919	87,865	54	-	0%
	Geskenke en donasies	10	10	-	-	0%
Betaling vir kapitaalbates						
	Geboue en ander vaste strukture	619,381	612,467	6,914	-	1%
	Masjienerie en toerusting	54,923	54,923	-	-	0%
	Sagteware en ander ontasbare bates	1,850	1,850	-	-	-
	Betaling vir finansiële bates	2,042	2,042	-	-	0%

Let wel: Verduideliking van verskil: Die onderspanning op geboue en ander vaste strukture is as gevolg van die rekonstruksie van kantoorakkommodasie vir die Sentrale Onderwysdistrikskantoor wat voor die einde van die finansiële jaar voltooi kon word

BEGROTINGSPOS 5
STAAT VAN FINANSIËLE PRESTASIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	2011/12 Bylaag	2010/11 R'000
Inkomste		
Jaarlikse Begroting	1 13 377 152	11 998 212
Departmentele inkomste	2 9 893	-
 Totale Inkomste	13 387 045	11 998 212
 Uitgawes		
Lopende Uitgawes		
Vergoeding van werknemers	3 9 997 071	9 193 265
Goedere en dienste	4 1 209 743	1 052 296
 Totale lopende uitgawes	11 206 814	10 245 561
 Oordragte en subsidies		
Oordragte en subsidies	6 1 483 057	1 260 490
 Totale Oordragte en subsidies	1 483 057	1 260 490
 Uitgawes vir kapitaalbates		
Tasbare kapitaalbates	7 667 390	444 514
Sagteware en ander ontasbare bates	7 1 850	4 183
 Totale uitgawes vir kapitaalbates	669 240	448 697
 Betaling vir finansiële bates	5 2 042	995
 Totale uitgawes	13 361 153	11 955 743
 Oorskot vir die jaar	25 892	42 469
 Rekonsiliasie van Netto Surplus vir die jaar		
Bewilligde fondse	15 999	42 469
Jaarlikse Begroting	13 377 152	11 998 212
Departementele inkomste en NRF-ontvangste	13 9 893	-
 Oorskot vir die jaar	25 892	42 469

BEGROTINGSPOS 5
STAAT VAN FINANSIELE POSISIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Bates		2011/12	2010/11
	Bylaag	R'000	R'000
Lopende Bates		126 014	147 646
Kontant en kontantekwivalente	8	3 735	29 782
Vooruitbetalings en voorskotte	9	19	10
Ontvangbare (bates)	10	122 260	117 854
Nie-bedryfsbates		14 872	14 191
Beleggings	11	14 872	14 191
Totale Bates		140 886	161 837
 Laste			
Lopende laste		55 430	90 396
Bewilligde fondse wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word	12	15 999	42 469
Departementele inkomste en NRF-ontvangste wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word	13	2 139	(391)
Bankoortrekking	14	30 140	46 912
Betaalbares	15	7 152	1 406
 Totale Laste		55 430	90 396
 Netto Bates		85 456	71 441
Verteenwoordig deur:			
Kapitalisasiereserwe		14 872	14 191
Verhaalbare Inkomste		70 584	57 250
 Totaal		85 456	71 441

BEGROTINGSPOS 5
STAAT VAN VERANDERINGE IN NETTO BATES
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	2011/12 Bylaag	2010/11 R'000
Kapitalisasiereserwe		
Openingsaldo	14 191	13 471
Oordragte:		
Beweging van aksiefondse/ operasionele fondse	681	720
Sluitingsaldo	<u>14 872</u>	<u>14 191</u>
Verhaalbare Inkomste		
Openingsaldo	57 250	37 483
Oordragte:	<u>13 334</u>	<u>19 767</u>
Skulde gehef	<u>13 334</u>	<u>19 767</u>
Sluitingsaldo	<u>70 584</u>	<u>57 250</u>
Totaal	<u>85 456</u>	<u>71 441</u>

BEGROTINGSPOS 5
KONTANTVLOEISTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Bylaag	2011/12 R'000	2010/11 R'000
Kontantvloeи uit bedryfsaktiwiteite			
Ontvangste		13 411 070	12 020 446
Jaarlikse bewilligde fondse ontvang	1.1	13 377 152	11 998 212
Departementele inkomste ontvang	2	33 918	22 234
 Netto toename in bedryfskapitaal			
Oorgegee aan Inkomstefonds		1 331	(29 742)
Lopende betalings		(73 857)	(74 616)
Betalings vir finansiële bates		(11 206 814)	(10 258 097)
Oordragte en subsidies betaal		(2 042)	(995)
Netto kontantvloeи beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite	16	(1 483 057)	(1 260 490)
		646 631	396 506
 Kontantvloeи uit beleggingsaktiwiteite			
Betalings vir kapitaalbates	7	(669 240)	(436 161)
Toename in beleggings		(681)	(720)
Netto kontantvloeи uit beleggingsaktiwiteite		(669 921)	(436 881)
 Kontantvloeи uit finansieringsaktiwiteite			
Toename in netto bates		14 015	20 487
Netto kontantvloeи uit finansieringsaktiwiteite		14 015	20 487
 Netto afname in kontant en kontantekwivalente			
Kontant en kontantekwivalente aan begin van tydperk		(9 275)	(19 888)
		(17 130)	2 758
Kontant en kontantekwivalente aan einde van tydperk	17	(26 405)	(17 130)

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Die finansiële state is opgestel in ooreenstemming met die volgende beleide, wat konsekwent toegepas is in alle wesenlike aspekte, tensy anders aangedui. Waar egter toepaslik en betekenisvol, is bykomende inligting openbaar gemaak om die bruikbaarheid van die finansiële state te verbeter en om te voldoen aan die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999), en die Tesourieregulasies uitgereik in terme van die Wet op die Verdeling van Inkomste, Wet 1 van 2010.

1. Aanbieding van die Finansiële State

1.1 Basis van voorbereiding

Die finansiële state is opgestel op 'n gemodifiseerde kontantgrondslag van rekeningkunde, behalwe waar anders vermeld. Die gemodifiseerde kontantgrondslag maak die kontantgrondslag van rekeningkunde aangevul met bykomende openbaarmaking items. Onder die kontantbasis van rekeningkunde word transaksies en ander gebeure erken wanneer kontant ontvang of betaal word.

1.2 Aanbiedingsgeldeenheid

Alle bedrae is aangebied in die geldeenheid van die Suid-Afrikaanse Rand (R) wat ook die funksionele geldeenheid van die departement is.

1.3 Afronding

Tensy anders vermeld, is alle finansiële syfers afgerond tot die naaste eenduisend Rand (R'000).

1.4 Vergelykende syfers

Voorafgaande vergelykende inligting is in die huidige jaar se finansiële state aangebied. Waar nodig, is syfers wat in die vorige tydperk se finansiële state ingesluit is, herklassifiseer om te verseker dat die formaat waarin die inligting aangebied word in ooreenstemming is met die formaat van die huidige jaar se finansiële state.

1.5 Vergelykende syfers - Begrotingstaat

'n Vergelyking tussen werklike bedrae en finale bewilliging per hoofklassifikasie van uitgawes is by die Begrotingstaat ingesluit.

2. Inkomste

2.1 Bewilligde fondse

Bewilligde fondse bestaan uit departementele toewysings sowel as direkte kostes teen inkomstefonds (d.w.s. statutêre bewilliging).

Bewilligde fondse word in die finansiële rekords erken op die datum waarop die toewysing van krag word. Aanpassings gemaak in terme van die aanpassingsbegrottingsproses word in die finansiële rekords erken op die datum waarop die aanpassings in werking tree.

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Onbestede bewilligde fondse word aan die Provinciale Inkomstefonds oorgegee. Enige bedrae verskuldig aan die Provinciale Inkomstefonds aan die einde van die finansiële jaar word erken as betaalbaar in die staat van die finansiële posisie.

Enige bedrag wat uit die Provinciale Inkomstefonds verskuldig is aan die einde van die finansiële jaar word erken as 'n ontvangbare in die staat van die finansiële posisie.

2.2 Departementele inkomste

Alle departementele inkomste word in die staat van die finansiële prestasie erken wanneer dit ontvang word en word daarna in die Provinciale Inkomstefonds betaal, tensy anders vermeld.

Enige bedrag verskuldig aan die Provinciale Inkomstefonds aan die einde van die finansiële jaar word erken as 'n betaalbare in die staat van die finansiële posisie.

Geen oploping word gemaak vir bedrae ontvangbaar vanaf die laaste ontvangsdatum tot die einde van die verslagtydperk nie. Hierdie bedrae word egter openbaar gemaak in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële jaarstate.

3. Uitgawes

3.1 Vergoeding van werknemers

3.1.1 Salarisse en lone

Salarisse en lone word as 'n uitgawe in die staat van finansiële prestasie erken, wanneer die finale magtiging vir betaling op die stelsel in werking gestel word (nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Ander werknemervoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting word openbaar gemaak in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state op sigwaarde en word nie in die staat van die finansiële prestasie of posisie erken nie.

Werknemerontkoste word gekapitaliseer as die koste van 'n kapitaalprojek wanneer 'n werknemer meer as 50% van sy/haar tyd aan die projek bestee. Hierdie betalings vorm deel van die uitgawes vir kapitaalbates in die staat van die finansiële prestasie.

3.1.2 Maatskaplike bydraes

Werkgewerbydraes vir diensvoordeelplanne ten opsigte van huidige werknemers word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie erken wanneer die finale magtiging vir betaling op die stelsel in werking tree (nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Geen voorsiening word gemaak vir aftreevoordele in die finansiële state van die departement nie. Enige potensiële laste word in die finansiële state van die Nasionale Inkomstefonds openbaar gemaak en nie in die finansiële state van die werkgewerdepartement nie.

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Werkgewerbydraes wat deur die departement vir sekere van sy gewese werknemers gemaak is (soos mediese voordele), word as oordragte aan huishoudings in die staat van die finansiële prestasie geklassifiseer.

3.2 Goeder en dienste

Betalings wat gedurende die jaar vir goedere en/of dienste gemaak is, word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie erken wanneer die finale magtiging vir betaling op die stelsel in werking gestel word (nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Die uitgawe word as kapitaal geklassifiseer indien die goedere en/of dienste verkry is vir 'n kapitaalprojek of indien die totale aankooprys die kapitalisasiedrempel (tans R5, 000) oorskry. Alle ander uitgawes word as korttermyn/lopend geklassifiseer.

Huur betaal vir die gebruik van geboue of ander vaste strukture word geklassifiseer as goedere en dienste en nie as huurgeld op grond nie.

3.3 Rente en huur op grond

Rente en huurbetאלings word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie erken wanneer die finale magtiging vir betaling op die stelsel in werking tree (nie later as 31 Maart van elke jaar nie). Hierdie item sluit huur vir die gebruik van geboue of ander vaste strukture in. Indien dit nie moontlik is om te onderskei tussen betaling vir die gebruik van grond en die vaste strukture daarop nie, moet die hele bedrag onder goedere en dienste aangeteken word.

3.4 Betalings vir finansiële bates

Skuld word afgeskryf wanneer dit as onverhaalbaar geïdentifiseer word. Afgeskryfde skulde word tot die bedrag van besparings en/of onderbesteding van bewilligde fondse beperk. Die afskrywingstydperk vind plaas op jaareinde of wanneer fondse beskikbaar is. Geen voorsiening word vir onverhaalbare bedrae gemaak nie, maar 'n raming word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state ingesluit.

Alle ander verliese word erken wanneer magtiging vir die erkenning daarvan verleen is.

3.5 Oordragte en subsidies

Oordragte en subsidies word as 'n uitgawe erken wanneer die finale magtiging vir betaling op die stelsel in werking tree (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

3.6 Ongemagtigde uitgawes

Wanneer ongemagtigde uitgawes bevestig word, word dit as 'n bate in die staat van die finansiële posisie erken tot tyd en wyl die uitgawe óf deur die betrokke owerheid goedgekeur word, van die verantwoordelike persoon verhaal word, óf as onverhaalbaar in die staat van finansiële prestasie afgeskryf word.

Ongemagtigde besteding met befondsing wat goedgekeur word, word van die staat van die finansiële posisie 'onterken' wanneer die ongemagtigde besteding goedgekeur is en die betrokke fondse ontvang is.

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Waar die bedrag goedgekeur is sonder befondsing word dit as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie op die datum van goedkeuring erken.

3.7 Vrugtelose en verkwistende uitgawes

Vrugtelose en verkwistende uitgawes word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie erken volgens die aard van die betaling en nie as 'n aparte lynitem op die voorkant van die verklaring nie. Indien die uitgawe verhaalbaar is, word dit as 'n bate behandel totdat dit van die verantwoordelike persoon verhaal of as onverhaalbaar in die staat van die finansiële prestasie afgeskryf is.

3.8 Onreëlmatige uitgawes

Onreëlmatige uitgawes word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie erken. Indien die uitgawe nie deur die betrokke gesag gekondoneer word nie, word dit as 'n bate beskou tot dit verhaal word of as onverhaalbaar afgeskryf word.

4. Bates

4.1 Kontant en kontantekwivalente

Kontant en kontantekwivalente word teen kosprys in die staat van die finansiële posisie gedra.

Oortrokke bankrekeninge word afsonderlik op die gesig van die staat van die finansiële posisie getoon.

In die kontantvloeistaat, bestaan kontant en kontantekwivalente uit kontant voorhande, deposito's gehou, ander korttermyn hoogs-likiede beleggings en bankoortrekkings.

4.2 Ander finansiële bates

Ander finansiële bates word teen kosprys in die staat van finansiële posisie gedra.

4.3 Vooruitbetalings en voorskotte

Bedrae wat vooruitbetaal of voorgeskiet is, word in die staat van die finansiële posisie erken wanneer die betalings gemaak word en word onterken as en wanneer die goedere/dienste ontvang word of die fondse benut word.

Vooruitbetalings en voorskotte wat aan die einde van die jaar uitstaande is, word teen kosprys in die staat van die finansiële posisie gedra.

4.4 Ontvangbares

Ontvangbare rekeninge wat in die staat van die finansiële posisie ingesluit word, ontstaan uit kontantbetalings wat van 'n ander party (insluitende departementele werknemers) verhaalbaar is en word onterken wanneer dit verhaal of afgeskryf word.

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

Ontvangbare rekeninge wat aan die einde van die jaar nog uitstaande is, word teen kosprys plus enige opgelope rente in die staat van die finansiële posisie gedra. Bedrae wat potensieel onverhaalbaar is, word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

4.5 Beleggings

Gekapitaliseerde beleggings word teen kosprys in die staat van die finansiële posisie aangetoon. Beleggings word vir 'n waardedalingsverlies getoets wanneer gebeure of veranderinge in omstandighede daarop dui dat die belegging benadeel word. Enige waardedalingsverlies word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

4.6 Lenings

Lenings word in die staat van die finansiële posisie erken wanneer die kontant aan die begunstigde betaal is. Lenings wat aan die einde van die jaar uitstaande is, word in die staat van die finansiële posisie teen kosprys plus opgelope rente gedra.

Bedrae wat potensieel onverhaalbaar is, word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

4.7 Inventaris

Inventarisse wat vir erkenning kwalifiseer, moet aanvanklik teen kosprys weergegee word. Waar inventarisse teen geen koste of vir nominale bedrag verkry is, sal hul koste hul billike waarde op die datum van verkryging wees.

Alle voorraad aan die einde van die jaar word weergegee deur gebruik te maak van die geweegde gemiddelde koste of EIEU-kosteformule.

4.8 Kapitaalbates

4.8.1 Roerende bates

Inisiële erkenning

'n Kapitaalbate word by ontvangs van die item teen kosprys in die bateregister aangeteken. Die koste van 'n bate word gedefinieer as die totale koste van verkryging. Waar die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die roerende kapitaalbate teen billike waarde vermeld. Waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die kapitaalbate teen R1 in die bateregister ingesluit.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is, word teen R1 in die register ingesluit.

Latere erkenning

Latere uitgawes van 'n kapitale aard word in die staat van die finansiële prestasie as "uitgawes vir kapitaalbates" aangeteken en word gekapitaliseer in die bateregister van die departement by die voltooiing van die projek.

Herstelwerk en instandhouding word as lopende "goedere en dienste" in die staat van finansiële prestasie afgeskryf.

BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

4.8.2 Onroerende bates

Inisiële erkenning

'n Kapitale bate word by ontvangs van die item teen kosprys aangeteken. Die koste van 'n bate word gedefinieer as die totale koste van verkryging. Waar die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die onroerende kapitaalbate teen R1 gestel tensy die billike waarde van die bate betroubaar geraam is.

Latere erkenning

Werk wat aan die gang en van 'n kapitale aard is, word in die staat van die finansiële prestasie as "uitgawes vir kapitale bates" aangeteken. By voltooiing word die totale koste van die projek ingesluit in die bateregister van die departement wat vir die bate aanspreeklik is.

Herstelwerk en instandhouding word as lopende "goedere en dienste" in die staat van die finansiële prestasie afgeskryf.

4.8.3 Ontasbare bates

Inisiële erkenning

'n Ontasbare bate word by ontvangs van die item teen kosprys in die bateregister aangeteken. Die koste van 'n ontasbare bate word as die totale koste van verkryging gedefinieer. Waar die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die ontasbare bate teen billike waarde gestel. Waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die ontasbare bate teen R1 in die bateregister ingesluit.

Alle ontasbare bates wat voor 1 April 2002 verkry is, word teen R1 in die bateregister ingesluit.

Latere erkenning

Latere uitgawes van 'n kapitale aard word in die staat van finansiële prestasie as "uitgawes vir kapitale bate" aangeteken en word in die bateregister van die departement gekapitaliseer.

Instandhouding word as lopende "goedere en dienste" in die staat van finansiële prestasie afgeskryf.

5. Laste

5.1 Betaalbares

Erkende bedrae wat betaalbaar is, bestaan hoofsaaklik uit bedrae wat aan ander regeringsentiteite verskuldig is. Hierdie krediteure word teen kosprys in die staat van die finansiële posisie gedra.

**BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

5.2 Gebeurlike laste

Gebeurlike laste word in die onthullingsnotas by die finansiële state ingesluit wanneer dit moontlik is dat ekonomiese voordele vanuit die departement sal vloei, of wanneer 'n uitvloeи van ekonomiese voordele of dienspotensiaal waarskynlik is, maar nie betroubaar gemeet kan word nie.

5.3 Gebeurlike bates

Gebeurlike bates word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state ingesluit wanneer dit waarskynlik is dat daar 'n invloei van ekonomiese voordele na die entiteit sal wees.

5.4 Verpligtinge

Verpligtinge word nie in die staat van die finansiële posisie as 'n las of 'n uitgawe in die staat van finansiële prestasie erken nie, maar word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

5.5 Toevallings

Toevallings word nie in die staat van die finansiële posisie as 'n las of as 'n uitgawe in die staat van finansiële prestasie erken nie, maar word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

5.6 Werknemervoordele

Korttermyn-werknemervoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak. Hierdie bedrae word nie erken in die staat van die finansiële prestasie of die staat van die finansiële posisie nie.

5.7 Huurverpligtinge

Bedryfshuurverpligtinge

Bedryfshuurbetאלings word as 'n uitgawe in die staat van die finansiële prestasie beskou. Die bedryfshuurverpligtinge word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak.

5.8 Waardedaling

Die departement toets vir waardedaling waar daar 'n aanduiding is dat 'n debiteur, lening of 'n belegging aangetas mag word. 'n Beoordeling van of daar 'n aanduiding van 'n moontlike waardedaling is, word op elke verslagdoeningsdatum gedoen. 'n Beraming is gemaak vir twyfelagtige lenings en ontvangbare bedrae wat op 'n oorsig van alle uitstaande bedrae teen die einde van die jaar gebaseer is. Waardedalings op beleggings word bereken as synde die verskil tussen die drabedrag en die huidige waarde van die verwagte toekomstige kontantvloeи/dienspotensiaal soos deur die instrument bepaal.

**BEGROTINGSPOS 5
REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012**

5.9 Verskaffing/Voorsiening

Verskaffing word openbaar gemaak wanneer daar 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting om ekonomiese voordele te verbeur as gevolg van gebeure in die verlede is en dit waarskynlik is dat daar 'n uitvloei van hulpbronne wat ekonomiese voordele vereis, sal wees om die verpligting te vereffen en 'n betroubare raming van die verpligting gemaak kan word.

6. Netto bates

6.1 Kapitaliseringsreserwe

Die kapitalisasiereserwe bestaan uit finansiële bates en/of laste van 'n vorige verslagtydperk, maar wat vir die eerste keer in die huidige verslagtydperk in die staat van die finansiële posisie erken word. Bedrae word in die kapitalisasies-reserwes erken wanneer dit in die huidige tydperk geïdentifiseer is en word na die Provinciale Inkomstefonds oorgedra wanneer die onderliggende bate verkoop word en die betrokke fondse ontvang word.

6.2 Verhaalbare inkomste

Bedrae word as verhaalbare inkomste beskou wanneer 'n betaling wat in 'n vorige finansiële jaar gemaak is, van 'n skuldenaar in die huidige finansiële jaar verhaalbaar word. Bedrae word óf na die Provinciale Inkomstefonds oorgedra wanneer verhaal óf word na die staat van die finansiële prestasie oorgedra wanneer dit afgeskryf word.

7. Verwante-party-transaksies

Spesifieke inligting met betrekking tot verwante-party-transaksies is in die openbaarmakingsantekeninge ingesluit.

8. Sleutel-bestuurpersoneel

Vergoeding betaal aan sleutel-bestuurpersoneel met inbegrip van hul gesinslede waarvan toepassing, is in die openbaarmakingsantekeninge ingesluit.

9. GG-voertuig-uitgawes en -verpligtinge

Die Nasionale Tesourie het 'n afwyking van die openbaarmaking van die verdeling van bruikhuuruitgawes en toekomstige finansiële verpligte tussen kapitaal en rente, soos voorgeskryf deur die rekeningkundige beleid in paragraaf 5.7 hierbo, goedgekeur, as gevolg van die laat finalisering van die onenigheid oor die rekeningkundige hantering van GG-voertuie. Toekomstige bruikhuurverpligte is bekend gemaak deur gebruik te maak van die VPIX-koers as die basis vir die jaarlikse inkremente.

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

1.

1.1 Jaarlikse Begroting

Programme	Finale Begroting 2011/12 R'000	Werklike Ontvang 2011/12 R'000	Fondse nie aangevra/nie ontvang 2011/12 R'000	Fondse nie Begroting Ontvang 2010/11 R'000
ADMINISTRASIE	532,038.00	532,038.00	-	476,402
OPENBARE GEWONE SKOOL-ONDERWYS	10,906,432.00	10,906,432.00	-	9,647,251
ONAFHANKLIKE SKOOL-SUBSIDIES	64,188.00	64,188.00	-	59,709
OPENBARE GEWONE SKOOL-ONDERWYS	791,341	791,341	-	718,360
VERDERE ONDERWYS EN OPLEIDING	534,671	534,671	-	447,043
BASIESE ONDERWYS EN OPLEIDING VIR VOLWASSENES	33,098	33,098	-	32,710
VROEËKINDONTWIKKELING	380,796	380,796	-	365,586
HULP- EN VERWANTE DIENSTE	134,588	134,588	-	251,151
Totaal	13,377,152	13,377,152	-	11,998,212

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
1.2 Conditional grants**			

Total grants received	32	<u>1,190,413</u>	<u>894,103</u>
-----------------------	----	------------------	----------------

(**) It should be noted that the Conditional grants are included in the amounts per the Final Appropriation in Note 1.1)

2. Departementele Inkomste

Verkope van goedere en dienste ander as kapitaalbates	2.1	12,611	11,193
Boete, straf en verbeurings	2.2	560	511
Rente, dividende en huur op grond	2.3	1,081	324
Transaksies in finale bates en laste	2.4	19,666	10,206
Totale inkomste geïn		33,918.00	22,234.00
Minus:Eie inkomste ingesluit in belasting	13	24,025.00	22,234.00
Departementele inkomste geïn		9,893	-

2.1 Sales of goods and services other than capital assets

Sales of goods and services produced by the department	2	12 489	11 077
Sales by market establishment		12 489	11 077
Sales of scrap, waste and other used current goods		122	116
Total		12 611	11 193

2.2 Fines, penalties and forfeits

Fines	2	560	511
Total		560	511

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
2.3 Interest, dividends and rent on land	2		
Interest		1 081	324
Total		1 081	324
2.4 Transactions in financial assets and liabilities	2		
Receivables		12 345	5 435
Other Receipts including Recoverable Revenue		7 321	4 771
Total		19 666	10 206
3. Compensation of employees			
3.1 Salaries and wages			
Basic salary		7 455 753	6 886 984
Performance award		25 675	21 239
Service Based		12 684	10 974
Compensative/circumstantial		83 172	79 512
Periodic payments		5 717	8 935
Other non-pensionable allowances		1 081 293	982 887
Total		8 664 294	7 990 531
3.2 Social contributions			
Employer contributions			
Pension		875 468	794 336
Medical		454 689	405 779
UIF		10	4
Bargaining council		666	668
Official unions and associations		1 944	1 947
Total		1 332 777	1 202 734
Total compensation of employees		9 997 071	9 193 265
Average number of employees		40 310	40 737

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
4. Goedere en dienste			
Administratiewe fooie		767	815
Advertensie		6,483	4,307
Bates minder as R5 000	4.1	34,738	23,692
Beurse (werknelmers)		13,032	26,106
Spyseniering		10,826	7,276
Kommunikasie		11,673	11,589
Rekenaardienste	4.2	13,881	15,856
Konsultante, kontrakteurs en agentskap/uitgekontrakteerde	4.3	315,405	238,639
Vermaak		253	232
Ouditkoste - ekstern	4.4	11,177	12,887
Vlootdienste		-	3
Inventaris	4.5	263,658	247,295
Bedryfshuurkontrakte		9,035	6,779
Eiendomsbetalings	4.6	248,186	219,105
Vervoer verskaf as deel van die departementele aktiwiteite		175,696	141,861
Reis- en verblyfkoste	4.70	44,031	46,497
Vergaderplekke en fasiliteite		15,367	16,759
Opleiding en personeelontwikkeling		23,545	25,133
Ander bedryfsuitgawes	4.8	11,990	7,465
Totaal		1,209,743	1,052,296

4.1 Assets less than R5,000

4

	32 506	22 136
Machinery and equipment	32 506	22 136
Intangible assets	2 232	1 556
Total	34 738	23 692

4.2 Computer services

4

SITA computer services	8 053	8 868
External computer service providers	5 828	6 988
Total	13 881	15 856

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
4.3 Consultants, contractors and agency/outsourced services	4		
Business and advisory services		37 638	28 941
Legal costs		4 169	4 602
Contractors		8 303	8 683
Agency and support/outsourced services		265 295	196 413
Total		315 405	238 639
		=====	=====
4.4 Audit cost – external	4		
Regularity audits		9 071	9 456
Performance audits		1 247	2 952
Computer audits		859	479
Total		11 177	12 887
		=====	=====
4.5 Inventory	4		
Learning and teaching support material		229 481	212 441
Food and food supplies		880	54
Other consumables		404	729
Materials and supplies		121	37
Stationery and printing		32 734	33 364
Medical supplies		38	670
Total		263 658	247 295
		=====	=====
4.6 Property payments	4		
Municipal services		80 669	94 306
Property maintenance and repairs		146 022	107 064
Other		21 495	17 735
Total		248 186	219 105
		=====	=====
4.7 Travel and subsistence	4		
Local		44 026	46 400
Foreign		5	97
Total		44 031	46 497
		=====	=====
4.8 Other operating expenditure	4		
Professional bodies, membership and subscription fees		444	663
Resettlement costs		1 845	1 473
Other		9 701	5 329
Total		11 990	7 465
		=====	=====

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
5. Payments for financial assets			
Material losses through criminal conduct		314	184
Other material losses	5.1	314	184
Other material losses written off	5.2	178	20
Debts written off	5.3	1 550	791
Total		2 042	995
5.1 Other material losses	5		
Nature of other material losses			
Incident		Disciplinary Steps taken/ Criminal proceedings	
GG Accidents		314	184
Total		314	184
5.2 Other material losses written off	5		
Nature of losses			
Claims against the state		-	20
Irregular expenditure		178	-
Total		178	20
5.3 Debts written off	5		
Nature of debts written off			
Employee tax		11	90
Salary overpayments		135	418
Bursaries		21	86
Interest on debts		240	185
Other		1 143	12
Total		1 550	791
6. Transfers and Subsidies			
Departmental agencies and accounts	ANNEXURE 1A	5 256	4 926
Non-profit institutions	ANNEXURE 1B	1 389 926	1 168 002
Households	ANNEXURE 1C	87 865	87 562
Gifts, donations and sponsorships made	ANNEXURE 1D	10	-
Total		1 483 057	1 260 490

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
7. Expenditure for capital assets			
Tangible assets		667 390	444 514
Buildings and other fixed structures	31	612 467	425 806
Machinery and equipment	29	54 923	18 708
Software and other intangible assets		1 850	4 183
Computer software	30	1 850	4 183
Total		669 240	448 697

7.1 Analysis of funds utilised to acquire capital assets - 2011/12

	Voted Funds R'000	Aid assistance R'000	TOTAL R'000
Tangible assets	667 390	-	667 390
Buildings and other fixed structures	612 467	-	612 467
Machinery and equipment	54 923	-	54 923
Software and other intangible assets	1 850	-	1 850
Computer software	1 850	-	1 850
Total	669 240	-	669 240

7.2 Analysis of funds utilised to acquire capital assets - 2010/11

	Voted Funds R'000	Aid assistance R'000	TOTAL R'000
Tangible assets	444 514	-	444 514
Buildings and other fixed structures	425 806	-	425 806
Machinery and equipment	18 708	-	18 708
Software and other intangible assets	4 183	-	4 183
Computer software	4 183	-	4 183
Total	448 697	-	448 697

GG vehicle daily tariff expenditure was reclassified from operating lease expenditure to finance lease expenditure in the 2011/12 AFS and hence restated for the 2010/11 comparatives.

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000		
8. Cash and Cash Equivalents					
Investments (Domestic)		3 735	29 782		
Total		3 735	29 782		
9. Prepayments and Advances					
Travel and subsistence		19	10		
Total		19	10		
		2011/12	2010/11		
		Less than one year	One to three years	Older than three years	Total
	Note	R'000	R'000	R'000	R'000
10. Receivables					
Claims recoverable	10.1	14 961	837	-	15 798
	Annex 3	-	-	-	-
Staff debt	10.2	33 087	4 655	3 418	41 160
Other debtors	10.3	8 714	19 831	36 757	65 302
Total		56 762	25 323	40 175	122 260
		Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000	
10.1 Claims recoverable		10			
National departments			6 380		818
Provincial departments			1 684		322
Private enterprises			7 455		140
Households and non-profit institutions			279		22 746
Total			15 798		24 026
10.2 Staff debt		10			
Salary overpayments			3 901		2 491
Debt account			37 259		32 123
Total			41 160		34 614

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

10.3 Other debtors	10		
		Note	
		2011/12 R'000	2010/11 R'000
Breach of contract		13 268	13 284
Ex-employees		46 568	39 968
State guarantees		911	910
Criminal acts		1 249	1 524
Miscellaneous		2 581	2 177
Clearing accounts		725	1 351
Total		65 302	59 214
11. Investments			
Non-Current			
Shares and other equity			
JL Bisset Fund		434	417
Graham Civil Service Bursary Fund		41	43
Royal Reception Fund		30	32
School Building Fund		14 367	13 699
Total		14 872	14 191
Analysis of non current investments			
Opening balance		14 191	13 471
Additions in cash		681	720
Closing balance		14 872	14 191
12. Voted Funds to be Surrendered to the Revenue Fund			
Opening balance		42 469	50 498
Transfer from statement of financial performance		15 999	42 469
Paid during the year		(42 469)	(50 498)
Closing balance		15 999	42 469
13. Departmental revenue and NRF Receipts to be surrendered to the Revenue Fund			
Opening balance		(391)	1 493
Transfer from Statement of Financial Performance		9 893	-
Own revenue included in appropriation		24 025	22 234
Paid during the year		(31 388)	(24 118)
Closing balance		2 139	(391)
14. Bank Overdraft			
Consolidated Paymaster General Account		30 140	46 912
Total		30 140	46 912

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

15. Payables - current

Amounts owing to other entities	Annex 4	-	87
Clearing accounts	15.1	6 689	1 220
Other payables	15.2	463	99
Total		7 152	1 406

BEGROTINGSPOS 5
AANTEKENINGE BY DIE FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
15.1 Clearing accounts	15		
Sal: pension debt		-	31
Sal: ACB recalls		175	372
Sal: income tax		5 647	675
Sal: pension fund		214	24
Salary reversal control		182	-
Salary: medical aid		351	56
Other deduction accounts		86	62
Sal: tax debt		34	-
Total		6 689	1 220
15.2 Other payables	15		
Miscellaneous		463	99
Total		463	99
16. Net cash flow available from operating activities			
Net surplus as per Statement of Financial Performance		25 892	42 469
Add back non cash/cash movements not deemed operating activities		601 667	354 037
(Increase) in receivables – current		(4 406)	(28 226)
(Increase) in prepayments and advances		(9)	3 264
Increase in payables – current		5 746	(4 780)
Expenditure on capital assets		650 168	436 161
Surrenders to Revenue Fund		(73 857)	(74 616)
Own revenue included in appropriation		24 025	22 234
Net cash flow generated by operating activities		627 559	396 506
17. Reconciliation of cash and cash equivalents for cash flow purposes			
Consolidated Paymaster General account		(30 140)	(46 912)
Cash with commercial banks (Local)		3 735	29 782
Total		(26 405)	(17 130)

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
18. Gebeurlikheidslaste en -bates			
Gebeurlikheidslaste			
Aanspreeklik vir	Aard		
Huisleningswaarborgs	Werknemers	Annex 2A	829
Eise teen die departement		Annex 2B	290,826
Ander departemente (interdepartementele onbevestigde saldo's)		Annex 4	2,198
Ander		Annex 2B	43,665
Totale		337,518	99,180
19. Verpligte			
Lopende uitgawes			
Goedgekeur en gekontrakteer		928,066	779,622
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer		334,389	355,839
		1,262,455	1,135,461
Kapitaaluitgawes (insluitende oordragte)			
Goedgekeur en gekontrakteer		315,098	454,681
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer		1,680,852	1,433,239
		1,995,950	1,887,920
Totale verpligte		3,258,405	3,023,381
20. Accruals			
Listed by economic classification	30 Days	30+ Days	Total
Goods and services	18 196	2 918	21 114
Transfers and subsidies	1 301	3 355	4 656
Capital assets	10 144	-	10 144
Other	724	105	829
Total	30 365	6 378	36 743
			32 594

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
Gelys volgens programvlak			
Administrasie		10,141	7,472
Openbare Gewone Skoolonderwys		25,336	18,372
Subsidies vir Onafhanklike Skole		-	3,160
Openbare Spesiale Skoolonderwys		14	1,151
Verdere Onderwys en Opleiding		1	-
Basiese Volwasse Onderwys en Opleiding		-	2
Vroeëkindontwikkeling		216	2,078
Hulp- en Verwante Dienste		1,035	359
Totaal		36,743	32,594
Bevestigde saldo's met departemente	Bylaag 4	66	5,362
Totaal		66	5,362
21. Employee benefits			
Leave entitlement		103 797	95 314
Service bonus (Thirteenth cheque)		300 998	275 387
Capped leave commitments		1 009 187	1 001 703
Other		-	40
Total		1 413 982	1 372 444

Note:

1. The negative leave credits i.r.o. future leave taken as per the detail report, is as follows:

- current cycle (R 475 thousand)
- capped leave (R 2,267 million)

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

22. Lease Commitments

22.1 Operating leases expenditure

	Specialised military assets R'000	Land R'000	Buildings & other fixed structures R'000	Machinery and equipment R'000	Total R'000
2011/12					
Not later than 1 year	-	-	-	1 618	1 618
Later than 1 year and not later than 5 years	-	-	-	246	246
Total lease commitments	-	-	-	1 864	1 864
 2010/11					
Not later than 1 year	-	-	-	877	877
Later than 1 year and not later than 5 years	-	-	-	318	318
Total lease commitments	-	-	-	1 195	1 195

22.2 Finance leases expenditure

	Specialised military assets R'000	Land R'000	Buildings & other fixed structures R'000	Machinery and equipment R'000
2010/11				
Not later than 1 year	-	-	299	299
Later than 1 year and not later than 5 years	-	-	102	102
Total lease commitments	-	-	401	401
LESS: finance costs	-	-	18	18
Total present value of lease liabilities	-	-	383	383

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
23. Receivables for departmental revenue			
Transactions in financial assets and liabilities		6 968	28 434
Total		6 968	28 434

Note: Debts, comprising of employees in service, to the value of R1,509 million during 2010/11 and R6,968 million during 2011/2012 financial years were identified due to employees having taken incapacity leave in terms of the Policy on Incapacity Leave and Ill-Health Retirement (PILAR). These cases were captured on the PERSAL system and were not taken on on the BAS system. The outstanding debt amount is currently being recovered. The comparatives have also been re-stated in line with the above-mentioned.

23.1 Analysis of receivables for departmental revenue

Opening balance	28 434	-
Less: Amounts received	26 925	-
Add: Amounts recognised	5 459	28 434
Closing balance	6 968	28 434

24. Irregular expenditure 2011/12 2010/11

24.1 Reconciliation of irregular expenditure

Opening balance	16 961	2 740
Add: Irregular expenditure - relating to prior year	5 837	10 397
Add: Irregular expenditure - relating to current year	30 500	8 346
Less: Amounts condoned	(712)	(4 522)
Less: Amounts recoverable (not condoned)	(178)	-
Irregular expenditure awaiting condonation	52 408	16 961

Analysis of awaiting condonation per age classification

Current year	30 103	6 098
Prior years	22 305	10 863
Total	52 408	16 961

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

2011/12
R'000

24.2 Details of irregular expenditure - current year

Incident	(Disciplinary steps taken/criminal proceedings)	
Amaqobokazana Catering - possible fraud/corruption		1
Jenna's Catering Services - possible fraud/corruption		4
Coalition Trading 247 cc - possible fraud/corruption		7
Greystone Trading - possible fraud/corruption		152
Creative Business Tech - possible fraud/corruption		33
IS Office Connection - possible fraud/corruption		15
Brainwave Projects t/a Peaches Promotion - possible fraud/corruption		11
Masiqhame Trading 851 cc/NM Kama - possible fraud/corruption		13
Konnexus Trading - possible fraud/corruption		16
World Focus 2363 cc - possible fraud/corruption		94
Masiqhame Trading 100 cc - possible fraud/corruption		46
World Focus 2001 - possible fraud/corruption		30
Victory Ticket 797 cc/Laurence Dinge - possible fraud/corruption		11
Pace Care Training - competitive bidding not applied		629
Stellenbosch Satellite Technology Teaching - deviation from competitive bidding		1,703
ERD Transport - Declaration of interest incomplete		127
Ross Transport - Declaration of interest incomplete		216
Random Logic - Declaration of interest incomplete		2,649
Acceptance of quote without declaration of interest		80
Direct procurement of textbooks by non-section 21 schools		1,578
Direct procurement of textbooks by non-section 21 schools		397
Tender irregularities - supply of learning & teaching support material		7,254
Build a Way Construction (Pty) Ltd- no documentary proof of bid evaluation		4,891
Capital Security - written price quotations		18
Supedi - written price quotations		23
Frama Smart Mailing (Pty) Ltd - written price quotations		288
K-Way Institute - written price quotations		40
John Gibbon D Ed - written price quotation		100
Lynne's Catering - written price quotations		26
Overland Tours - written price quotations		30
Ruth Lundie- written price quotations		12
Imizamo Yethu Primary School-written price quotation		19
Levana Primary School - written price quotation		13
Benjamins Bus Service - written price quotation		30
SR Smith - written price quotation		26
Coalition Trading t/a Little Big Bookstore - written price quotation		30
Golden Rewards 1334 t/a UNCTHU - written price quotations		10
Masombukwe Painters and Renovators - no proof that quotations were requested		441
Mphemi and Designs Steel work - no proof that quotations were requested		173
Automated Office Equipment - no proof that quotations were requested		31

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

2011/12
R'000

Incident	(Disciplinary steps taken/criminal proceedings)	
Robdy Builders & Renovators - no proof that quotations were requested		105
F & M Maintenance - no proof that quotations were requested		120
Designer Steel - no proof that quotations were requested		138
Keystar Trading 2 - no proof that quotations were requested		163
LG Davids cc t/a LG Development - no proof that quotations were requested		98
World Focus 735CC - no proof that quotations were requested		46
ACE Stationery - no proof that quotations were requested		42
Distinctive Choice t/a ASAP Building - no proof that quotations were requested		190
Natis Plumbing and General Trading - no proof that quotations were requested		44
WM Spilhaus Wolseley - no proof that quotations were requested		60
Onaku Trading - no proof that quotations were requested		46
Kleinsmith and Sons Electrical - no proof that quotations were requested		112
A Isaacs Maintenance - no proof that quotations were requested		57
Autumn Skies Trading 401 - no proof that quotations were requested		30
Tygerberg Plumbing - no proof that quotations were requested		44
Glenn's Service - no proof that quotations were requested		42
Gilbert Plumbers (Pty) Ltd - no proof that quotations were requested		128
Little Hands Building Constructions - no proof that quotations were requested		107
Brombacher and Associates - final decision on quotation accepted		15
Shine the Way 792 - deliberate split of quotations		3,784
Kuyasa Tours and Shuttles - conflict of interest not declared		1
Sitha Construction - conflict of interest not declared		135
Woolf's Trophy World - conflict of interest not declared		10
Dependable Education Suppliers - conflict of interest not declared		325
Allies Hiring and Catering Services - conflict of interest not declared		8
Masiqhame Trading 1596 - conflict of interest not declared		181
Amaqobokazana Catering CC - conflict of interest not declared		10
Dynamic Choices 29 CC - conflict of interest not declared		1,268

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

2011/12
R'000

Incident	(Disciplinary steps taken/criminal proceedings)
Imvusa Trading 400 CC - conflict of interest not declared	15
Red Ray Electrical - conflict of interest not declared	5
Gavin January Boukontrakteur - conflict of interest not declared	165
Pinnacle Micro - no proof that quotations were requested	107
Acting allowance paid for longer than 12 months	42
Supply Chain Management non-compliance - various	7,427
	<u>36,337</u>

24.3 Details of irregular expenditure condoned

Incident	Condoned by (condoning authority)
AR Kleinhans VLS 05629	2
Overtime remuneration VLS 05632	7
Incorrect calculation of overtime	14
Acceptance of quote without declaration of interest	292
Direct procurement of textbooks by non-section 21 schools	397
	<u>712</u>

24.4 Details of irregular expenditure recoverable (not condoned)

Incident	Not Condoned by (condoning authority)
I can communications	178
	<u>178</u>

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

2011/12
R'000

24.5 Details of irregular expenditure under investigation

Incident

Direct procurement of textbooks by non-section 21 schools	1,578
Tender irregularities - supply of learning & teaching support material	7,254
Build a Way Construction (Pty) Ltd - no documentary proof of bid evaluation	4,891
Capital Security - written price quotations	18
Supedi - written price quotations	23
Frama Smart Mailing (Pty) Ltd - written price quotations	288
K-Way Institute - written price quotations	40
John Gibbon D Ed - written price quotations	100
Lynne's Catering - written price quotations	26
Overland Tours - written price quotations	30
Ruth Lundie- written price quotations	12
Imizamo Yethu Primary School - written price quotations	19
Levana Primary School - written price quotations	13
Benjamins Bus Service - written price quotations	30
SR Smith - written price quotations	26
Coalition Trading t/a Little Big Bookstore - written price quotations	30
Golden Rewards 1334 t/a UNCTHU - written price quotations	10
Masombukwe Painters and Renovators - no proof that quotations were requested	441
Mpheni and Designs Steel work - no proof that quotations were requested	173
Automated Office Equipment - no proof that quotations were requested	31
Robdyl Builders & Renovators - no proof that quotations were requested	105
F&M Maintenance - no proof that quotations were requested	120
Designer Steel - no proof that quotations were requested	138
Keystar Trading 2 - no proof that quotations were requested	163
LG Davids cc t/a LG Development - no proof that quotations were requested	98
World Focus 735CC - no proof that quotations were requested	46
ACE Stationery - no proof that quotations were requested	42
Distinctive Choice t/a ASAP Building - no proof that quotations were requested	190
Natis Plumbing and General Trading - no proof that quotations were requested	44
WM Spilhaus Wolseley - no proof that quotations were requested	60
Onaku Trading - no proof that quotations were requested	46
Kleinsmith and Sons Electrical - no proof that quotations were requested	112
A Isaacs Maintenance - no proof that quotations were requested	57
Autumn Skies Trading 401 - no proof that quotations were requested	30
Tygerberg Plumbing - no proof that quotations were requested	44
Glenn's Service - no proof that quotations were requested	42
Gilbert Plumbers (Pty) Ltd - no proof that quotations were requested	128
Little Hands Building Constructions - no proof that quotations were requested	107
Brombacher and Associates - final decision on quotation accepted	15
Shine the Way 792 - deliberate split of quotations	3,784

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

2011/12
R'000

Incident

Kuyasa Tours and Shuttles - conflict of interest not declared	1
Sitha Construction - conflict of interest not declared	135
Woolf's Trophy World - conflict of interest not declared	10
Dependable Educational Suppliers - conflict of interest not declared	325
Allies Hiring and Catering Services - conflict of interest not declared	8
Dynamic Choices 29CC - conflict of interest not declared	181
Amaqobokazana Catering CC - conflict of interest not declared	10
Dynamic Choices 29cc - conflict of interest not declared	1,268
Imvusa Trading 400CC- conflict of interest not declared	15
Red Ray Electrical - conflict of interest not declared	5
Gavin January Boukontrakteur - conflict of interest not declared	165
Pinnacle Micro - no proof that quotations were requested	107
Acting allowance paid longer than 12 Months	42
Supply Chain Management non-compliance - various	7,427
	<hr/>
	30,103
	<hr/>

The department is investigating the full population of vouchers to determine the exact amount of irregular expenditure.

25. Vrugtelose en verkwistende uitgawes

25.1 Rekonsiliasie van vrugtelose en verkwistende uitgawes

	2011/12 R'000	2010/11 R'000
Openingsaldo	108	645
Minus: Bedrae gekondoneer	-	(537)
Minus: Bedrae oorgedra na ontvangbares vir verhaling	(5)	-
Vrugtelose en verkwistende uitgawes wat kondonering afwag	103	108
	<hr/>	<hr/>

25.2 Ontleding van wat op kondonering wag per ekonomiese klassifikasie

Lopend	103	108
Totaal	103	108
	<hr/>	<hr/>

Let wel:

Oorskryding van die kontrak waardes

In die Rekenpligtige Beampte se Verslag vir die jaar geëindig 2009/10, met betrekking tot die konstruksie van sekere skole, d.w.s. Delft Sekondêre Skool, Mfuleni Primêre Skool, Kalkfontein Primêre Skool, Du Noon-Inkwenkwezi Primêre Skool is dit gerapporteer dat waar die kontrakteur die kontrakwaarde oorskry om die konakte te kon voltooi, kan die oorskotbedrag as vrugtelose en verkwistende uitgawes word op R1, 75 miljoen geskat. Dit is egter onderhewig aan 'n moontlike eis ontvangbaar van die borg. Eis teen die kontrakteur is onderworpe aan die uitkoms van die waarborg-eis.

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

26. Verwante-party-transaksies

Ander

1. In terme van die definisie van verwante partye word openbare gewone skole as verwante partye beskou, en die transaksies in verband daarmee onder Bylae 1B geopenbaar.
2. Gedurende die jaar het die departement dienste van die volgende verwante partye wat aan die departement verwant is, ontvang soos aangedui:
 - 2.1 Die Wes-Kaapse Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW)
 Die departement het 'n gebou wat deur die Wes-Kaap DVOW beheer word, gratis geokkupeer.
 Die departement maak gebruik van die regering se motorvoertuie wat deur die Staatsmotorvervoerafdeling (SMV) van die DVOW hanteer word. Hierdie verhouding is gebaseer op 'n armelengte-transaksie in terme van tariewe wat deur die Provinciale Tesourie goedgekeur is.
 - 2.2 Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het korporatiewe dienste van die Korporatiewe Dienstesentrum van die Departement van die Premier in die Wes-Kaap Provinsie ten opsigte van die volgende dienste:
 - Inligting- en Kommunikasietegnologie
 - Organisatoriese Ontwikkeling
 - Provinciale Opleiding (transversaal)
 - Ondernemingsrisikobestuur
 - Interne Audit
 - Forensiese Ondersoeke
 - Regsdienste
 - 2.3 Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het raadgewende dienste en bedrywighede rakende sekuriteit van die Departement van Gemeenskapsveiligheid in die Wes-Kaap Provinsie ontvang.

	No. of Individuals	2011/12 R'000	2010/11 R'000
27. Key management personnel			
Political office bearers (provide detail below)	1	1 566	1 492
Officials:			
Level 15 to 16	4	4 937	4 585
Level 14 (incl CFO if at a lower level)	9	8 074	7 473
Family members of key management personnel	11	3 988	3 396
Total	18 565	16 946	
	Note	2011/12 R'000	2010/11 R'000
28. Impairment			
Debtors		71 334	32 121
Total		71 334	32 121

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

29. Movable Tangible Capital Assets

MOVEMENT IN MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED
31 MARCH 2012

	Current Year Adjustments				
	Opening balance	to prior year balances	Additions	Disposals	Closing balance
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
MACHINERY AND EQUIPMENT	55 324	100 427	80 195	61 510	174 436
Transport assets	52	100 427	44 329	28 681	116 127
Computer equipment	37 082	-	28 281	27 192	38 171
Furniture and office equipment	14 214	-	7 576	5 637	16 153
Other machinery and equipment	3 976	-	9	-	3 985
TOTAL MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS	55 324	100 427	80 195	61 510	174 436

29.1 Additions

ADDITIONS TO MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED
31 MARCH 2012

	(Capital work- in-progress current costs and finance lease payments)					Received current, not paid (Paid current year, received prior year)	Total		
	Cash	Non-cash							
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000				
MACHINERY AND EQUIPMENT	54 923	25 272	-	-	80 195				
Transport assets	19 071	25 258	-	-	44 329				
Computer equipment	28 267	14	-	-	28 281				
Furniture and office equipment	7 576	-	-	-	7 576				
Other machinery and equipment	9	-	-	-	9				
TOTAL ADDITIONS TO MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS	54 923	25 272	-	-	80 195				

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

29.2 Disposals

**DISPOSALS OF MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED
31 MARCH 2012**

	Sold for cash	Transfer out or destroyed or scrapped	Total disposals	Cash received
	R'000	R'000	R'000	Actual
				R'000
MACHINERY AND EQUIPMENT	32 829	28 681	61 510	-
Transport assets	-	28 681	28 681	-
Computer equipment	27 192	-	27 192	-
Furniture and office equipment	5 637	-	5 637	-
TOTAL DISPOSAL OF MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS	32 829	28 681	61 510	-

29.3 Movement for 2010/11

**MOVEMENT IN MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED
31 MARCH 2011**

	Opening balance	Additions	Disposals	Closing balance
	R'000	R'000	R'000	R'000
MACHINERY AND EQUIPMENT	58 274	18 786	21 736	55 324
Transport assets	52	12 536	12 536	52
Computer equipment	40 617	4 390	7 925	37 082
Furniture and office equipment	13 629	1 860	1 275	14 214
Other machinery and equipment	3 976	-	-	3 976
TOTAL MOVABLE TANGIBLE CAPITAL ASSETS	58 274	18 786	21 736	55 324

29.4 Minor assets

MOVEMENT IN MINOR ASSETS PER THE ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2012

	Specialised military assets	Intangible assets	Heritage assets	Machinery		Biological assets	Total
				R'000	R'000		
	Opening balance	-	1 345	-	21 344	-	22 689
Additions	-	2 232	-	32 514	-	34 746	
Disposals	-	2 225	-	32 506	-	34 731	
TOTAL MINOR ASSETS	-	1 352	-	21 352	-	22 704	

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

Minor Assets

MOVEMENT IN MINOR ASSETS PER THE ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2011

	Specialised military assets R'000	Intangible assets R'000	Heritage assets R'000	Machinery and equipment R'000	Biological assets R'000	Total R'000
Opening balance	-	1 305	-	22 783	-	24 088
Curr Year Adjustments to Prior Yr Balances	-	-	-	14	-	14
Additions	-	1 556	-	22 148	-	23 704
Disposals	-	1 516	-	23 601	-	25 117
TOTAL MINOR ASSETS	-	1 345	-	21 344	-	22 689

29.5 MOVABLE ASSETS WRITTEN OFF FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2012

	Specialised military assets R'000	Intangible assets R'000	Heritage assets R'000	Machinery and equipment R'000	Biological assets R'000	Total R'000
Assets written off	-	-	-	7 321	-	7 321
TOTAL MOVABLE ASSETS WRITTEN OFF	-	-	-	7 321	-	7 321

MOVABLE ASSETS WRITTEN OFF FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2011

	Specialised military assets R'000	Intangible assets R'000	Heritage assets R'000	Machinery and equipment R'000	Biological assets R'000	Total R'000
Assets written off	-	-	-	8 151	-	8 151
TOTAL MOVABLE ASSETS WRITTEN OFF	-	-	-	8 151	-	8 151

Let wel: Vervoerbates sluit mobiele klaskamers en mobiele skole in. Dit is die eerste jaar dat hierdie items in die departement se finansiële state openbaar gemaak is. Wanneer eenheid/e permanent/vas raak, sal die mobiele eenheid aan die Departement van Vervoer en Openbare Werke oorgedra word. Die mobiele graad R-klaskamers, biblioteke en kombuisseenhede sal verantwoord voor word in die 2012/13 finansiële jaar.

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

30. Intangible Capital Assets

**MOVEMENT IN INTANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED
31 MARCH 2012**

	Current year adjustments				Closing balance
	Opening balance	to prior year balances	Additions	Disposals	
	R'000	R'000	R'000	R'000	
COMPUTER SOFTWARE	18 801	-	33	-	18 834
TOTAL INTANGIBLE CAPITAL ASSETS	18 801	-	33	-	18 834

30.1 Additions

ADDITIONS TO INTANGIBLE CAPITAL ASSETS PER ASSET REGISTER FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2012

	Received current, not (Development work-in- progress current costs)				Total
	Cash	Non-cash	(Paid current year, received prior year)	Received current, not paid (Paid current year, received prior year)	
	R'000	R'000	R'000	R'000	
COMPUTER SOFTWARE	1 850	-	(1 817)	-	33
TOTAL ADDITIONS TO INTANGIBLE CAPITAL ASSETS	1 850	-	(1 817)	-	33

30.2 Beweging vir 2010/11

**Beweging in ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig
31 Maart 2011**

	Openingsaldo	Vervreem- dings			Eindsaldo
	R'000	Byvoegings	R'000	R'000	
REKENAARSAGTEWARE	16,018	2,783	-	-	18,801
TOTALE ONTASBARE KAPITAALBATES	16,018	2,783	-	-	18,801

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

31. Onroerende tasbare kapitale bates

**BEWEGING IN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES PER BATESREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG
31 Maart 2012**

	Opening- saldo R'000	vorige ja- re se balanse R'000	Huidige ja- ar aanpas- sings op Byvoe- gments R'000	Vervreem- dings R'000	Eindsaldo R'000
Geboue en ander vaste strukture		-	406,917	406,917	-
Nie-residensiële geboue		-	406,917	406,917	-
TOTALE VASTE TASBARE KAPITAALBATES		-	406,917	406,917	-

31.1 Byvoegings

**BYVOEGINGS TOT ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES PER BATESREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG
31 Maart 2012**

	Kontant	Nie-kontant	(Kapitale werk- in-proses huidige koste en bruikuur- betalings)	Ontvang huidige, nie betaal (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang)	Totaal
Geboue en ander vaste strukture	612,467	-	(612,467)	-	-
Nie-residensiële geboue	612,467	-	(612,467)	-	-
TOTALE BYVOEGINGS TOT ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	612,467	-	(612,467)	-	-

BEGROTINGSPOS 5
OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE
FINANSIELLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 201

32. Staat van voorwaardelike toekennings ontvang

NAAM VAN DEPARTEMENT	TOEWYSING VAN TOEKENNING						GESPANDEER			2010/11
	Wet Verdeling van Inkomste/provinciale toekennings	Oordrag	DORA-aanpassings	Ander aanpassings	Totaal Beskikbaar	Bedrag deur departement ontvang	Bedrag gespandeer deur departement	% van beschikbare fondse gespandeer deur departement	Wet op Verdeling van Inkomste	Bedrag deur departement spandeer
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Dinaledi skole-toekenning	6,720	-	-	-	6,720	6,720	6,684	99	-	-
Onderwys-infrastruktuurtoekenning	385,039	-	-	-	385,039	385,039	385,039	100	255,062	255,062
EXP PUB WORK P INC GRNT PROV-SOC	8,070	-	-	-	8,070	8,070	8,066	100	-	-
Verdere opv en opl kol-toekenning	534,671	-	-	-	534,671	534,671	534,659	100	447,043	446,971
MIV/VIGS (Lewensvaardighede-ond)	16,388	-	-	-	16,388	16,388	14,088	86	15,392	14,440
Nat Skoolvoedingsprogram Toekenning	230,906	-	-	-	230,906	230,906	230,041	100	173,318	169,775
Teg Sek Skool Recap Toekenning	8,619	-	-	-	8,619	8,619	8,610	100	3,288	3,253
Totaal	1,190,413	-	-	-	1,190,413	1,190,413	1,187,187		894,103	889,501

33. Finance lease commitments - GG vehicles

As determined, the arrangement between the Western Cape Department of Education and GMT constitutes finance leases. The obligation in respect of the finance leases are presented below:

2011/12	Within	2 - 5 years	More than 5 years
	1 year		
	17 165	54 957	17 263
2010/11	Within	2 - 5 years	More than 5 years
	1 year		
	13 355	39 625	11 070

The Department of Education leased 521 vehicles from GMT during 2012. Daily tariffs are payable on a monthly basis, covering the operational costs and capital costs towards the replacement of vehicles.

GG vehicle daily tariff commitments were reclassified from operating lease commitments to finance lease commitments in the 2011/12 AFS and hence restated for the 2010/11 comparatives.

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 1A
STAAT VAN OORDRAGTE AAN DEPARTEMENTELE AGENTSKAPPE EN REKENINGE

DEPARTMENT/ AGENCY/ACCOUNT	TRANSFER ALLOCATION				Transfer		2010/11
	Adjusted Appropriation	Roll Overs	Adjustments	Total Available	Actual Transfer	% of Available funds transferred	Actual Expenditure
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
SETA	5 256	-	-	5 256	5 256	100	4 926
Total	5 256	-	-	5 256	5 256		4 926

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geeindig 31 Maart 2012

BYLAE 1B

STAAT VAN OORDRAGTE AAN NIE-WINSGEWENDE INSTELLINGS

NON-PROFIT INSTITUTIONS	TRANSFER ALLOCATION				EXPENDITURE		2010/11
	Adjusted appropriation Act	Roll Overs	Adjust- ments	Total available	Actual Transfer	% of Available funds transferred	Actual Expenditure
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Transfers							
PUBLIC ORDINARY SCHOOLS	615 092	-	86 815	701 907	701 659	100	602 685
INDEPENDENT SCHOOLS	64 188	-	-	64 188	63 554	99	59 696
SCHOOLS FOR LEARNERS WITH SPECIAL EDUCATION NEEDS	113 419	-	14 927	128 346	128 346	100	119 552
FURTHER EDUCATION AND TRAINING COLLEGES	234 855	-	9 073	243 928	243 928	100	165 042
ABET:PRIVATE CENTRES	24 916	-	2 332	27 248	27 248	100	24 987
ECD: GR-R-PUBLIC SCHOOLS	128 142	-	(2 261)	125 881	125 881	100	150 753
ECD: GR-R-COMMUNITY	44 967	-	1 871	46 838	46 838	100	45 287
ECD: LEARNERSHIPS	53 439	-	(634)	52 805	52 472	99	-
Total	1 279 018	-	112 123	1 391 141	1 389 926		1 168 002

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 1 C

STAAT VAN OORDRAGTE AAN HUISHOUDELS

HOUSEHOLDS	TRANSFER ALLOCATION				EXPENDITURE		2010/11
	Adjusted Appropriation Act	Roll Overs	Adjustments	Total	Actual	% of	Actual Expenditure
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Transfers							
H/H EMPL S/BEN:INJURY ON DUTY	1 126	-	(890)	236	236	100	27
H/H EMPL S/BEN:LEAVE GRATUITY	7 307	-	28 922	36 229	36 228	100	32 730
H/H EMPL S/BEN:PST RETIRMT BENEF	2 213	-	(2 125)	88	88	100	253
H/H EMPL S/BEN:SEVERANCE PACKAGE	-	-	2 467	2 467	2 413	98	3 070
H/H:BURSARIES(NON-EMPLOYEE)	52 644	-	(5 457)	47 187	47 187	100	45 720
H/H:CLAIMS AGAINST STATE(CASH)	-	-	1 651	1 651	1 651	100	5 744
H/H:PMT/REFUND&REM-ACT/GRCE	-	-	62	62	62	100	18
Total	63 290	-	24 630	87 920	87 865		87 562

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geeindig 31 Maart 2012

BYLAE 1D

STAAT VAN GESKENKE, DONASIES, BORGSKAPPE EN KWYTSKELDINGS, TERUGBETALINGS EN BETALINGS GEMAAK AS 'N DAAD VAN GENADE/GOEDWILLIGHEID

NATURE OF GIFT, DONATION OR SPONSORSHIP	2011/12	2010/11
	R'000	R'000
Paid in cash		
WCED Soccer Club: Sponsorship for expenses	10	-
Subtotal	10	-
Remissions, refunds and payments made as an act of grace		
Compensation for advisory service to MEC for Education	54	18
Parow East Primary School: Funeral costs of W Tromp	8	-
Subtotal	62	18
Total	72	18

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 2A

STAAT VAN FINANSIEËLE WAARBORGE UITGEREIK SOOS OP 31 MAART 2012 – PLAASLIK

WAARBORGGEWERINSTELLING	Waarborg vir	Oorspronklike gewaarborgde kapitalebedrag	Opening- saldo 1/4/2011	Waarborgte af gedurende jaar	Gewaarborgde terugbetalings/ gekanselleer/ verminder/ vrygestel gedurende die jaar	Herwaar- dasies	Eindsaldo 31/3/2012	Gewaar- borgde rente vir die jaar geëindig 31/3/ 2012	Gerealiseer- de verliese nie verhaalbaar nie d.w.s. eise uitbetaal
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Behuising									
0001 - STANDARD BANK OF S.A. LIMITED		-	38	116	-	-	154	-	-
0003 - NEDBANK LIMITED		-	20	-	20	-	-	-	-
0004 - FIRSTRAND BANK LIMITED: FIRST NATIONAL		-	227	-	59	-	168	-	-
0010 - NEDBANK LTD INCORPORATING B O E		-	11	-	11	-	-	-	-
0017 - ABSA		-	471	-	29	-	442	-	-
0052 - PEOPLES BANK LIMITED (FORMER FBC		-	13	-	13	-	-	-	-
0055 - OLD MUTUAL BANK DIV. OF NEDBANK		-	21	-	21	-	-	-	-
0444 - BOE BANK LIMITED		-	16	-	16	-	-	-	-
0516 - GREEN START HOME LOANS (PTY)LTD		-	90	-	25	-	65	-	-
0530 - NATIONAL HOUSING FINANCE CORPORATION		-	67	-	67	-	-	-	-
		-	974	116	261	-	829	-	-

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 2B
STAAT VAN GEBEURLIKHEIDLASTE SOOS OP 31 MAART 2012

Nature of liability	Opening balance 1/4/2011 R'000	Liabilities incurred during the year R'000	Liabilities paid/ cancelled/ reduced during the year R'000	Liabilities recoverable (Provide details hereunder) R'000	Closing balance 31/3/2012 R'000
Claims against the department					
Various claims	64,746	262,775	36,695	-	290,826
Subtotal	64,746	262,775	36,695	-	290,826
Other					
Municipal accounts *(See footnote)	33,415	10,250	-	-	43,665
Subtotal	33,415	10,250	-	-	43,665
Total	98,161	273,025	36,695	-	334,491

*It is not possible to determine the liabilities settled during the year as the municipal accounts are also settled by the schools.

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 3
EISE VERHAALBAAR

Government entity	Confirmed balance outstanding		Unconfirmed balance outstanding		Total	
	31/03/2012	31/03/2011	31/03/2012	31/03/2011	31/03/2012	31/03/2011
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Department						
DEPT OF BASIC EDUCATION (AURECON)	-	-	840	-	840	-
DEPT OF BASIC EDUCATION (WCED)	-	-	2 170	-	2 170	-
DEPT OF BASIC EDUCATION(WC EDUCATION DEPT)	-	-	3 347	-	3 347	-
NATIONAL DEPARTMENT OF LABOUR (DLB)	-	-	23	-	23	-
DEPT OF DEFENSE (DDF)	-	-	-	21	-	21
DEPT OF EDUCATION - NORTHERN CAPE (CED)	-	-	97	92	97	92
CENTRE FOR E-INNOVATION	-	-	143	-	143	-
DEPT OF EDUCATION - EASTERN CAPE (EED)	-	-	584	562	584	562
DEPT OF EDUCATION - GAUTENG (JED)	-	-	72	-	72	-
DEPT OF EDUCATION - NORTH WEST (NWE)	-	-	16	16	16	16
DEPT OF CULTURAL AFFAIRS & SPORT (WAC)	-	-	14	-	14	-
DEPT OF PREMIER (WAM)	-	-	212	11	212	11
DEPT OF ECONOMIC DEVELOPMENT & TOURISM (WEE)	-	-	63	-	63	-
WC PROVINCIAL TREASURY (WFE)	-	-	19	-	19	-
DEPT OF LOCAL GOVERNMENT & HOUSING (WGA)	-	-	25	-	25	-
DEPT OF HEALTH (WHW)	-	-	37	10	37	10
DEPT OF WATER AFFAIRS (WWA)	-	-	-	18	-	18
DEPT OF TRANSPORT & PUBLIC WORKS (WWK)	-	-	7 347	260	7 347	260
DEPT OF EDUCATION - KWAZULU NATAL (ZED)	-	-	226	-	226	-
DEPT OF COMMUNITY SAFETY (WSL)	-	-	-	22	-	22
DEPT OF SOCIAL DEVELOPMENT (WSS)	-	-	-	1	-	1
DEPT OF EDUCATION - FREE STATE (FED)	-	-	-	35	-	35
DEPT OF HEALTH - FREE STATE (SHW)	-	-	-	92	-	92
	-	-	15 235	1 140	15 235	1 140
Other Government Entities						
CAPE TEACHERS PROFFESIONAL ASSOCIATION (CTPA)	-	-	99	99	99	99
DIE BURGER	-	-	185	41	185	41
VARIOUS SCHOOLS	-	-	-	22 636	-	22 636
GOVERNMENT EMPLOYEES PENSION FUND (GEPF)	-	-	279	110	279	110
	-	-	563	22 886	563	22 886
	-	-	15 798	24 026	15 798	24 026

BEGROTINGSPOS 5
BYLAES TOT DIE
FINANSIEËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2012

BYLAE 4

INTER-REGERING-BETAALBARES/KREDITEURE

Government entity	Confirmed balance		Unconfirmed balance		Total	
	31/03/2012	31/03/2011	31/03/2012	31/03/2011	31/03/2012	31/03/2011
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
DEPARTMENTS						
Current						
Public Works Department Free State	-	23	-	-	-	23
Eastern Cape Education Department	-	-	-	45	-	45
WC Department of the Premier	15	88	-	-	15	88
WC Dept. of Justice & Constitutional Development	-	1 712	-	-	-	1 712
WC Dept. of Transport & Public Works	-	3 509	-	-	-	3 509
WC Dept. of Community Safety	-	30	-	-	-	30
Northern Cape Education Department	-	-	562	-	562	-
Department of Justice & Constitutional Development	-	-	1 636	-	1 636	-
WC Provincial Treasury	51	-	-	-	51	-
Total	66	5 362	2 198	45	2 264	5 407

Deel 4 – Menslike Hulpbronnebestuur

4. Menslike Hulpbronnebestuur

4.1 Dienslewering

Alle departemente is verplig om 'n Diensleweringverbeteringsplan (DLV-plan) te ontwikkel. Die volgende tabelle weerspieël die komponente van die DLV-plan sowel as die vordering wat gemaak is in die implementering van die planne.

Tabel 4.1.1: Hoofdienste en diensstandaarde voorsien in ooreenstemming met die Diensleweringplan, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Hoofdienste	Werklike diensbegunstigdes	Diensstandaard	Werklike prestasie gemeet aan standaarde
Providing access to information and advice primarily on service benefits and salary matters telephonically via a Call Centre Die telefoniese verskaffing van toegang tot inligting en advies veral oor diensvoordele en salariaangeleenthedvi a 'n Inbelsentrum	a) 40 310 werknemers van die WKOD (31 831 Opvoeders en 8 479 Staatsamptenare)	<ul style="list-style-type: none"> Inbelsentrum hanteer jaarliks 144 000 oproepe aantal "val" oproepe tot 10% verminder 96% van alle navrae afgehandel met die eerste oproep 4% verwys na kantore om via e-pos op te volg volle implementering van die opsporingstelsel vir navrae wat opgevolg moet word hoofdirektorate van Menslike Hulpbronne (MH) en Finansiële Bestuur (FM) moet stelsel vir 'n spoedige oplossing van toenemende navrae ten volle implementeer 	<ul style="list-style-type: none"> Inbelsentrum het 119 396 kliëntediens oproepe hanteer. Inbelsentrum laat val 8,67% van kliëntediens oproepe. Inbelsentrum los 99,5% van die kliëntenavrae met die eerste oproep op 0,5% (600 geskatte) kliëntediensnavrae verwys kantore Monitorprosedures het IMS, e-pos, kontrolelyste en direkte interaksie met kantore ingesluit Kliëntediens en multifunksionele IMHB spanbestuurders het, met behulp van personeel soos benodig, geskakel om gevalle op te los. FB het 'n kantoorskakelbeampte aangestel om vermeerderde navrae te hanteer
Die verskaffing van toegang tot inligting aan die WKOD kliënte	<ul style="list-style-type: none"> ± 1 131 000 leerders en hul ouers Skoolbeheerliggame ± van 1 453 skole ± 196 Onafhanklike skole 13 Provinciale Regeringsdepartemente en 4 regstreeks gekoppelde Nasionale Departemente 	<ul style="list-style-type: none"> ontvang ± 500 skriftelike korrespondensiestukke twee keer per dag by 3 verskillende posbusse, ontvang daagliks ± 60 fakse via die faksmasjien en verdere vermindering van die klagtes oor vermiste dokumente ontvang daagliks 6 omsendbriewe en notules vir verspreiding aan skole via elektroniese omsendbriefstelsel effektiewe gebruik van die IMS en Jtrack stelsels deur 1100 Hoofkantoor- en Distriksgampotenare volle implementering van ECM e-liassing oplossing (dokument skandering stelsel) vir WKOD se Hoofkantoor 	<ul style="list-style-type: none"> ontvang twee keer per dag ± 650 skriftelike korrespondensiestukke by 3 posbusse, ontvang daagliks ± 60 fakse via die faksmasjien. versprei via die elektroniese omsendbriefstelsel 3 omsendbriewe en notules aan skole. effektiewe gebruik van die IMS- en Jtrack stelsels deur 1400 Hoofkantoor- en distriksgampotenare e-liassing nie geïmplementeer nie - wag op provinciale e-liassingbloudruk.

Tabel 4.1.2: Konsultasiereëlings met diensbegunstigdes, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Type of arrangement	Tipe reëling	Opmerkings (moontlike afwyking)
Die telefoniese verskaffing van toegang tot inligting en raad veral oor diensvoordele en salarissake via 'n Inbelsentrum		
a) Menslike Hulpbronne doen promosietoere in die distrikte om MHB kwessies aan te spreek - die dienste wat aangebied word deur die Inbelsentrum is ook ingesluit in hierdie promosietoere	Inbelsentrum in elke WKOD publikasie geadverteer en in reaksie op versoek om hulp.	
b) opleiding rakende die vennootskap tussen kliëntediens en ondersteuningsdienste	Gereelde, gesamentlike opleiding het plaasgevind soos vereis.	
c) Brei bestuursvergaderings tussen die Direktorate uit: Kommunikasie, MH Administrasie, MH Bestuur en Finansiële Bestuur	Vergaderings het gereeld plaasgevind soos benodig.	
d) Toegewyde jaarlikse vraelys aan kliënte oor die huidige standaard en moontlike verbeterings	Kliëntetevredenheidsopname in 200 skole met meer as 85% positiewe reaksie. Die Kliëntedienssentrum Instapsentrum het ook 'n toegewyde opname georganiseer. Reaksie was 80% positief.	
Die verskaffing van toegang tot inligting aan die WKOD kliënte		
Kliëntetevredenheidsopname lig die departement in oor die persepsié van dienslewering (Direktorate stel die reaksie ter verbetering van dienste gelewer vas)	Die derde jaarlikse Kliëntetevredenheidsopname het 780 antwoorde opgelewer en die bevindings het verbeterde sakeprosesse tot gevolg gehad	
a) Omsendbriewe, bestuursnotules en kennisgewings	Verskaf soos vereis.	WKOD-omsendbriewe, bestuursnotules en kennisgewings word via die groepslyste in drie tale versprei en ook op die WKOD-webwerf geplaas.

Tabel 4.1.3: Diensleweringstoegangstrategie, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Toegangstrategie	Werklike prestasies
Die telefoniese verskaffing van toegang tot inligting en raad veral oor diensvoordele en salarissake via 'n Inbelsentrum	
a) 2de verdieping, Grand Central Gebou (via-telefoon/professionele inbelsentrum)	Inbelsentrum in werking. Na-ure opnames die volgendeoggend beantwoord.
b) Na-ure opname van navrae	
Die verskaffing van toegang tot inligting aan WKOD kliënte	
a) 6de verdieping, Grand Central Gebou (Algemene Register)	Die Algemene Register bied 'n
b) Privaatsak 9114. Posbusse by die ingang van die Hoofkantoor	ondersteuningsdiens regoor die organisasie aan en is beskikbaar gedurende kantoorure.

Tabel 4.1.4: Diensinligtingsinstrument, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Tipe Inligtingsinstrument	Werklike prestasies
Die verskaffing van telefoniese toegang tot inligting en raad veral oor diensvoordele en salarissake via 'n Inbelsentrum	
a) Webwerf b) Instapsentrum Hersien jaarliks die kommunikasieprotokol gebaseer op doeltreffendheid (vs statistieke en besluite binne 'n gestruktureerde gesamentlike vergaderings)	Webtuiste word gereeld opdateer. Meer as 1 million besoekers in 2011/12. Instaps- en besoekersentrus het tussen 3 500 and 5 700 besoekers per maand hanteer. Kliëntediens hersien tegnologie om responsiwiteit verder te verbeter
Die verskaffing van toegang tot inligting aan WKOD kliënte	
a) Rekordbestuur: dokumentevloei binne die departement word via omsendbriewe, Bestuursnotules en kennisgewings gekommunikeer b) Die bevordering van toegang tot inligtingriglyne is 'n instrument waardeur inligting van die WKOD verkry kan word c) Die WKOD-webwerf word opgedateer oor die organisasiestruktuur en die toepaslike dienste en hul onderskeie kontak / verantwoordelike beampies d) FFPosstsel	Bykomend tot e-verspreiding via die groeplyste, word WKOD-omsendbriewe, bestuursnotules en kennisgewings op die WKOD-webwerf geplaas. Die WKOD PAIA riglyne is toeganklik via die internet. Die opgedateerde WKOD organisatoriese struktuur en PAIA riglyne is toeganklik via die internet. Die WKOD-posstsel word goed onderhou, is ten volle operasioneel en toeganklik vir die kliënte.

Tabel 4.1.5: Regstellingsmeganisme, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Regstellingsmeganisme,	Werklike prestasies
Die telefoniese verskaffing van toegang tot inligting en raad veral oor diensvoordele en salarissake via 'n Inbelsentrum	
Inbelsentrusbestuurder behoort klages te monitor Terugvoerfasilitet op die webwerf Klagtesafdeling Kliënttevredenheidsvorms by instapsentrum Kliënttevredenheidsmeting by oproepsentrum Klagtes verwys na distriksondersteunigspersoneel bestuurders Jaarlikse aanpassing van die kontakbesonderhede of soos vereis	Deurlopend, soos benodig. 1 622 aanlyn navrae Vorms beskikbaar. Sien Opname van kliënttevredenheid. Kliëntdienssentrum en ander bestuurders skakel oor klages, soos vereis. Kontakbesonderhede aangepas soos vereis.
Die verskaffing van toegang tot inligting aan WKOD kliënte	
Toegewye Poskantoor possakke en posdose by die ingange van kantoorgeboue E-pos (via Internet en Groupwise) Terugvoerfasilitet op die webwerf Posstsel WKOD skakelbord	Toeganklike en and toegewye Poskantoor Office pos sakke en pos bokse beskikbaar by die ingange van kantoorgeboue Operasioneel. Operasioneel. Die WKOD-posstsel word goed onderhou, is ten volle operasioneel en toeganklik vir die kliënte. Operasioneel.

4.2. Uitgawes

Onderwysdepartemente begroot in terme van duidelik gedefinieerde programme. Die volgende tabelle som finale geouditeerde uitgawes per program (Tabel 4.2.1) en volgens salarisbande (Tabel 4.2.2) op. In die besonder, bied dit 'n aanduiding van die bedrag bestee aan personeeluitgawes in terme van elk van die programme of salarisbande binne die departement.

Program	Programaanwysing
Program 1	Administrasie
Program 2	Openbare Gewone Skoolonderwys
Program 3	Onafhanklike Skoolonderwys
Program 4	Openbare Spesiale Skoolonderwys
Program 5	Verdere Onderwys-en Opleidingskolleges
Program 6	Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes
Program 7	Vroeë kinderontwikkeling
Program 8	Hulp-en Verwante Dienste

Tabel 4.2.1: Personeeluitgawes per program, 2011/12

Program	Totale Uitgawes (R'000)	Personeel Uitgawes (R'000)	Opleidings -uitgawes (R'000)	Goedere en dienste (R'000)	Personeeluitga wes as 'n % van totale uitgawes	Gemiddelde personeel uitgawes per werknemer (R'000)	Getal werknemers
Program 1	532,038	252,346	9,640	-	1.89	287.74	877
Program 2	10,896,316	8,732,150	43,661	-	65.35	247.29	35 312
Program 3	63,554	-	-	-	-	-	-
Program 4	791,341	607,313	-	-	4.55	216.74	2 802
Program 5	534,659	259,553	-	-	1.94	262.71	988
Program 6	33,098	*1,466	-	-	-	*162.9	9
		**4,204	-	-	0.04	-	-
Program 7	378,061	63,855	-	-	0.48	285.07	224
Program 8	132,086	***22,358	-	-	0.57	***228.14	98
		****53,826	-	-	-	-	-
Totaal	13,361,153	9,997,071	53,301	-	74.82	248.00	40 310

* Die personeelbesteding ten opsigte van Program 6 (Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes) ten bedrae van R1,466m is het betrekking op die 9 volydse permanent aangestelde werknemers. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is dus slegs ten opsigte van die volydse werknemers.
** Die bedrag van R4,204 m reflektereer die bedrag ten opsigte van die uitgawes van die 44 opvoeders wat op 'n per-uur-basis vir onderrig by BOOV-sentrumse werkzaam is.
***The Personnel expenditure in respect of Programme 8 (Auxiliary and Associated Services) amounting to R 22,358m, is in respect of the 98 full-time permanently employed employees. The indicated average Personnel cost is therefore only in respect of the full-time employees. Die personeelbesteding ten opsigte van Program 8 (Hulp-en Verwante Dienste) ten bedrae van R 22.358 m, het betrekking op die 98 volydse permanent aangestelde werknemers. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is dus slegs betrekking op die volydse werknemers.
**** Die bedrag van R53,826m reflektereer die bedrag ten opsigte van die besteding van Eksaminatore / Moderatore / Nasieners en tydelike administratiewe ondersteuningspersoneel (vir die 2011-Matriekeksamens).

Tabel 4.2.2: Personeeluitgawes volgens salariskerwe 2011/12

Salariskerwe	Personeel Uitgawes (R'000)	% van totale personeel-uitgawes	Gemiddelde personeel uitgawes per werknemer (R'000)	Getal werk-nemers
Laer geskoold (Vlakke 1-2)	271,955	2.72	87.30	3 115
Geskoold (Vlakke 3-5)	625,888	6.25	128.86	4 857
Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	5,799,832	57.93	245.41	23 633
Hoogsgeskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	3,268,329	32.65	377.75	8 652
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	45,079	0.45	850.55	##53
Totaal	# 10,011,083	100.00	248.35	40 310

Let op:

- # Die totale personeeluitgawes in tabelle 4.2.1 en 4.2.2 verskil omdat sommige personeelverwante betalings direk op BAS gemaak word.
- # # Die totale aantal werknemers aangedui in tabelle 4.2.1 en 4.2.2 hierbo sluit beide staatsdienspersoneel en opvoeders in. Die aantal werknemers in kerwe 13 - 16 sluit die 6 HUB's by die Verdere Onderwys-en Opleidingskolleges in.

Die volgende tabelle gee 'n opsomming per program (Tabel 4.2.3) en salariskerwe (Tabel 4.2.4) van uitgawes aangegaan vir salarisse, oortyd, behuisingsstoelae en mediese hulp. In elke geval gee die tabel 'n aanduiding van die persentasie van die personeelbegroting wat vir hierdie items gebruik is.

Tabel 4.2.3: Salarisse, Oortyd, Behuisingsstoelae en Mediese Hulp per program, 2011/12

Program	Salarisse		Oortyd		Behuisingsstoelae		Mediese Hulp	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Behuisingsstoelae as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Mediese Hulp as % van personeel-uitgawes
Program 1	190,750	1.91	1,109	0.01	5,776	0.06	11,562	0.12
Program 2	6,537,763	65.31	136	0.00	185,452	1.85	400,095	4.00
Program 3	448,994	4.48	94	0.00	14,786	0.15	27,931	0.28
Program 4	195,281	1.95	-	0.00	5,117	0.05	11,077	0.11
Program 5	7,065	0.07	-	0.00	218	0.00	427	0.00
Program 6	48,981	0.49	-	0.00	1,082	0.01	2,902	0.03
Program 7	21,877	0.22	788	0.01	830	0.01	1,679	0.02
Totaal	7,450,711	74.42	2,127	0.02	213,261	2.13	455,673	4.55

Tabel 4.2.4: Salarisse, Oortyd, Behuisingsstoelae en Mediese Hulp per salariskerwe, 2011/12

Salariskerwe	Salarisse		Oortyd		Behuisingsstoelae		Mediese Hulp	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Behuisingsstoelae as 'n % van personeel-uitgawes	Bedrag (R'000)	Mediese Hulp as % van personeel-uitgawes
Laer geskoold (Vlakke 1-2)	192,646	1.92	133	0.00	13,489	0.13	14,969	0.15
Geskoold (Vlakke 3-5)	446,687	4.46	824	0.01	23,812	0.24	37,508	0.37
Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	4,314,334	43.10	965	0.01	121,363	1.21	277,094	2.77
Hooggeskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	2,470,412	24.68	205	0.00	54,590	0.55	125,385	1.25
Senior bestuur (Vlakke 13-16)	26,632	0.27	-	0.00	7	0.00	717	0.01
Totaal	7,450,711	74.42	2,127	0.02	213,261	2.13	455,673	4.55

4.3. Indiensneming en vakatures

Die volgende tabelle is 'n opsomming van die aantal poste op die diensstaat, die aantal werknemers, die persentasie van die poste vakant, en of daar enige personeel is wat bykomstig tot die diensstaat is. Hierdie inligting word weergegee deur gebruik te maak van twee sleutelveranderlikes: - program (Tabel 4.3.1) en salarisvlak (Tabel 4.3.2).

Tabel 4.3.1: Indiensneming en vakatures per program, soos op 31 Maart 2012

Personnel-groep	Program	Aantal befondsde poste	Onbefondsde poste	Aantal gevulde poste	Vakture koers %	Aantal persone wat bykomstig tot die diensstaat is (uitgesluit Prim��re Personeel)	Totale aantal werknemers
Alle Personeel	Program 1	853	94	877	0.00	-	877
	Program 2	35 453	554	35 057	1.12	255	35 312
	Program 4	2 973	10	2 757	7.27	45	2 802
	Program 5	1 219	134	988	18.95	-	988
	Program 6	15	-	9	40.00	-	9
	Program 7	15	-	224	0.00	-	224
	Program 8	102	36	98	3.92	-	98
	Total	40 630	828	40 010	1.53	300	40 310
Ovooeders	Program 1	105	17	126	0.00	-	126
	Program 2	28 467	85	28 681	0.00	161	28 842
	Program 4	1 792	-	1 805	0.00	24	1 829
	Program 5	887	-	808	8.91	-	808
	Program 6	4	-	2	50.00	-	2
	Program 7	15	-	**224	0.00	-	**224
	Program 8	-	-	-	0.00	-	-
	Totaal	31 270	102	31 646	0.00	*185	31 831

Personnel-groep	Program	Aantal befondsde poste	Onbefondsde poste	Aantal gevulde poste	Vakture koers %	Aantal persone wat bykomstig tot die diensstaat is (uitgesluit Pre-primère Personeel)	Totale getal werknemers
Statstdienspersoneel	Program 1	748	77	751	0.00		751
	Program 2	6 986	469	6 376	8.73	94	6 470
	Program 4	1 181	10	952	19.39	21	973
	Program 5	332	134	180	45.78	-	180
	Program 6	11	-	7	36.36	-	7
	Program 7	-	-	-	0.00	-	-
	Program 8	102	36	98	3.92	-	98
	Totaal	9 360	726	8 364	10.64	115	8 479

Let op:

* In die geval van opvoeders bykomstig tot die diensstaat, word die syfers van daardie opvoeders wat behoorlik geïdentifiseer is as bykomend in terme van kollektiewe ooreenkomste aangedui.

** Program 7: Poste van opvoeder: pre-primêr word afgeskaf soos hulle vakant raak. Die WKOD het 'n beleid aanvaar waarvolgens die ontruimde poste vervang word deur 'n subsidiebetaling in 'n poging om meer leerplekke vir pre-primêre leerders (Vroeëkindontwikkeling) te skep. 224 opvoeders in Program 7 is Pre-Primêre Personeel. Hierdie Personeellede word in addisionele poste gedra.

Let op: In die geval van opvoedkundige instellings, beteken die aantal vakatures ten opsigte van opvoeders nie dat die inrigting minder opvoeders het as die aantal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit beteken bloot dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. In elke geval waar die pos nie permanent gevul is nie, word 'n kontrakaanstelling gemaak om te verseker dat alle onderwysinstansies die aantal opvoeders waarop hulle geregtig is. het.

Tabel 4.3.2: Indiensneming en vakatures per salarisvlakte, soos op 31 Maart 2012

Personnel Groep	Salarisvlakte	Aantal befonds de poste	Onbefondsde poste	Aantal gevulde poste	Vakture koers %	Aantal persone wat bykomstig tot die diensstaat is (uitgesluit Pre-primère Personeel)	Totale getal werknemers
Alle Personeel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3 639	409	3 163	13.08	45	3 208
	Geskoold (Vlakke 3-5)	4 299	147	3 825	11.03	30	3 855
	Hooggeskoold produksie (Vlakke 6-8)	28 479	129	29 029	0.00	193	29 222
	Hoogsgeskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	4 163	143	3 940	5.36	32	3 972
	Senior bestuur (Vlakke 13-16)	50	-	53	0.00	-	53
	Totaal	40 630	828	40 010	1.53	300	40 310
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	-	0.00	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	-	-	-	0.00	-	-
	Hooggeskoold produksie (Vlakke 6-8)	27314	2	27 904	0.00	153	28 057
	Hoogsgeskoolde toesighouding (Vlakke 9-12)	3956	100	3 742	5.41	32	3 774
	Senior bestuur (Vlakke 13-16)	-	-	-	0.00	-	-
	Totaal	31 270	102	31 646	0.00	185	31 831

Personnel Groep	Salarisvlakke	Aantal befonds de poste	Onbefondse poste	Aantal gevulde poste	Vakture koers %	Aantal persone wat bykomstig tot die diensstaat is (uitgesluit Primêre Personeel)	Totale getal werknemers
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakte 1-2)	3 639	409	3 163	13.08	45	3 208
	Geskoold (Vlakte 3-5)	4 299	147	3 825	11.03	30	3 855
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 6-8)	1 165	127	1 125	3.43	40	1 165
	Hooggeskoolde toesighouding (Vlakte 9-12)	207	43	198	4.35	-	198
	Senior bestuur (Vlakte 13-16)	50	-	53	0.00	-	53
	Totaal	9 360	726	8 364	10.64	115	8 479

Let op:

In die geval van opvoeders wat bykomstig tot die diensstaat is, word die syfers van daardie opvoeders wat behoorlik geïdentifiseer as bykomende in terme van kollektiewe ooreenkoms is, aangedui. Die passing en plasing van addisionele werknemers in vakante substantiewe poste is 'n deurlopende proses en word geleei deur die toepaslike kollektiewe ooreenkoms. In 'n verdere poging om die herontplooiing van bykomstige werknemers te bevorder, word vakante poste ook gereeld in departementele vakaturelyste geadverteer. Die WKOD het 'n aantal beleidsmaatreëls om die optimale benutting van die dienste van addisionele personeellede te verseker.

4.4. Posevaluering

Die Staatsdiensregulasies, 1999, het posevaluering ingestel as 'n manier om te verseker dat werk van gelyke waarde gelykop vergoed word. Binne 'n nasionaal bepaalde raamwerk kan uitvoerende owerhede enige pos in die organisasie evalueer of her-evalueer. Die Regulasies vereis dat alle vakatures op salarisvlakte 9 en hoër geëvalueer word voordat hulle gevul word. Dit is aangevul deur 'n besluit van die Minister van Staatsdiens en Administrasie dat alle SBD-poste geëvalueer moet word voor 31 Desember 2002.

Die volgende tabel (Tabel 4.4.1) gee 'n opsomming van die aantal poste wat geëvalueer is gedurende die oorsigtydperk. Die tabel voorsien ook statistieke oor die aantal poste wat op-of afgegradeer is.

Tabel 4.4.1: Posevaluering, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Salarisvlakke	Totale aantal poste	Aantal geëvalueerde poste	% poste geëvalueervolgens Salarisvlakte	Opgegradeerde Poste		Afgegradeerde Poste	
				Aantal	% van postegetalle	Aantal	% van postegetalle
Laer geskoold (Vlakte 1-2)	3 639	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Geskoold (Vlakte 3-5)	4 299	12	0.13	-	0.00	-	0.00
Hooggeskoolde produksie (Vlakte 6-8)	1 165	15	0.16	-	0.00	-	0.00
Hooggeskoolde produksie (Vlakte 9-12)	207	16	0.17	-	0.00	-	0.00
Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	36	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	9	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	4	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	1	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Totaal	9 360	43	0.46	-	0.00	-	0.00

Let op:

Die 43 poste wat aan posevaluering onderwerp is het op dieselfde salarisvlak uitgeloop en is dus nie opgegradeer nie.

Die volgende tabel bied 'n opsomming van die getal werknemers wie se salarisposisie opgegradeer is omdat hulle poste opgegradeer is. Die aantal werknemers kan verskil van die aantal poste wat opgegradeer is, aangesien nie alle werknemers outomaties in die nuwe poste opgeneem is nie en sommige van die opgegradeerde poste ook vakant kan wees.

Tabel 4.4.2: Profiel van werknemers wie se salarisvlak opgegradeer is omdat hulle poste opgegradeer is, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Begunstigdes	Afrikaan	Kleurling	Indiërs	Wit	Totaal
Vroulik	9	22	-	4	35
Manlik	1	5	-	2	8
Totaal	10	27	-	6	43
Werknemers met 'n gestremdheid					4

Die volgende tabel is 'n opsomming van die aantal gevalle waar vergoedingsvlakte die graad wat deur posevaluering bepaal is (insluitend hoër kerwe toegeken is) oorskry. Redes vir die afwyking word in elke geval verskaf.

Tabel 4.4.3: Werknemers wie se salarisvlak die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal word, soos op 31 Maart 2012 (ingevolge SDR 1.VC3)

Hoofberoep	Aantal werknemers	Werksevaluatingsvlak	Vergoeding op 'n hoër salarisvlak	Vergoeding op 'n hoër kerf van dieselfde salarisvlak	Rede vir afwyking
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Totale aantal werknemers wie se salaris die vlak oorskry wat deur posevaluering bepaal is (insluitend toekenning van hoër kerwe) soos in 2011/2012 bepaal					-
Persentasie van totale indiensneming					-

Tabel 4.4.4: Profiel van werknemers wie se salarisvlak die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal word, soos op 31 Maart 2012 (ingevolge SDR 1.VC3)

Totale aantal werknemers wie se salaris die grade wat in 2011/2012 deur posevaluering bepaal is, oorskry	Nul
---	------------

4.5. Veranderings by Indiensneming

Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die departement. Die volgende tabelle bied 'n opsomming van omsetkoerse volgens salarisskaal (Tabel 4.5.1) en volgens kritieke beroepe (Tabel 4.5.2). (Hierdie "kritieke beroepe" behoort dieselfde te wees as dié gelys in Tabel 4.3.3).

Tabel 4.5.1: Jaarlikse omstekoste volgens salarisskaal, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Groep	Salarisvlakke	Aantal werknelmers per vlak op 31/3/2011*	Aanstellings	Oorplasings na die departement	Aanstellings en oorplasings na die departement	Diens-beëindigings	Oorplasings uit die departement	Opskortings en oorplasings uit die Departement uit	Omsetkoers%
Alle Personeel	Laer geskoold (Vlakte 1-2)	3 250	3 550	-	3 550	3 551	2	3 553	0.00
	Geskoold (Vlakte 3-5)	4 957	5 710	1	5 711	5 005	8	5 013	14.08
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 6-8)	23 810	10 113	25	10 138	10 022	40	10 062	0.32
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 9-12)	8 354	660	4	664	1 012	15	1 027	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	39	3	-	3	5	2	7	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	9	-	-	-	1	-	1	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	3	-	-	-	-	-	-	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	1	-	-	-	-	-	-	0.00
	Totaal	40 423	20 036	30	20 066	19 596	67	19 663	1.00
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakte 1-2)	-	-	-	-	-	-	-	0.00
	Geskoold (Vlakte 3-5)	1 106	3 507	-	3 507	2 693		2 693	73.60
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 6-8)	22 445	9 812	19	9 831	9 659	33	9 692	0.62
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 9-12)	8 121	582	3	585	893	8	901	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal	31 672	13 901	22	13 923	13 245	41	13 286	2.01
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakte 1-2)	3 250	3 550	-	3 550	3 551	2	3 553	0.00
	Geskoold (Vlakte 3-5)	3 851	2 203	1	2 204	2 312	8	2 320	0.00
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 6-8)	1 365	301	6	307	363	7	370	0.00
	Hooggeskoolde produksie (Vlakte 9-12)	233	78	1	79	119	7	126	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	39	3	-	3	5	2	7	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	9	-	-	-	1	-	1	0.00
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	3	-	-	-	-	-	-	-
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	1	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal	8 751	6 135	8	6 143	6 351	26	6 377	0.00

Let op: Kolom 3 (aantal werknelmers) sluit alle Aard van Aanstelling (permanente, permanente op proef) en super botallige personeel in en sluit die Minister uit. Staatsamptenare en opvoeders wat nie permanente poste beklee nie, word op kontrak vir geslote typerke aangestel. Dit sluit werknelmers in wat in vaste vakatures aangestel is wat ontstaan as gevolg van natuurlike uitvloei, dood, bevorderings, ens. en werknelmers (opvoeders) wat aangestel isas plaasvervangers in die plek van diegene wat afwezig van diens is as gevolg van siekteverlof, kraamverlof, ens. Hierdie beleid beteken dat dieselfde werknelmer tot vier keer in 'n spesifieke verslagjaar aangesien aangestel kan word en elke kontrak sal as 'n nuwe aanstelling beskou word. Die verstryking van die kontrak word beskou as 'n beëindiging van diens vir verslagdoeleindes en dit is die rede vir die buitengewoon hoë aantal beëindigings.

Tabel 4.5.2: Personeel wat die diens van die departement verlaat, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Groep	Diensbeëindigingstipe	Alle Personeel – aantal	% van alle Opskortings	Aantal beëindigings as 'n % van die totale aantal werknemers soos op 31 Maart 2011
Alle personeel	Dood	112	0.60	0.30
	Bedanking	557	2.80	1.40
	Verstryking van kontrak	18 134	92.20	44.90
	Ontslag - operasionele veranderinge	-	0.00	0.00
	Ontslag - wangedrag	77	0.40	0.20
	Ontslag - ondoeltreffendheid	-	0.00	0.00
	Ontslag weens swak gesondheid	73	0.40	0.20
	Aftrede	643	3.30	1.60
	Werknemer-geïnisieerde Skeidingspakket	-	0.00	0.00
	Oorplasing na ander staatsdiensdepartemente	67	0.30	0.20
Groottotaal		19 663	100.00	48.60
Opvoeders	Dood	73	0.50	0.20
	Bedanking	465	3.50	1.50
	Verstryking van kontrak	12 167	91.60	38.40
	Ontslag - operasionele veranderinge	-	0.00	0.00
	Ontslag - wangedrag	47	0.40	0.10
	Ontslag - ondoeltreffendheid	-	0.00	0.00
	Ontslag weens swak gesondheid	50	0.40	0.20
	Aftrede	443	3.30	1.40
	Werknemer-geïnisieerde Skeidingspakket	-	0.00	0.00
	Oorplasing na ander staatsdiensdepartemente	41	0.30	0.10
Groottotaal		13 286	100.00	41.90
Staatsdienspersoneel	Dood	39	0.60	0.40
	Bedanking	92	1.40	1.10
	Verstryking van kontrak	5 967	93.60	68.20
	Ontslag - operasionele veranderinge	-	0.00	0.00
	Ontslag - wangedrag	30	0.50	0.30
	Ontslag - ondoeltreffendheid	-	0.00	0.00
	Ontslag weens swak gesondheid	23	0.40	0.30
	Aftrede	200	3.10	2.30
	Werknemer-geïnisieerde Skeidingspakket	-	0.00	0.00
	Oorplasing na ander staatsdiensdepartemente	26	0.40	0.30
Groottotaal		6 377	100.00	72.90

Let op:

Die "Verstryking van Kontrak" mag hoog voorkom in vergelyking met ander staatsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is omdat die WKOD 'n beleid het waarvolgens werknemers op kontrak vir kort periodes aangestel word. Hierdie poste word gereeld binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomsse geadverteer met die oog op die permanente vulling daarvan by die vroegste geleenthed. Verder word plaasvervangende opvoeders aangestel in die plek van opvoeders wat verlof neem of gesekondeer word. Die kortste tydperk vir kontrakaanstelling ten opsigte van 'n opvoeder is twee weke.

Tabel 4.5.3: Redes waarom personeel bedank het, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Groep	Diensbeëindigingstipe	Alle Personeel – Aantal	% van alle beëindigings
Alle Personeel	Swak gesondheid	5	0.03
	Beter vergoeding	26	0.13
	Verstryk van kontrak	3	0.02
	Huishoudelike probleme	1	0.01
	Emigrasie	4	0.02
	Verdere studies	7	0.04
	Huwelik	2	0.01
	Aard van werk	16	0.08
	Geen rede	19 103	97.48
	Ander onderwysdepartement	2	0.01
	Ander beroep	25	0.13
	Herorganisasie	3	0.02
	Bedank posisie	396	2.02
	Swangerskap	2	0.01
	Verplasing na ander stelsel	1	0.01
	Groottotaal	19 596	100.00
Opvoeders	Swak gesondheid	5	0.04
	Beter vergoeding	22	0.17
	Verstryk van kontrak	2	0.02
	Huishoudelike probleme	1	0.01
	Emigrasie	4	0.03
	Verdere studies	7	0.05
	Huwelik	2	0.02
	Aard van werk	11	0.08
	Geen rede	12 841	96.95
	Ander onderwysdepartement	2	0.02
	Ander beroep	14	0.11
	Herorganisasie	1	0.01
	Bedank posisie	330	2.49
	Swangerskap	2	0.02
	Verplasing na ander stelsel	1	0.01
	Groottotaal	13 245	100.00
Staatsdienspersoneel	Swak gesondheid	-	0.00
	Beter vergoeding	4	0.06
	Verstryk van kontrak	1	0.02
	Huishoudelike probleme	-	0.00
	Emigrasie	-	0.00
	Verdere studies	-	0.00
	Huwelik	-	0.00
	Aard van werk	5	0.08
	Geen rede	6 262	98.60
	Ander onderwysdepartement	-	0.00
	Ander beroep	11	0.17
	Herorganisasie	2	0.03
	Bedank posisie	66	1.04
	Swangerskap	-	0.00
	Verplasing na ander stelsel	-	0.00
	Groottotaal	6 351	100.00

Tabel 4.5.4: Ouderdomsgroep van personeel wat bedank het, 1 April 2011 to 31 Maart 2012

Ouderdomme	Bedankings alle personeel	Alle personeel persentasie	Bedankings Openbare Dienste Personeel	Staatsdiens persentasie	Bedankings Opvoeders	Opvoeders - %
Ouderdomme 19<	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Ouderdomme 20 tot 24	25	4.49	1	1.09	24	5.16
Ouderdomme 25 tot 29	72	12.93	14	15.22	58	12.47
Ouderdomme 30 tot 34	55	9.87	14	15.22	41	8.82
Ouderdomme 35 tot 39	77	13.82	7	7.61	70	15.05
Ouderdomme 40 tot 44	146	26.21	23	25.00	123	26.45
Ouderdomme 45 tot 49	83	14.90	10	10.87	73	15.70
Ouderdomme 50 tot 54	59	10.59	12	13.04	47	10.11
Ouderdomme 55 tot 59	28	5.03	9	9.78	19	4.09
Ouderdomme 60 tot 64	10	1.80	2	2.17	8	1.72
Ouderdomme 65>	2	0.36	-	0.00	2	0.43
Grand Total	557	100.00	92	100.00	465	100.00

Tabel 4.5.5: Toestaan van werknemer-geïnisieer skeidingspakkette per salariskerf, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Personnel - groep	Salarisvlakke	Aantal pakkette ingestel
Alle Personnel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	-
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	3
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 9-12)	2
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	1
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	-
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	-
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	-
	Totaal	6
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	-
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 9-12)	1
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	-
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	-
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	-
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	-
	Totaal	2

Personnel - groep	Salarisvlakke	Aantal pakkette ingestel
Staatsdienstpersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	-
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	2
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 9-12)	1
	Senior Bestuur Diensvlak A (Vlak 13)	1
	Senior Bestuur Diensvlak B (Vlak 14)	-
	Senior Bestuur Diensvlak C (Vlak 15)	-
	Senior Bestuur Diensvlak D (Vlak 16)	-
Totaal		4

Tabel 4.5.6: Bevorderings per salarisvlak, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Personnel-groep	Salarisvlakke	Werknemers soos op 31/3/ 2012	Bevordrings tot ander salarisvlak	Salarisvlak bevodeings as 'n % van werknemers volgens salarisvlak	Vordering na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n% van werknemers per salarisvlak
Alle Personeel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3 250	-	0.00	1 241	38.18
	Geskoold (Vlakke 3-5)	4 957	8	0.16	2 741	55.30
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	23 810	514	2.16	19 013	79.85
	Hooggeskoolde oorsig (Levels 9-12)	8 354	949	11.36	7 408	88.68
	Senior Bestuur (Levels 13-16)	52	4	7.69	40	76.92
	Totaal	40 423	1 475	3.65	30 443	75.31
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	0.00	-	0.00
	Geskoold (Vlakke 3-5)	1 106	-	0.00	323	29.20
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	22 445	482	2.15	18 314	81.60
	Hooggeskoolde oorsig (Levels 9-12)	8 121	929	11.44	7 253	89.31
	Senior Bestuur (Levels 13-16)	-	-	0.00	-	0.00
	Totaal	31 672	1 411	4.46	25 890	81.74
Staatsdienstpersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3 250	-	0.00	1 241	38.18
	Geskoold (Vlakke 3-5)	3 851	8	0.21	2 418	62.79
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1 365	32	2.34	699	51.21
	Hooggeskoolde oorsig (Levels 9-12)	233	20	8.58	155	66.52
	Senior Bestuur (Levels 13-16)	52	4	7.69	40	76.92
	Totaal	8 751	64	0.73	4 553	52.03

4.6. Gelyke Indiensneming

Die volgende tabel is 'n opsomming van die totale arbeidsmagprofiel per beroepskategorievlak. Tydelike werknemers is werkers wat vir drie agtereenvolgende maande of minder aangestel is. Die tabelle in hierdie afdeling is gebaseer op die voorgeskrewe formaat soos deur die Wet op Gelyke Indiensneming 55 van 1998 bepaal.

Tabel 4.6.1: Totale aantal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskategorievlakke soos op 31 Maart 2012

Beroepskatego- rievlakte	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlakte 14-16)	2	3	1	2	1	2	1	1	-	-	13
Seniorbestuur (Vlak 13)	3	13	1	10	5	6	-	2	-	-	40
Professioneel gekwalifi- seerde en ervare spesia- liste en middelbestuur (Vlakte 11-12)	128	637	10	297	72	148	6	79	1	1	1 379
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakte 8-10)	580	3 888	39	1 077	1 297	4 915	48	2 368	4	8	14 224
Semi-geskoolde en diskre- sionêre besluitneming (Vlakte 4-7)	1 204	2 728	13	609	3 976	7 971	47	2 891	83	31	19 553
Ongeskoolde en omskre- we besluitneming (Vlakte 1-3)	615	1 897	4	103	391	1 888	1	147	40	15	5 101
Totaal	2 532	9 166	68	2 098	5 742	14 930	103	5 488	128	55	40 310

**Tabel 4.6.2: Totale aantal werknemers (slegs met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskate-
gorievlake, soos op 31 Maart 2012**

Beroeps- kategorievlakte	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlakte 14- 16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seniorbestuur (Vlak 13)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Professioneel gekwalifi- seerde en ervare spesia- liste en middelbestuur (Vlakte 11-12)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseer- de werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superin- tendentte (Vlakte 8-10)	2	3	-	2	-	1	-	5	-	-	13
Semi-geskoolde en diskresionêre besluit- neming (Vlakte 4-7)	1	2	-	3	1	2	-	1	-	-	10
Ongeskoolde en omskre- we besluitneming (Vlakte 1-3)	2	3	-	1	1	4	-	-	-	-	11
Totaal	5	8	-	7	2	7	-	6	-	-	35

Tabel 4.6.3: Indiensneming, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Beroeps-kategorievlake	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	M	V	
Topbestuur (Vlakte 14-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seniorbestuur (Vlak 13)	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3
Professioneel gekwalificeerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlakte 11-12)	17	28	-	26	-	11	-	5	1	-	88
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakte 8-10)	64	891	11	151	240	1 026	3	251	3	-	2 640
Semi-geskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlakte 4-7)	656	1 596	10	275	2 280	4 664	35	1 546	209	92	11 364
Ongeskoolde en omskrewe besluitneming (Vlakte 1-3)	656	1 901	12	165	544	2 034	4	351	205	69	5 941
Totaal	1 394	4 416	33	620	3 064	7 735	42	2 153	418	161	20 036

Tabel 4.6.4: Bevorderings, 1 April 2011 to 31 Maart 2012

Beroeps-kategorievlake	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlakte 14-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seniorbestuur (Vlak 13)	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	4
Professioneel gekwalificeerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlakte 11-12)	10	51	1	26	6	18	-	6	-	-	118
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakte 8-10)	68	350	7	69	157	444	3	189	-	-	1 287
Semi-geskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlakte 4-7)	1	4	-	-	10	42	-	7	1	-	65
Ongeskoolde en omskrewe besluitneming (Vlakte 1-3)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Totaal	79	407	8	96	173	505	3	203	1	-	1 475

Tabel 4.6.5: Opskortings, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Beroeps kategorievlakke	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlakke 14-16)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Seniorbestuur (Vlak 13)	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	5
Professioneel gekwalificeerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlakke 11-12)	21	48	-	52	5	21	-	13	1	-	161
Geskoolde tegniese en akademies gekwalificeerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakke 8-10)	97	990	8	191	271	1 195	2	349	3	-	3 107
Semi-geskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlakke 4-7)	663	1 582	9	241	2 202	4 684	33	1 437	209	98	11 158
Ongeskoolde en omskrewe besluitneming (Vlakke 1-3)	650	1 813	10	139	436	1 663	-	211	180	62	5 164
Totaal	1 431	4 436	27	626	2 914	7 563	35	2 010	393	161	19 596

Tabel 4.6.7: Ontwikkeling van vaardighede, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Beroepskategorievlaakke	Manlik				Vroulik				Totaal
	A	K	I	B	A	K	I	B	
Topbestuur (Vlakke 14-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seniorbestuur (Vlak 13)	2	17	-	5	4	13	-	2	43
Professioneel gekwalificeerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlakke 11-12)	686	1 840	19	922	1 501	3 250	30	1 188	9 436
Geskoolde tegniese en akademies gekwalificeerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlakke 8-10)	2	9	-	9	19	52	-	32	123
Semi-geskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlakke 4-7)	80	99	3	16	162	368	1	107	836
Ongeskoolde en omskrewe besluitneming (Vlakke 1-3)	115	295	-	41	90	467	1	71	1 080
Groottotaal	885	2 260	22	993	1 776	4 150	32	1 400	11 518

4.7. Ondertekening van Prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede

Tabel 4.7.1: Ondertekening van Prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede, soos op 31 Mei 2011

SBD-vlak	Aantal befondsde SMS-poste per vlak	Aantal SMS-lede per vlak	Aantal getekende prestasie-ooreenkomste per vlak	Geteken Prestasie-ooreenkomste as % van SMS-lede per vlak
Direkteur-generaal / Departementshoof	1	1	1	100.00
Salariskerf 16, maar nie Departementshoof nie	-	-	-	0.00
Salariskerf 15	4	3	3	100.00
Salariskerf 14	9	8	8	100.00
Salariskerf 13	36	41	41	100.00
Totaal	50	53	53	100.00

Tabel 4.7.2: Redes waarom Prestasie-ooreenkomste nie met alle SBD op 31 Mei 2011 gesluit is nie

Redes waarom Prestasie-ooreenkomste nie met alle SBD gesluit is nie
NVT

Tabel 4.7.3: Dissiplinêre stapte geneem teen SBD-lede wat nie Prestasie-ooreenkomste op 31 Mei 2011 gesluit het nie

Dissiplinêre stapte geneem teen SBD-lede wat nie Prestasie-ooreenkomste gesluit het nie
NVT

4.8. Vul van SBD poste

Tabel 4.8.1: SBD poste inligting, soos op 30 September 2011

SBD-vlak	Aantal befondsde SMS-poste per vlak		Aantal SBD-poste gevul per vlak	% SBD poste gevul per vlak	Aantal SBD poste vakant per vlak	% SBD poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Direkteur-generaal / Departementshoof	1	-	1	100.00	-	-
Salariskerf 16, maar nie Departementshoof nie	-	-	-	0.00	-	-
Salariskerf 15	4	-	3	75.00	1	25
Salariskerf 14	8	1	8	100.00	1	12.5
Salariskerf 13	36	-	41	113.89	-	-
Totaal	49	1	53	108.16	2	4.08

Tabel 4.8.2: SBD poste inligting, soos op 31 Maart 2012

SBD-vlak	Aantal befondsde SMS-poste per vlak		Aantal SBD-poste gevul per vlak	% SBD poste gevul per vlak	Aantal SBD poste vakant per vlak	% SBD poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Direkteur-generaal / Departementshoof	1	-	1	100.00	-	0
Salariskerf 16, maar nie Departementshoof nie	-	-	-	0.00	-	0
Salariskerf 15	4	-	3	75.00	1	25
Salariskerf 14	9	-	8	88.89	1	11.11
Salariskerf 13	36	-	41	113.89	1	2.78
Totaal	50	-	53	106.00	3	6.00

Tabel 4.8.3: Adverteer en vul van SBD-poste, soos op 31 Maart 2012

SBD-vlak	Adverteer	Vul van Poste	
	Aantal vakatures per vlak wat binne 6 maande nadat hul vakant geraak het geadverteer is	Aantal vakatures per vlak wat binne 6 maande nadat hul vakant geraak het gevul is	Aantal vakatures per vlak wat nie binne 6 maande gevul is nie, maar binne 12 maande
Direkteur-generaal / Departementshoof	-	-	-
Salariskerf 16, maar nie Departementshoof nie	-	-	-
Salariskerf 15	-	-	-
Salariskerf 14	-	-	-
Salariskerf 13	5	5	-
Totaal	5	5	-

Tabel 4.8.4: Redes waarom daar nie aan voorskrifte wat bepaal dat befondsde vakante SBD-poste binne 6 maande geadverteer en binne 12 maande gevul, nadat dit vakant geword het, voldoen is nie

SBD-vlak	Reasons waarom nienagekom nie
Direkteur-generaal / Departementshoof	NVT
Salariskerf 16, maar nie Departementshoof nie	NVT
Salariskerf 15	NVT
Salariskerf 14	NVT
Salariskerf 13	NVT

Tabel 4.8.5: Dissiplinêre stappe geneem teen diesulkes wat nie in ooreenstemming met die voorgeskrewe tydraamwerk vir die vul van SMS-poste binne 12 maande, nagekom het nie

Dissiplinêre stappe geneem vir die wat nie in ooreenstemming met die voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SMS-poste binne 12 maande nagekom het nie
NVT

4.9. Prestasiebelonings

Om goeie prestasie aan te moedig, het die departement die volgende prestasiebelonings aan personeel vir die prestasietylperk 2010/11 toegeken, maar in die finansiële jaar 2011/12 betaal. Die inligting word aangebied in terme van ras, geslag en gestremdheid (tabel 4.9.1) salariskerwe (tabel 4.9.2) en kritieke beroepe (tabel 4.9.3).

Tabel 4.9.1: Prestasiebelonings volgens ras, geslag en gestremdheid, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Ras en geslag	Bevoordeelde profiel			Koste	
	Aantal Bevoordeeldes	Totale aantal werknelers in groep	% van totaal binne groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per bevoordeelde
Afrikaan	150	1 694	8.85	712	4.75
Manlik	66	831	7.94	300	4.55
Vroulik	84	863	9.73	412	4.90
Kleurling	873	6 109	14.29	4,542	5.20
Manlik	279	2 632	10.60	1,493	5.35
Vroulik	594	3 477	17.08	3,049	5.13
Indiër	6	25	24.00	31	5.17
Manlik	-	9	0.00	-	-
Vroulik	6	16	37.50	31	5.17
Blank	256	903	28.35	1,794	7.01
Manlik	26	186	13.98	269	10.35
Vroulik	230	717	32.08	1,525	6.63
Werknelers met gestremdheid	4	21	19.05	23	5.75
Totaal	1 289	8 752	14.73	7,102	5.51

Let op: Opvoeders het geen Prestasiebeloningsontvang nie

Tabel 4.9.2: Prestasietoekennings volgens salarisband vir personeel onder Senior Bestuursdiens, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Salarisskaal	Bevoordeelde profiel			Koste		
	Aantal Bevoordeeldes	Totale aantal werknelers in groep	% totaal binne salaris-skaal	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per bevoordeelde	Koste as 'n % van die totale Personeel uitgawes
Openbare Dienstpersoneel						
Laer geskoold (Vlakke 1-2)	216	3 250	7.00	584	2.70	0.21
Geskoold (Vlakke 3-5)	578	3 851	15.00	2,407	4.16	0.38
Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	433	1 365	32.00	2,966	6.85	0.05
Hooggeskoolde oorsig	50	233	21.00	725	14.51	0.02
Totaal	1 277	8 699	15.00	6,682	5.23	0.07

Let op: Opvoeders het geen Prestasiebeloningsontvang nie

Tabel 4.9.3: Prestasie-verwante belonings (kontantbonus) volgens salarisskaal, vir Senior Bestuursdiens, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Salarisskaal	Bevoordeelde profiel			Koste		
	Aantal Bevoordeeldes	Totale aantal werknelers in groep	% totaal binne salarisskaal	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per bevoordeelde	Koste as 'n % van die totale Personeel uitgawes
Senior Bestuur Diensband A (Vlak 13)	8	39	21.00	285	35.68	0.63
Senior Bestuur Diensband B (Vlak 14)	3	9	33.00	130	43.22	0.29
Senior Bestuur Diensband C (Level 15)	-	3	-	-	-	-
Senior Bestuur Diensband D (Level 16)	-	1	-	-	-	-
Totaal	11	52	21.00	415	37.74	0.92

4.10 Buitelandse Werkers

Die tabelle hieronder som die indiensneming van buitelandse burgers in die departement in terme van salarisbande en volgens hoofberoep op. Die tabelle som ook veranderinge in die totale aantal buitelandse werkers in elke salarisvlak en volgens elke hoofberoep op.

Tabel 4.10.1: Buitelandse Werkers volgens salarisskaal 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Personnel Groep	Salarisskaal	1 April 2011		31 Maart 2012		Veranderinge	
		Aantal	% of total	Aantal	% van totaal	Aantal	% in Salaris-skaal
Alle Personnel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3	1.67	3	1.64	-	0.00
	Geskoold (Vlakke 3-5)	75	41.67	69	37.70	-6	-8.00
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	94	52.22	106	57.92	12	12.77
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	8	4.44	5	2.73	-3	-37.50
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	0.00	-	0.00	-	0.00
	Totaal	180	100.00	183	100.00	3	1.67
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	0.00	-	0.00	-	0.00
	Geskoold (Vlakke 3-5)	70	41.67	66	37.71	-4	-5.71
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	93	55.36	105	60.00	12	12.90
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	5	2.98	4	2.29	-1	-20.00
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	0.00	-	0.00	-	0.00
	Totaal	168	100.00	175	100.00	7	4.17
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	3	25.00	3	37.50	-	0.00
	Geskoold (Vlakke 3-5)	5	41.67	3	37.50	-2	-40.00
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	1	8.33	1	12.50	-	0.00
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	3	25.00	1	12.50	-2	-66.67
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	0.00	-	0.00	-	0.00
	Totaal	12	100.00	8	100.00	-4	-33.33

4.11. Laat Benutting vir die tydperk 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekverlof (tabel 4.11.1) en ongeskiktheidsverlof (tabel 4.11.2). In albei gevalle word die geraamde koste van die verlof ook verskaf.

Tabel 4.11.1(a): Siekverlof, 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Groep	Salarisskaal	Totale aantal dae	Dae met mediese sertifikaat	% dae met mediese sertifikaat	Aantal werk-nemers wat siekverlof geneem het	% van totale werknemers wat siekverlof geneem het	Gemiddelde dae per (siek) werknemer	Gemiddel-de dae per (alle) werk-nemer	Geraamde koste (R'000) op 261 dae
Alle Personnel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	15 387	12 982	84.37	1 979	7.30	8	5	3,662
	Geskoold (Vlakke 3-5)	25 956	21 465	82.70	3 087	11.39	8	5	9,210
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	131 728	101 369	76.95	16 516	60.96	8	6	92,508
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	43 734	34 927	79.86	5 477	20.22	8	5	46,443
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	152	108	71.05	34	0.13	4	3	454
	Totaal	216 957	170 851	78.75	27 093	100.00	8	5	152,277
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	0.00	-	0.00	-	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	3 419	2 582	75.52	546	2.56	6	3	1,439
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	122 908	94 309	76.73	15 488	72.57	8	6	87,354
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	42 691	34 156	80.01	5 307	24.87	8	5	45,290
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	0.00	-	0.00	-	-	-
	Totaal	169 018	131 047	77.53	21 341	100.00	8	5	134,083
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	15 387	12 982	84.37	1 979	34.41	8	5	3,662
	Geskoold (Vlakke 3-5)	22 537	18 883	83.79	2 541	44.18	9	6	7,771
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	8 820	7 060	80.05	1 028	17.87	9	7	5,154
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	1 043	771	73.92	170	2.96	6	5	1,152
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	152	108	71.05	34	0.59	4	3	454
	Totaal	47 939	39 804	83.03	5 752	100.00	8	6	18,194

Tabel 4.11.1(b): Slegs Siekterverlof, 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Groep	Salarisskaal	Totale aantal dae	Dae met mediese sertifikaat	% dae met mediese sertifikaat	Aantal werknemers wat siekverlof geneem het	% van totale werknemers wat siekverlof geneem het	Gemiddelde dae per (siek) werkneemer	Gemiddelde dae per (alle) werkneemer	Geraamde koste (R'000) op 261 dae
Alle Personnel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	12 980	10 631	81.90	1 957	7.31	7	4	3,080
	Geskoold (Vlakke 3-5)	21 205	16 726	78.88	3 059	11.43	7	4	7,564
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	108 603	78 570	72.35	16 300	60.93	7	5	75,952
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	34 580	25 780	74.55	5 404	20.20	6	4	36,833
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	152	108	71.05	34	0.13	4	3	454
	Totaal	177 520	131 815	74.25	26 754	100.00	7	4	123,883
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	0.00	-	0.00	-	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	3 001	2 164	72.11	542	2.57	6	3	1,244
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	101 258	72 981	72.07	15 291	72.58	7	5	71,648
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	33 569	25 041	74.60	5 234	24.84	6	4	35,720
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	0.00	-	0.00	-	-	-
	Totaal	137 828	100 186	72.69	21 067	100.00	7	4	108,612
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	12 980	10 631	81.90	1 957	34.41	7	4	3,080
	Geskoold (Vlakke 3-5)	18 204	14 562	79.99	2 517	44.26	7	5	6,320
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	7 345	5 589	76.09	1 009	17.74	7	6	4,305
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	1 011	739	73.10	170	2.99	6	4	1,113
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	152	108	71.05	34	0.60	4	3	454
	Totaal	39 692	31 629	79.69	5 687	100.00	7	5	15,272

Tabel 4.11.2: Ongeskiktheidsverlof, 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Groep	Salarisskaal	Totale aantal dae = A	Dae met mediese sertifikaat = B1	% dae met mediese sertifikaat = B	Aantal werknemers wat siekverlof geneem het = C	% van totale werknemers wat siekverlof geneem het = D	Gemiddelde dae per (siek) werkneemer = E	Gemiddelde dae per (alle) werkneemer = E	Geraamde koste (R'000) op 261 dae = F
Alle Personnel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	2 407	2 351	97.67	59	5.97	41	1	582
	Geskoold (Vlakke 3-5)	4 751	4 739	99.75	104	10.52	46	1	1,645
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	23 125	22 799	98.59	600	60.67	39	1	16,554
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	9 154	9 147	99.92	226	22.85	41	1	9,609
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	0.00	-	-	-	-	-
	Totaal	39 437	39 036	98.98	989	100.00	40	1	28,390
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	418	418	100.00	9	1.16	46	0	195
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	21 650	21 328	98.51	545	70.14	40	1	15,705
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	9 122	9 115	99.92	223	28.70	41	1	9,570
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal	31 190	30 861	98.95	777	100.00	40	1	25,469
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	2 407	2 351	97.67	59	27.83	41	1	582
	Geskoold (Vlakke 3-5)	4 333	4 321	99.72	95	44.81	46	1	1,451
	Hooggeskolde produksie (Vlakke 6-8)	1 475	1 471	99.73	55	25.94	27	1	849
	Hooggeskolde oorsig (Vlakke 9-12)	32	32	100.00	3	1.42	11	-	39
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal	8 247	8 175	99.13	212	100.00	39	1	2,922

Tabel 4.11.3 is 'n opsomming oor die benutting van jaarlikse verlof. Die loonooreenkoms wat in 2000 met vakbonde in die SDKBR gesluit is, vereis die bestuur van jaarlikse verlof om te verhoed dat hoë vlakke van opgehopte verlof by die tyd van die beëindiging van die diens betaal word nie.

Tabel 4.11.3: Jaarlikse verlof, 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Groep	Salarisskaal	Totale Dae geneem	Gemiddelde Aantal dae geneem per werknemer	Aantal werknemers met jaarlikse verlof
Alle Personeel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	22 358	11	2 074
	Geskoold (Vlakke 3-5)	32 730	12	2 711
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	27 506	6	4 345
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	27 118	8	3 292
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	1 082	20	55
	Totaal	110 794	9	12 477
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	109	5	20
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	9 286	3	3 205
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	22 841	7	3 051
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	-
	Totaal	*32 236	5	6 276
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	22 358	11	2 074
	Geskoold (Vlakke 3-5)	32 621	12	2 691
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	18 220	16	1 140
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	4 277	18	241
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	1 082	20	55
	Totaal	78 558	13	6 201

Die jaarlikse verlof en maatreëls ten opsigte van kantoorgebaseerde opvoeders maak voorsiening vir kantoorgebaseerde opvoeders om te kwalifiseer vir jaarlikse verlof van tussen 22, 26 en 28 dae per jaar, wat gebaseer is op die aantal diensjare. Alle inrigtinggebaseerde opvoeders word beskou as op jaarlikse verlof gedurende die tydperk wat die inrigting gesluit is.

Tabel 4.11.4: Opgehoopte verlof, 1 Januarie 2011 tot 31 Desember 2011

Groep	Salarisskaal	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 31/12/2011	Totale aantal dae van opgehooppte verlof geneem	Aantal werknemers wat opgehooppte verlof geneem het	Gemiddelde aantal dae gennem per werknemer	Aantal werknemers met opgehoopte verlof soos op 31/12/2011	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 31/12/2011
Alle personeel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	44 075	1 907	73	26	895	38 191
	Geskoold (Vlakke 3-5)	120 541	8 652	217	40	1 727	112 415
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	609 921	26 425	3 659	7	9 351	508 104
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	504 576	30 682	2 734	11	7 271	539 508
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	3 683	23	5	5	30	3 646
	Totaal	1 282 796	67 689	6 688	10	19 274	1 201 865
Opvoeders	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	-	-	-	-	-	-
	Geskoold (Vlakke 3-5)	5 658	469	24	20	56	4 037
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	545 770	23 124	3 515	7	8 321	447 133
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	497 483	30 201	2 721	11	7 174	531 782
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	-	-	-	-	-	-
	Totaal	1 048 911	53 794	6 260	9	15 551	982 953
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlakke 1-2)	44 075	1 907	73	26	895	38 191
	Geskoold (Vlakke 3-5)	114 883	8 183	193	42	1 671	108 378
	Hooggeskoolde produksie (Vlakke 6-8)	64 151	3 301	144	23	1 030	60 971
	Hooggeskoolde oorsig (Vlakke 9-12)	7 093	481	13	37	97	7 725
	Senior Bestuur (Vlakke 13 - 16)	3 683	23	5	5	30	3 646
	Totaal	233 885	13 895	428	32	3 723	218 912

Die volgende tabel gee 'n opsomming van uitbetalings aan werknemers as gevolg van verlof wat nie geneem is.

Tabel 4.11.5: Verlofuitbetalings, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Rede	Totale bedrag (R'000)	Aantal Werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlofuitbetalings vir 2011/12 weens nie-benutting van verlof in die vorige siklus	-	-	-
Opgehoopte verlof-uitbetalings by beëindiging van diens vir 2011/12	25,242	423	59,673
Huidige verlofuitbetalings by beëindiging van diens 2011/12	-	-	-
Totaal	25,242	423	59,673

4.12. MIV en VIGS & Gesondheidsbevorderingsprogramme

Tabel 4.12.1: Stappe wat geneem is om die risiko van beroepsblootstelling te verminder, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Eenhede / kategorieë van werknemers geïdentifiseer as 'n hoë risiko van MIV & verwante siektes (indien enige)	Sleutelstappe wat geneem is om die risiko te verminder
Opvoeders en ondersteuningspersoneel (skoolverpleegsters, skoonmaakpersoneel, opvoeders in laboratoriums, ingenieurswese en skoolekretareesses)	Brosjure met procedures om te volg tydens beroepsblootstelling. Elke onderwysinrigting het 'n gesondheids-en veiligheidskomitee.

Tabel 4.12.2: Besonderhede van Gesondheidsbevordering en MIV-en vigs-programme (merk die toepaslike blokkie en verskaf die nodige inligting) 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Vraag	Ja	Nee	Besonderhere,indien ja
1. Het die departement 'n lid van die SMS aangestel om die bepalings vervat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies 2001 te implementeer? Indien wel, verskaf haar / sy naam en posisie.	x		Mnr Matthys Cronje Direkteur: Menslike Hulpbronbestuur
2. Het die departement 'n toegewyde eenheid of is daar spesifieke personeellede aangewys om die gesondheid en welsyn van u werknemers te bevorder? Indien wel, dui die aantal werknemers wat by hierdie taak betrokke is aan en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar is.	x		Die WKOD het twee spesifieke programme gemik op gesondheid en welstand, d.w.s. die MIV / VIGS- Lewensvaardighede Oriënteringsprogram (LVOP) en die MIV en VIGS in die Werkplek (MWP)program. Hierdie twee programme ondersteun mekaar in terme van opleiding en voorspraak. Die WKOD Werknemer Gesondheid & Welstandsprogram het twee amptenare wat verantwoordelik is vir hierdie program op Assistant Direkteurvlak en Menslike Hulpbronne Klerkvlak. Begroting = R 1 783 026
3. Het die departement 'n Werknemersbystand-of Gesondheidsbevorderingsprogram vir u werknemers? Indien wel, dui die sleutelelemente / dienste van hierdie program aan.	x		Hierdie program bied deurlopende ondersteuning ten opsigte van die sielkundige, emosionele en leefstylbehoeftes van ons werknemers. Dit is 'n werknemer vir Gesondheid en Welstand Bestuursprogram wat fokus op, onder andere MIV en VIGS, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regsaangeleenthede, familiesake, dwelmmisbruik en trauma-ontlonting. Hierdie dienste word verskaf deur privaat diensverskaffers om vertroulikheid te verseker. Hierdie program spreek ook die gesondheid en welstand van werknemers aan deur werknemer en Welsynbeswustheidsdaedae. Die doel van hierdie dae is om gesonde leefwyses te bevorder en bewustheid te verhoog rondom dienste wat die WKOD aan sy werknemers bied. Daarbenewens vind Gesondheidsbevordering en Bewustheid plaas op dae in die Departement van Gesondheid se Gesondheidskalender.
4. Het die departement ('n) komitee (s) soos beoog in Deel VI E.5 (e) van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies 2001? Indien wel, verskaf asseblief die name van die lede van die komitee en die belanghebber (s) wat hulle verteenwoordig.	x		Die Direkteur: Menslike Hulpbronbestuur, verantwoordelike Adjunk-Direkteur en verantwoordelike Assistentdirekteur bestuur die program en lewer kwartaallikse verslae aan werknemerpartye wat ook steun aan die program bied.
5. Het die departement sy indiensnemingsbeleid en-praktyke hersien om te verseker dat dit nie onbillik diskrimineer teen werknemers op die basis van hul MIV-status? Indien wel, lys die indiensnemingsbeleid / praktyke wat so hersien is.	x		Die WKOD het sy eie MIV-en VIGS-beleid in die Werkplek, gebaseer op die raamwerk wat deur die Provinciale Regering voorsien is, en wat ondersteun word deur die MIV& VIGS Transversalebeleid en die werknemer Gesondheid & Welstand Transversale raamwerk.

Vraag	Ja	Nee	Besonderhere,indien ja
6. Het die departement maatreëls ingestel om MIV-positiewe werknemers of diegene wat vermoedelik MIV-positief is, teen diskriminasie te beskerm? Indien wel, lys die sleutelelemente van hierdie maatreëls.	X		Die WKOD voorsien gereelde bewusmaking van die korrekte konteks waarbinne MIV en VIGS gesien moet word. Unieke sake rakende MIV en VIGS, bv. Vertroulikheid, openbaarmaking, VBT, ens is in die WKOD se MIV en VIGS-beleid en die toepassing daarvan is deel van lynbestuur se verantwoordelikheid.
7. Moedig die departement sy werknemers aan om Vrywillige Berading en Toetsing te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat behaal is.	X		MIV-berading Toetsing (MBT) is n integrale deel van breë gesondheidsorg assesserings gedurende Gesondheid en Welstand Bewustheid Dae. Die deelname aan MBT Bewustheid Dae is gemiddeld 40% bywooning.
8. Het die departement maatreëls / aanwysers ontwikkel om die impak van sy gesondheidsbevorderingsprogram te monitor en te evalueer? Indien wel, lys hierdie maatreëls / aanwysers.	X		Maandelikse en kwartaallikse verslae word van die Werknemer Gesondheid en Welstand diensverskaffer ontvang waarin melding gemaak word van die benutting van die dienste wat aangebied word.

Let op: Die Departement van Gesondheid koördineer die Provinciale Werknemer VIGS-program waarvan die WKOD deel uitmaak. Dit gee konstruktiewe rigting aangaande die volgende sleutelelemente / dienste:

1. Opvoeding en bewusmaking in die werkplek
2. Uitvoer van 'n MIV / VIGS-audit in die werkplek om infrastruktuurbehoeftes te bepaal, bv. Noodhulpstelle
3. Voorkomende programme bv. verspreiding van kondome
4. Bevordering van universele voorsorgmaatreëls bv. veiligheidsmaatreëls wat nagekom moet word wanneer met bloed en liggaamsvloeistowwe van beseerde persone gewerk word
5. Vrywillige berading en toetsing
6. Bevordering van ondersteuning aan MIV / VIGS-besmette werknemers

DPSA: Werknemer Gesondheid en Welstand Strategiese Raamwerk beklemtoon voldoening aan vereistes met betrekking tot MIV / VIGS en TB. Hierin word aanbeveel dat kernfunksies van EH & W in die werkplek is om:

1. die impak van MIV en VIGS en die skep van 'n bemagtigende sosiale omgewing vir sorg, behandeling en ondersteuning te verminder
2. die Werknemer Gesondheid en Welstand dag program vir die werkgemeenskap wat MIV geïnfekteer is en daardeer geraak wored te implementeer
3. om die Eweknie Opvoedersprogram vir werknemers, wat gedrags-risiko's teiken, Mediese Bystand vir die behandeling en versorging van werknemers wat met MIV / VIGS leef, wat verskaf word deur GEMS, ander mediese fondse en primêre gesondheidsorg fasiliteite te implementeer

4.13. Arbeidsverhoudinge

Die volgende kollektiewe ooreenkomste is met vakbonde binne die departement aangegaan.

Tabel 4.13.1: Kollektiewe ooreenkomste, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Totale kollektiewe ooreenkomste	Nil
--	------------

Die volgende tabel gee 'n opsomming van die uitkoms van dissiplinêre verhore binne die departement vir die oorsigtydperk.

Tabel 4.13.2: Wangedrag en dissiplinêre verhore afgehandel, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Tipe wangedrag	Aantal	% van totaal
Diefstal, omkopery, bedrog of korruksiedaad met betrekking tot eksamen	8	2.81
Seksuele aanranding van leerder	25	8.77
Seksuele aanranding van ander werknemer	-	0.00
Seksuele verhouding met 'n leerder van dieselfde skool	1	0.35
Ernstige aanranding met die doel om ernstige liggaamlike besering aan 'n leerder of student te berokken	-	0.00
Ernstige aanranding met die doel om ernstige liggaamlike besering aan 'n ander werknemer te berokken	-	0.00
Onwettige besit van 'n dwelmmiddels, onwettige of bedwelmende stof	-	0.00
Versuim om te voldoen aan of oortree van 'n wet of enige ander statuut, regulasie of wetlike verpligting	-	0.00
Opsetlik of nalatig wanbestuur van Staatsfinansies	14	4.91
Misbruik van staatseiendom	5	1.75
Onregverdigbare benadeling van die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die Departement	5	1.75
Misbruik sy/haar posisie in die departement om die belang van enige persoon te bevorder of te benadeel	-	0.00
Aanvaar tweede indiensneming en/of vergoeding sonder skriftelike goedkeuring van die werkewer	-	0.00
Versuim om 'n wettige opdrag en/of roetine-instruksie uit te voer	7	2.46
Afwezigheid	19	6.67
Diskriminasie	-	0.00
Swak prestasie, om ander redes as onbekwaamheid	7	2.46
Terwyl aan diens, onder die invloed van dwelmmiddels	12	4.21
Onbehoorlike, aanstootlike en onaanvaarbare gedrag	17	5.96
Aanrandings, of poog of dreig om aan te rand	104	36.49
Victimisasie en / of intimidasie	-	0.00
Gee valse verklarings of getuienis in die uitvoering van pligte en / of vervalsing van rekords	-	0.00
Onwettige stakings	13	4.56
Gemene reg of 'n statutêre oortreding (diefstal, bedrog en korruksie)	13	4.56
Oneerlikheid	5	1.75
Drostery	30	10.53
Totaal	285	100

Tabel 4.13.3: Tipes wangedrag wat by dissiplinêre verhore aangespreek is, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Uitslae van dissiplinêre verhore	Aantal	% van totaal
Korrektiewe berading	1	0.22
Mondelinge waarskuwing	3	0.66
Skriftelike waarskuwing	9	1.98
Finale skriftelike waarskuwing	184	40.53
Skorsing sonder betaling	25	5.51
Boete	131	28.85
Posverlaging	1	0.22
Ontslag / diensverlating	83	18.28
Nie skuldig	4	0.88
Saak teruggetrek	13	2.86
Totaal	454	100.00

Tabel 4.13.4: Griewe aanhangig gemaak, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Griewe aanhangig gemaak	Aantal	% van Totaal
Aantal griewe opgelos	334	73.09
Aantal griewe nie opgelos nie	123	26.91
Totale Aantal griewe aanhangig gemaak	457	100.00

Tabel 4.13.5: Dispute aanhangig gemaak by Rade, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Dispute aanhangig gemaak by Rade	Aantal	% van totaal
Aantal geskille gehandhaaf	77	37.38
Aantal dispute afgewys	129	62.62
Totale Aantal of dispute aanhangig gemaak	206	100.00

Tabel 4.13.6: Stakings, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Stakings	Aantal
Totale Aantal persoonlike werksdae verloor	859
Totale koste (R'000) van werkdae verloor	638
Bedrag (R'000) verhaal as gevolg van geen werk, geen betaling	0*

Let op:

Die protesaksie het op 7 Maart 2012 plaasgevind en as 'n gevolg daarvan was daar nie voldoende geleentheid om die aftrekkings te implementeer voor die einde van die finansiële jaar 2011/12 nie. Die aftrekkings sal gedoen word gedurende die 2012/13 die finansiële jaar.

Tabel 4.13.7: Voorkomende skorsings, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Voorkomende skorsings	Aantal
Aantal mense geskors: Staatsamptenare.	12
Aantal mense geskors: Opvoeders.	35
Aantal van die staatsamptenaar wie se skorsing 30 dae oorskry	12
Aantal opvoeders wie se skorsing 90 dae oorskry het	19
Gemiddelde Aantal dae geskors	88.97
Koste (R'000) van skorsings	2,578

4.14. Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling beklemtoon die pogings van die departement met betrekking tot die ontwikkeling van vaardighede. Die Tabelle weerspieël die opleidingsbehoeftes aan die begin van die verslagjaar, en die werklike opleiding wat voorsien is.

Tabel 4.14.1: Geïdentifiseerde opleidingsbehoeftes, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Beroepskategorieë	Geslag	Aantal werknekmers soos op 1 April 2011	Opleidingsbehoeftes wat aan die begin van die verslagtydperk geïdentifiseer is			
			Leerders kappe	Vaardigheids-programme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior amptenaare en bestuurders	Vroulik	1 482	-	968	-	968
	Manlik	2 437	-	1 234	-	1 234
Beroepslui	Vroulik	19 062	-	4 102	-	4 102
	Manlik	7 979	-	2 527	-	2 527
Tegnici en verwante professionele werkers	Vroulik	148	-	-	-	-
	Manlik	131	-	-	-	-
Klerke	Vroulik	1 889	-	750	-	750
	Manlik	308	-	269	-	269
Diens-en verkoopspersoneel	Vroulik	6	-	-	-	-
	Manlik	25	-	-	-	-
Geskoolde landbou- en visserywerskers	Vroulik	-	-	-	-	-
	Manlik	-	-	-	-	-
Handwerk en werkers in verwante bedrywe	Vroulik	1	-	-	-	-
	Manlik	12	-	-	-	-
Plant-en masjien operateurs en monteurs	Vroulik	2 018	-	121	-	121
	Manlik	2 301	-	110	-	110
Elementêre beroepe	Vroulik	-	-	-	-	-
	Manlik	-	-	-	-	-
Subtotaal	Vroulik	24 621	-	5 941	-	5 941
	Manlik	13 215	-	4 140	-	4 140
Totaal		37 836	-	10 081	-	10 081
Werknekmers met gestremdhede	Vroulik	15	-	6	-	6
	Manlik	21	-	6	-	6

Let op: Daar is geen aanpassing tussen die Organiserende Raamwerk vir Beroepe (ORB) wat aan die SETAs verslag doen en die beroepskategorieë wat onder die Besoldigingskode (CORE) gelys is nie. Die Departement het die kernberoepskategorieë met die ORB beroepskategorieë vir die rapportering van toepassing ten opsigte van die aantal werknekmers aangepas.

Tabel 4.14.2: Opleiding verskaf, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Beroepskategorieë	Geslag	Aantal werknekmers soos op 31 Maart 2012	Opleiding verskaf binne die verslagstydperk			
			Leerders kappe	Vaardigheids-programme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	Vroulik	1 551	-	1505	-	1505
	Manlik	2 463	-	1079	-	1079
Beroepslui	Vroulik	20 132	-	4174	-	4174
	Manlik	8 345	-	2416	-	2416
Tegnici en verwante professionele werkers	Vroulik	297	-	14	-	14
	Manlik	203	-	-	-	-
Klerke	Vroulik	1 972	-	615	-	615
	Manlik	269	-	224	-	224
Diens-en verkoopspersoneel	Vroulik	5	-	39	-	39
	Manlik	24	-	24	-	24
Geskoolde landbou- en visserywewkers	Vroulik	-	-	-	-	-
	Manlik	-	-	-	-	-
Handwerk en werkers in verwante bedrywe	Vroulik	-	-	-	-	-
	Manlik	-	-	-	-	-
Plant-en masjien operateurs en monteurs	Vroulik	-	-	-	-	-
	Manlik	24	-	-	-	-
Elementêre beroepe	Vroulik	2 361	-	162	-	162
	Manlik	2 664	-	278	-	278
Subtotaal	Vroulik	26 318	-	6509	-	6509
	Manlik	13 992	-	4021	-	4021
Totaal		40 310	-	10530	-	10530
Employees with disabilities	Vroulik	15	-	3	-	3
	Manlik	20	-	2	-	2

Let op: Daar is geen aanpassing tussen die Organiserende Raamwerk vir Beroepe (ORB) wat aan die SETAs verslag doen en die beroepskategorieë wat onder die Besoldigingskode (CORE) gelys is nie. Die Departement het die kernberoepskategorieë met die ORB beroepskategorieë vir die rapportering van toepassing ten opsigte van die aantal werknekmers aangepas.

4.15. Besering aan diens

Die volgende Tabelle verskaf basiese inligting oor besering aan diens.

Tabel 4.15.1: Beserings aan diens, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Personnel Groep	Aard van besering aan diens	Aantal	% van die totaal
Alle Personnel	Vereis slegs basiese mediese aandag	96	83.48
	Tydelike Algehele Ongesiklikheid	18	15.65
	Blywende arbeidsongesiklikheid	1	0.87
	Noodlottig	0	0.00
	Totaal	115	100.00
Percentasie van totale indiensneming			0.29
Opgvoeders	Vereis slegs basiese mediese aandag	46	82.14
	Tydelike Algehele Ongesiklikheid	9	16.07
	Blywende arbeidsongesiklikheid	1	1.79
	Noodlottig	0	0.00
	Totaal	56	100.00
Percentasie van totale indiensneming			0.18
Openbare Dienstpersoneel	Vereis slegs basiese mediese aandag	50	84.75
	Tydelike Algehele Ongesiklikheid	9	15.25
	Blywende arbeidsongesiklikheid	0	0.00
	Noodlottig	0	0.00
	Totaal	59	100.00
Percentasie van totale indiensneming			0.70

4.16. Gebruik van konsultante

Tabel 4.16.1: Verslag oor konsultantaanstellings deur gebruikmaking van toegewysde fondse, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Projektitel	Totale Aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae	Kontrakwaarde in Rand
-	-	-	-
Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	Totale duur: werksdae	Totale kontrakwaarde in Rand
-	-	-	-

Tabel 4.16.2: Ontleding van konsultantaanstellings met gebruikmaking van toegewysde fondse, in terme van Histories Benadeelde Individue (HBI's), 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Aantal konsultante uit HBI-groepe wat aan die projek werk
-	-	-	-

Tabel 4.16.3: Verslag oor konsultantaanstellings met gebruikmaking van skenkerfondse, 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Projektitel	Totale aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae	Skenker en kontrakwaarde in Rand
-	-	-	-
Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	Totale duur: werksdae	Totale kontrakwaarde in Rand
-	-	-	-

Tabel 4.16.4: Ontleding van konsultantaanstellings met gebruikmaking van skenkerfondse, in terme van Histories Benadeelde Individue (HBI's), 1 April 2011 tot 31 Maart 2012

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Aantal konsultante uit HBI-groepe wat aan die projek werk
-	-	-	-